

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn

Informacje
i opracowania statystyczne
*Statistical information
and elaborations*

**OCHRONA ŚRODOWISKA
W WOJEWÓDZTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIM
W 2010 R.**

**ENVIRONMENTAL PROTECTION
IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE
VOIVODSHIP
IN 2010**

ISBN-978-83-63285-00-5

OLSZTYN 2011 R.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY *EDITORIAL BOARD*

Przewodniczący *President*
Janusz Pappelbon – Zastępca Dyrektora Urzędu Statystycznego

CZŁONKOWIE *MEMBERS*

Eliza Bielakow, Monika Borawska, Jacek Grzelak,
Elżbieta Lorek, Beata Olszewska, Mariola Ornoch

SEKRETARZ *SECRETARY*

Agnieszka Wobolewicz

REDAKCJA MERYTORYCZNA I SKŁAD
KOMPUTEROWY

Warmińsko-Mazurski Ośrodek
Badań Regionalnych
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

*ESSENTIAL EDITING
AND COMPUTER SETTING*

*Warmińsko-Mazurski
Regional Research Centre
of Statistical Office in Olsztyn*

**Przy publikowaniu danych Urzędu
Statystycznego prosimy o podanie źródła**

***When publishing Statistical Office data
please indicate source***

Publikacja dostępna w Internecie: *Publication available on the Internet:*
www.stat.gov.pl/olsz

ISBN-978-83-63285-00-5

Druk i oprawa: Wydział Poligraficzny Urzędu Statystycznego w Olsztynie
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82.

Nakład 20 egz.

Cena 20,00 zł

PRZEDMOWA

„Ochrona środowiska w województwie warmińsko-mazurskim w 2010 r.” jest kolejną, po wydanej w 2008 r. publikacją Urzędu Statystycznego w Olsztynie poświęconą tematyce ochrony środowiska w regionie.

Opracowanie składa się z części analitycznej, tablic z danymi statystycznymi oraz uwag metodycznych. W części zawierającej wyniki badań dokonano charakterystyki warunków naturalnych, poruszono problematykę zanieczyszczenia i ochrony ziemi, wód i powietrza, zaprezentowano informacje dotyczące różnorodności biologicznej oraz aspektów ekonomicznych ochrony środowiska. Opis ten wzbogacono wykresami statystycznymi.

Część tabelaryczna zawiera tablice przeglądowe obejmujące porównania międzywojewódzkie za 2010 r. oraz tablice prezentujące ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska w województwie (2000, 2005, 2008, 2009, 2010). Szczegółowe informacje znajdują się w tablicach wojewódzkich. Zostały one również pokazane według podregionów, powiatów i gmin województwa warmińsko-mazurskiego.

Dodatkowo tablice statystyczne w wersji Excel znajdują się na płycie CD-ROM.

Wyrażam nadzieję, iż opracowanie będzie cennym i interesującym źródłem informacji o zasobach środowiska naturalnego i jego ochronie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

Olsztyn, grudzień 2011 r.

PREFACE

„Environmental protection in warmińsko-mazurskie voivodship in 2010” is the next edition, after the elaboration of Statistical Office in Olsztyn published in 2008, concerning environmental protection in the region.

The publication consists of the analytical part, tables with statistical data and methodological notes. The part including results of surveys describes also natural conditions, pollution and protection of land, water and air, presents information about biodiversity and economic aspects of environmental protection. The description is enriched with statistical graphs.

The table part includes review tables concerning comparisons between voivodships in 2010 and tables presenting major data about state, hazard and environmental protection (2000, 2005, 2008, 2009, 2010). Detailed information is presented in voivodship tables. It is also presented by subregions, powiats and gminas of warmińsko-mazurskie voivodship.

Additionally statistical tables in the electronic form are placed on CD.

I hope that the elaboration will be valuable and interesting source of information about resources of natural environment and its protection.

*Director
of the Statistical Office in Olsztyn*

Marek Morze

SPIS TREŚCI**CONTENTS**

		Tabl. Table	Str. Page
PRZEDMOWA	PREFACE	x	3
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	RESULTS OF SURVEYS – –SYNTHESIS		
Warunki naturalne	<i>Natural conditions</i>	x	13
Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby	<i>Use and protection of land and soil</i>	x	14
Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód	<i>Use, pollution and protection of waters</i>	x	14
Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	<i>Pollution and protection of air</i>	x	16
Lasy. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	<i>Forests. Nature and biodiversity protection</i>	x	18
Odpady	<i>Wastes</i>	x	19
Działalność inspekcyjno- -kontrolna	<i>Inspection and control activity</i>	x	20
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	<i>Economic aspects of environmental protection</i>	x	21
WYKRESY	GRAPHS		
Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania w 2011 r.	<i>Geodesic land by directions of use in 2011</i>	x	23
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	x	23
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w latach 2000–2010	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into surface water or into the ground in years 2000–2010.....</i>	x	24
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w 2010 r. ..	<i>Population using waste water treatment plants in % of total population in 2010</i>	x	24
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	<i>Emission of air pollutants from plants especially noxious</i>	x	25
Struktura zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2010 r.	<i>Structure of emission of air pollutants from plants especially noxious in 2010</i>	x	25
Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem w 2010 r.	<i>Share of legally protected areas in total area in 2010</i>	x	26

		Tabl. Table	Str. Page
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w 2010 r.	<i>Legally protected areas in 2010</i>	x	26
Odpady (z wyłączeniem komunalnych) wytworzone na 1 km ² w 2010 r.	<i>Waste (excluding municipal) generated per 1 km² in 2010</i>	x	27
Odpady komunalne zebrane selektywnie w 2010 r.	<i>Municipal waste collected selectively in 2010</i>	x	27
Źródła finansowania środków trwałych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej w 2010	<i>Sources of financing fixed assets for environmental protection and water management in 2010</i>	x	28
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej na 1 mieszkańca w latach 2000–2010	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management per capita in years 2000–2010</i>	x	28
TABLICE PRZEGLĄDOWE	REVIEW TABLES		
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska według województw w 2010 r.	<i>Major data on condition, hazard and protection of the environment by voivodships in 2010</i>	I	30
Ważniejsze dane o stanie, zagrożeniu i ochronie środowiska w województwie warmińsko-mazurskim	<i>Major data on condition, hazard and protection of the environment in warmińsko-mazurskie voivodship</i>	II	40
TABLICE WOJEWÓDZKIE	VOIVODSHIP TABLES		
Warunki naturalne	Natural conditions		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographical location of the voivodship</i>	1	43
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders</i>	2	43
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations</i>	3	44
Większe i głębsze jeziora	<i>Larger and deeper lakes</i>	4	44
Dane meteorologiczne	<i>Meteorological data</i>	5	45
Średnie miesięczne temperatury powietrza	<i>Average monthly air temperature</i>	6	45
Miesięczne sumy opadów atmosferycznych	<i>Total monthly atmospheric precipitation</i>	7	45
Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby	Use and protection of land and soil		
Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania	<i>Geodesic area by land use</i>	1(8)	46

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej	<i>Agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes</i>	2(9) 48
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz zrekultywowane i zagospodarowane	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management, reclaimed and managed lands</i>	3(10) 48
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych	<i>Area of reclaimed agricultural land</i>	4(11) 49
Pożary upraw rolnych, łąk, rżysk i nieużytków	<i>Fires of agricultural crops, meadows, stubbles and wasteland</i>	5(12) 49
Zużycie nawozów sztucznych i wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik	<i>Use of artificial and lime fertilizers in pure nutrient</i>	6(13) 50
Powierzchnia, zasoby i eksploatacja złóż torfów	<i>Area, resources and exploitation of peat deposits</i>	7(14) 50
Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód	<i>Use, pollution and protection of waters</i>	
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności według źródeł poboru	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population by sources of withdrawal</i>	1(15) 51
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	<i>Water consumption for needs of the national economy and population</i>	2(16) 51
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne oraz napełniane stawy rybne	<i>Irrigated agricultural and forest land and water-filled fish ponds</i>	3(17) 52
Melioracje podstawowe	<i>Basic melioration</i>	4(18) 52
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle	<i>Balance of water management in industry</i>	5(19) 53
Gospodarowanie wodą w przemyśle według PKD	<i>Water management in industry by PKD</i>	6(20) 53
Gospodarowanie wodą w sieci wodociągowej	<i>Water management in water-supply network</i>	7(21) 55
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	<i>Towns serviced by waste water treatment plants</i>	8(22) 55
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi	<i>Industrial and municipal waste water discharged into water or into the ground</i>	9(23) 56

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Oczyszczalnie ścieków komunalnych	<i>Municipal waste water treatment plants</i>	10(24)
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	<i>Waste water discharged through sewerage system and population using waste water treatment plants</i>	11(25)
Ścieki przemysłowe	<i>Industrial waste water</i>	12(26)
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych	<i>Industrial waste water treatment plants</i>	13(27)
Osady z oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych ..	<i>Sewage sludge from industrial and municipal waste water treatment plants</i>	14(28)
Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	<i>Pollution and protection of air</i>	
Zakłady przemysłowe szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza	<i>Industrial plants especially noxious to air purity</i>	1(29)
Emitory na terenie zakładów szczególnie uciążliwych według wielkości emisji	<i>Emission sources in the area of plants especially noxious by emission quantity</i>	2(30)
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych według stopnia skuteczności	<i>Installations to reduction of air pollutants in plants especially noxious by effectiveness</i>	3(31)
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	<i>Emission of air pollutants from plants especially noxious</i>	4(32)
Emisja zanieczyszczeń powietrza według wybranych rodzajów substancji	<i>Emission of air pollutants by selected kind of substances</i>	5(33)
Zanieczyszczenia zatrzymane i zneutralizowane w urządzeniach oczyszczających zakładów szczególnie uciążliwych	<i>Air pollutants retained and neutralized in purifying devices of plants especially noxious</i>	6(34)
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według PKD	<i>Emission of air pollutants from plants especially noxious by PKD sections</i>	7(35)
Lasy. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej	<i>Forests. Nature and biodiversity protection</i>	
Powierzchnia gruntów leśnych i przeznaczonych do zalesienia ...	<i>Area of forest and land designated for afforestation</i>	1(36)

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Hodowla lasu	<i>Forest raising</i>	2(37)	63
Zadrzewienia	<i>Plantings</i>	3(38)	64
Pozyskanie drewna	<i>Removals</i>	4(39)	64
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>	5(40)	65
Rezerwy przyrody	<i>Nature reserves</i>	6(41)	65
Parki krajobrazowe	<i>Landscape parks</i>	7(42)	66
Pomniki przyrody	<i>Nature monuments</i>	8(43)	67
Tereny zieleni ogólnodostępnej i osiedlowej w miastach i na wsi	<i>Generally accesible and estate green areas in cities and villages</i>	9(44)	67
Odpady	<i>Wastes</i>		
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone)	<i>Waste generated and landfilled (accumulated)</i>	1(45)	68
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według grup odpadów	<i>Waste generated and landfilled (accumulated) by types</i>	2(46)	68
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) według PKD	<i>Waste generated and landfilled (accumulated) by PKD sections ...</i>	3(47)	70
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe	<i>Municipal waste and liquid waste</i>	4(48)	71
Odpady komunalne zebrane selektywnie	<i>Municipal waste collected selectively</i>	5(49)	71
Miejsca deponowania odpadów komunalnych	<i>Deposition places of municipal waste</i>	6(50)	71
Osiągnięte poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych	<i>Achieved levels of recycling of packaging waste</i>	7(51)	72
Odgazowywanie składowisk odpadów komunalnych	<i>Outgassing of municipal waste landfill sites</i>	8(52)	72
Działalność inspekcyjno- kontrolna	<i>Inspection and control activity</i>		
Działalność Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska	<i>Activity of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection</i>	1(53)	73
Jakość wody z wodociągów dostarczanej ludności do spożycia	<i>Quality of water delivered for population consumption from water-supply network</i>	2(54)	74

	Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Działalność kontrolna Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w zakresie poważnych awarii	<i>Control activity of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection in the scope of extraordinary hazards to the environment</i>	3(55) 74
Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	<i>Economic aspects of environmental protection</i>	
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska według kierunków inwestowania	<i>Outlays on fixes assets on environmental protection by directions of investing</i>	1(56) 75
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej według kierunków inwestowania	<i>Outlays on fixed assets on water management by directions of investing</i>	2(57) 77
Nakłady na środki trwałe według grup inwestorów	<i>Outlays on fixed assets by groups of investors</i>	3(58) 77
Nakłady na środki trwałe według źródeł finansowania	<i>Outlays on fixed assets by sources of financing</i>	4(59) 78
PODREGIONY, POWIATY, GMINY	<i>SUBREGIONS, POWIATS, GMINAS</i>	
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2010 r.	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population in 2010</i>	1(60) 79
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2010 r.	<i>Water consumption for needs of the national economy and population in 2010</i>	2(61) 80
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi w 2010 r.	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment discharged into waters or into the ground in 2010</i>	3(62) 81
Ścieki komunalne odprowadzone siecią kanalizacyjną oczyszczane oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2010 r.	<i>Treated municipal waste water discharged through sewerage system and population using waste water treatment plants in 2010</i>	4(63) 83
Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2010 r.	<i>Emission of particulate and gaseous pollutants from plants especially noxious to air purity in 2010</i>	5(64) 92
Ochrona przyrody i krajobrazu w 2010 r.	<i>Nature and landscape protection in 2010</i>	6(65) 93

		Tabl. <i>Table</i>	Str. <i>Page</i>
Odpady wytworzone i dotychczas składowane (nagromadzone) w 2010 r.	<i>Waste generated and landfilled (accumulated) in 2010</i>	7(66)	101
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe w 2010 r.	<i>Municipal waste and liquid waste in 2010</i>	8(67)	102
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w 2010 r. ...	<i>Outlays on fixed assets for environmental protection and water management in 2010</i>	9(68)	103
Niektóre efekty rzeczowe inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2010 r. ...	<i>Selected tangible effects of investments for environmental protection and water management in 2010</i>	10(69)	113
UWAGI METODYCZNE	METHODOLOGICAL NOTES		
I. Źródła i zakres danych	<i>I. Sources and the scope of data ...</i>	x	114
II. Objasnienia podstawowych pojęć	<i>II. Explanation of basic definitions</i>	x	114

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	(-)	-	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło.
Zero	(0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5.
	(0,0)	-	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka	(.)	-	oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	-	oznacza, że wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	Δ	-	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji PKD.
„W tym”		-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	=	tysiąc
mln	=	milion
kg	=	kilogram
m	=	metr
m ²	=	metr kwadratowy
ha	=	hektar
km	=	kilometr
km ²	=	kilometr kwadratowy
m ³	=	metr sześcienny
dam ³	=	dekametr sześcienny
hm ³	=	hektometr sześcienny
t	=	tona
PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności

SKRÓTY NAZW PKD 2007
ABBREVIATIONS NAMES SECTIONS BY NACE 2007

skrót	pełna nazwa PKD	abbreviation	complete name of the NACE
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	x	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów służących do wyplatania	<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

Warunki naturalne

Województwo warmińsko-mazurskie leży w północno-wschodniej części kraju nad Zalewem Wiślanym. Graniczy od północy z Rosją, od wschodu z województwem podlaskim, od południa z mazowieckim i kujawsko-pomorskim, a od zachodu z pomorskim. Północna granica z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej o długości 209 km jest jednocześnie granicą Unii Europejskiej.

W 2010 r. warmińsko-mazurskie o powierzchni 24 173 km² zamieszkiwało 1,4 mln osób. Niewielka liczba mieszkańców przy relatywnie dużej powierzchni spowodowała, że pod względem gęstości zaludnienia województwo warmińsko-mazurskie łącznie z podlaskim zajęło ostatnią lokatę w kraju (na 1 km² powierzchni przypadało 59 osób, a w Polsce średnio 122). Na terenie województwa znajdowało się 49 miast, 3 903 miejscowości wiejskie; 16 gmin miejskich, 67 gmin wiejskich i 33 gminy miejsko-wiejskie. W miastach zamieszkiwało 59,7% ludności.

Ukształtowanie terenu województwa jest urozmaicone. Tu znajduje się najniższy położony punkt Polski (-1,8 m Raczki Elbląskie w gminie Elbląg) oraz najniższa położona miejscowość (-1,3 m Żółwiniec w gminie Markusy). Najwyższym wzniesieniem w województwie jest Dylewska Góra (312 m n.p.m.) niedaleko miejscowości Wysoka Wieś w gminie Ostróda.

Województwo charakteryzuje się największą powierzchnią gruntów pod wodami. Na początku 2011 r. w granicach administracyjnych zajmowały one 138,6 tys. ha, co stanowiło 5,7% powierzchni województwa. Wśród nich przeważały grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi (84,8%). W województwie znajdują się dwa największe jeziora w Polsce: Śniardwy o powierzchni 113,4 km² oraz system wodny jeziora Mamry 102,8 km². Piękno Krainy Tysiąca Jezior doceniła Fundacja New7Wonders i w 2011 r. Mazury znalazły się wśród najpiękniejszych miejsc na świecie.

Warmińsko-mazurskie jest jednym z najmniej zanieczyszczonych województw i dlatego zostało włączone w program Zielone Płuca Polski (poza gminą miejsko-wiejską Kisielice). Województwo charakteryzuje się dużą powierzchnią gruntów leśnych (761,4 tys. ha, w tym lasy stanowiły 740,8 tys. ha w 2010 r.) i o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronioną (1,1 mln ha w 2010 r.) oraz bogatą fauną i florą. Położone są tu duże kompleksy leśne, m. in. Puszcza Piska, Puszcza Borecka i część Puszczy Romnickiej. Na terenie województwa zlokalizowano 16 obszarów specjalnej ochrony ptaków i 44 specjalne obszary ochrony siedlisk należących do sieci obszarów Natura 2000, mającej na celu zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Trzy obszary wodno-błotne (rezerваты: Jezioro Drużno, Jezioro Karaś i Jezioro Siedmiu Wysp) miały znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życia ptactwa wodnego.

Średnia temperatura powietrza zanotowana w 2010 r. na stacji meteorologicznej w Olsztynie wyniosła 6,7°C i była o 1,0°C niższa niż rok wcześniej. Roczna suma opadów wyniosła 753 mm i była o 149 mm większa niż w 2009 r. Średnie zachmurzenie wyniosło 5,4 oktany (o 0,1 oktana więcej niż w roku poprzednim). Średnia prędkość wiatru nie zmieniła się w ciągu roku i osiągnęła poziom 3,0 m/s.

Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby

Ponad połowę powierzchni geodezyjnej województwa (w dniu 1 I 2011 r.) stanowiły użytki rolne (54,7%). Wśród nich najwięcej zajmowały grunty orne (36,7% ogólnej powierzchni). Grunty leśne łącznie z zadrzewionymi i zakrzewionymi stanowiły 32,4%, grunty pod wodami 5,7%, a tereny zabudowane i zurbanizowane 3,6%.

Gleba jest głównym środkiem produkcji żywności, stąd ochrona jej ma doniosłe znaczenie. Co roku część gruntów jest wyłączana z produkcji rolniczej i leśnej, a część gruntów jest przywracana do produkcji. W ciągu 2010 r. wyłączono z produkcji rolniczej 142 ha, a z produkcji leśnej 5 ha. Spośród nich 45 ha przeznaczono na tereny osiedlowe. Wyłączenia dotyczyły głównie użytków rolnych i osiągnęły wielkość 86 ha, wśród których 76,7% stanowiły gleby średniej jakości (IV klasy bonitacyjnej). Łączna powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji (w dniu 31 XII 2010 r.) wynosiła 4 711 ha (o 35 ha mniej niż w 2009 r. i o 154 ha mniej niż w 2008 r.), z czego 96,5% to grunty zdewastowane, a 3,5% zdegradowane. W ciągu roku zrekultywowano 179 ha (34 ha na cele rolnicze i 145 ha na cele leśne), tj. o 5,9% więcej niż w 2009 r. i o 8,5% więcej niż w 2008 r.

Dla utrzymania dobrego stanu gleb wymagana jest m. in. działalność w zakresie melioracji. Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych wyniosła w 2010 r. 620,6 tys. ha, co stanowiło 59,6% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Powierzchnia gruntów ornych zmeliorowanych stanowiła 401,5 tys. ha (w tym zdrenowane 92,9%), a łąk i pastwisk 219,1 tys. ha (w tym zdrenowane 40,2%).

Niekorzystnym zjawiskiem dla działalności człowieka oraz środowiska są pożary. W 2010 r. zanotowano 439 pożarów, w tym 65 pożarów dotknęło upraw rolnych, łąk i rżysk na powierzchni 44 ha. Natomiast na nieużytkach zarejestrowano 374 pożary, które objęły 157 ha.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2010 r. pobrano 142,6 hm³ wody (o 1,5% mniej niż w rok wcześniej i o 0,7% mniej niż dwa lata wcześniej). Prawie połowę wody (49,6%) pobrano na cele eksploatacji sieci wodociągowej. Niecałe 18% pobrano na cele produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem), a ponad 32% do nawodnień

w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. Większość pobranej wody stanowiły wody podziemne. Udział wody pobranej w województwie w stosunku do kraju wyniósł 1,3%.

Największy pobór wody odnotowano w Elblągu (20,4 hm³), w powiecie olsztyńskim (15,7 hm³) i w Olsztynie (15,3 hm³). W przeliczeniu na 1 km² powierzchni pobrano 5,9 dam³ wody w województwie (w kraju 34,8 dam³). W Elblągu wskaźnik ten wyniósł 254,9 dam³ na 1 km², a w Olsztynie 174,3 dam³ na 1 km².

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2010 r. wyniosło 128,8 hm³ (o 1,1% mniejsze niż w 2009 r. i w 2008 r.). Struktura zużycia wody w województwie różniła się od struktury zużycia wody w kraju. W warmińsko-mazurskim najwięcej wody zużyto na eksploatację sieci wodociągowej (43,6%), w tym większość na potrzeby gospodarstw domowych (79,9% wody zużytej w sieci wodociągowej). Natomiast w kraju najwięcej wody zużyto na potrzeby przemysłu (74,0%). Udział wody zużytej w województwie w stosunku do kraju wyniósł 1,2%. Największe zużycie wody odnotowano w Elblągu (18,9 hm³), w powiecie olsztyńskim (14,7 hm³) i w Olsztynie (13,8 hm³). W przeliczeniu na 1 km² zużyto 5,3 dam³ wody w województwie, a w kraju 33,1 dam³.

Stan czystości wód powierzchniowych w województwie nie jest zadowalający. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie wraz z Delegaturami w Elblągu i Giżycku w 2010 r. przeprowadził badania 34 rzek w 44 punktach pomiarowo-kontrolnych. Biorąc pod uwagę ocenę ogólną w jednym stwierdzono I klasę stanu ekologicznego (stan bardzo dobry) i w 6 II klasę (stan dobry). Najwięcej, bo w 11 punktach, wody odpowiadały III klasie (umiarkowany stan). W 26 punktach nie wykonano oceny z powodu braku elementów biologicznych. Wśród badanych rzek najczystsza była Struga Koniuszyn, która płynie przez teren gminy Nidzica.

W 2010 r. WIOŚ opisał wyniki oceny stanu 25 jezior województwa. Dla 12 jezior dokonano oceny stanu ekologicznego i chemicznego, a dla 13 jedynie stanu ekologicznego. Wszystkie badane jeziora charakteryzował dobry stan chemiczny. Stan ekologiczny bardzo dobry stwierdzono jedynie w dwóch jeziorach: Buwełno (leżącym w powiecie giżyckim i piskim) i Gardzień (położonym w powiecie iławskim). W największej liczbie badanych jezior (12) stwierdzono stan dobry, a w 5 umiarkowany. Jako słaby określono stan ekologiczny w 3 jeziorach. Również w 3 jeziorach stwierdzono zły stan: Bartężek, Kiersztanowskie i Wadąg.

Na zanieczyszczenie wód wpływają głównie odprowadzane do nich ścieki. W 2010 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 65,8 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych (w 2009 r. 65,3 hm³, a w 2008 r. 66,3 hm³). Tym samym zwiększyła się ilość ścieków wymagających oczyszczenia z 49,1 hm³ w 2009 r. do 50,1 hm³ w 2010 r. (taki sam poziom, jak w 2008 r.). Udział ścieków nieoczyszczanych w 2010 r. wyniósł 0,5% ścieków odprowadzonych do wód lub do ziemi. Najwięcej ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzono do wód lub do ziemi siecią kanalizacyjną (w 2009 r. 71,2%, w 2010 r. 71,6%). Udział ścieków oczyszczanych w wyższym stopniu (tj. metodami biologicznymi

i z podwyższonym usuwaniem biogenów) w ilości ścieków ogółem wymagających oczyszczenia wzrósł z 94,5% w 2009 r. do 98,0% w 2010 r. Ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia w przeliczeniu na 1 km² w 2010 r. wzrosła w porównaniu z 2009 r. o 0,1 dam³ i wyniosła 2,1 dam³.

Wśród powiatów największą ilość ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadził do wód lub ziemi Olsztyn (11,2 hm³, w tym 95,9% oczyszczono metodą z podwyższonym usuwaniem biogenów), Elbląg (6,1 hm³, w tym 96,5% oczyszczono metodą z podwyższonym usuwaniem biogenów) i powiat ostródzki (3,7 hm³, w tym 89,1% oczyszczono metodą z podwyższonym usuwaniem biogenów). W przeliczeniu na 1 km² wyniosło to odpowiednio 126,7 dam³, 76,3 dam³ i 2,1 dam³ ścieków.

W 2010 r. było 18 oczyszczalni ścieków przemysłowych o przepustowości 52,6 dam³ na dobę i 218 komunalnych o przepustowości 320,2 dam³ na dobę. Liczba oczyszczalni ścieków przemysłowych zmalała w stosunku do poprzedniego roku o 14,3%, a komunalnych o 1,8%. Wszystkie miasta były obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków, w tym 61,2% przez oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2010 r. stanowiła 72,1% ogółu ludności (w kraju 65,2%). W miastach odsetek ten wyniósł 97,6%, a na wsi 34,3% (w kraju odpowiednio 88,6% i 28,8%). Najwięcej, bo 56,9%, ludności korzystało z oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów. Największym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wykazały się powiaty grodzkie: Olsztyn (98,0%) i Elbląg (96,8% ludności). Najmniejszym wskaźnikiem charakteryzowały się powiaty: nowomiejski (37,5%) i elbląski (43,2%).

W procesach oczyszczania ścieków wytwarzane są osady ściekowe. Ilość osadów ściekowych wytworzonych w 2010 r. w oczyszczalniach ścieków przemysłowych i komunalnych wyniosła 29,8 tys. ton suchej masy (o 1,0 tys. ton mniej niż w 2009 r.). Z oczyszczalni ścieków komunalnych pochodziło 88,3% osadów. W końcu 2010 r. na terenach oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych (na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych) nagromadzono 23,5 tys. ton suchej masy osadów ściekowych (o 8,9% mniej niż w końcu 2009 r.). Z analizy zagospodarowania osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków przemysłowych i komunalnych w 2010 r. wynika, że 34,6% magazynowano czasowo, 29,2% wykorzystano w rolnictwie, a 6,4% osadów składowano.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

O skali i strukturze zanieczyszczeń powietrza decyduje przede wszystkim sektor energetyczno-przemysłowy. Dla zbiorowości wyżej wymienionego sektora przyjęto określenie „zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza”. W 2010 r.

w województwie odnotowano 49 takich zakładów. Wśród nich 71,4% posiadało urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych, a 14,3% gazowych.

Dane dotyczące emisji zanieczyszczeń powietrza nie ujmują wszystkich źródeł, w tym emisji komunikacyjnej oraz z mniejszych zakładów, które nie są objęte obowiązkiem składania sprawozdań z wielkości i rodzaju wprowadzanych do powietrza zanieczyszczeń. Głównymi źródłami zorganizowanej emisji w województwie są procesy energetycznego spalania paliw oraz – w mniejszym stopniu – procesy technologiczne. W 2010 r. największa część emisji zanieczyszczeń przemysłowych pochodziła z jednostek prowadzących działalność w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę: 58,3% ogółu zanieczyszczeń pyłowych i 62,7% gazowych (z dwutlenkiem węgla).

W 2010 r. wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 1,2 tys. t i w porównaniu do 2009 r. zmniejszyła się o 19,9% (a w porównaniu do 2008 r. o 16,6% mniej), w tym ze spalania paliw była mniejsza o 21,3%. Natomiast emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 1 532,7 tys. t i zwiększyła się o 6,4% (a w porównaniu do 2008 r. o 11,0% więcej). W porównaniu do innych województw emisja zarówno zanieczyszczeń pyłowych, jak i gazowych była w naszym województwie jedną z najmniejszych, co postawiło warmińsko-mazurskie na 2 miejscu pod względem emisji zanieczyszczeń pyłowych (po województwie podlaskim) i na 1 miejscu pod względem emisji zanieczyszczeń gazowych łącznie z dwutlenkiem węgla. W strukturze pyłowych zanieczyszczeń powietrza w 2010 r. dominowały pyły pochodzące ze spalania paliw. Z kolei w strukturze gazowych zanieczyszczeń powietrza (bez dwutlenku węgla) największy udział miał dwutlenek siarki i tlenek węgla.

W 2010 r. na terenie powiatu gołdapskiego, nowomiejskiego i szczycieńskiego nie odnotowano zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady położone na terenie Olsztyna (197 t) i powiatu giżyckiego (144 t). W przeliczeniu na 1 km² największy współczynnik wykazał Olsztyn (2,2 t) i Elbląg (1,5 t) wobec średniej w województwie wynoszącej blisko 0 t. Najwięcej zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla) wyemitowały zakłady położone na terenie Olsztyna (451,0 tys. t) i Elbląga (329,4 tys. t). W przeliczeniu na 1 km² największy współczynnik wykazał Olsztyn (5 125,4 t) i Elbląg (4 117,5 t) wobec średniej w województwie wynoszącej 63,4 t.

Wśród urządzeń służących do redukcji zanieczyszczeń powietrza odnotowano w porównaniu do 2009 r. spadek liczby cyklonów o 8 (o 6,5%), multicyklonów o 5 (o 10,4%) i filtrów tkaninowych o 3 (o 2,9%). Liczba elektrofiltrów i urządzeń mokrych pozostała na tym samym poziomie. Średnia dyspozycyjność tych urządzeń wyniosła od 99% do 100%.

Zaobserwowano wzrost wskaźnika zanieczyszczeń zatrzymanych i zneutralizowanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń pyłowych w zakładach szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza z 97,2% w 2009 r. do 97,7% w 2010 r. W tym samym czasie wzrósł także wskaźnik zanieczyszczeń zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) z 2,6% w 2009 r. do 7,1% w 2010 r. Zmalała ilość

zanieczyszczeń pyłowych zatrzymanych i zneutralizowanych w tych urządzeniach o 63 t (o 0,1%), a wzrosła gazowych o 486 t (prawie 3-krotnie).

Lasy. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

Grunty leśne (w dniu 31 XII 2010 r.) zajmowały 761,4 tys. ha, co stanowiło 31,5% ogólnej powierzchni województwa. Powierzchnia ta uplasowała warmińsko-mazurskie na 4 miejscu w kraju, po zachodniopomorskim, mazowieckim i wielkopolskim. W stosunku do poprzedniego roku grunty leśne zwiększyły się o 5,4 tys. ha (o 0,7%), a w porównaniu do 2008 r. o 7,9 tys. ha (o 1,0%). Lasy stanowiły 97,3%, zaś grunty związane z gospodarką leśną 2,7%. Grunty przeznaczone do zalesienia (w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego) zajmowały 0,2 tys. ha.

Wskaźnik lesistości, czyli stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geograficznej, w 2010 r. wyniósł 30,6% (w 2009 r. 30,4%, a w 2008 r. 30,3%), co uplasowało województwo na 6 pozycji w kraju (lesistość w kraju 29,2%). Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w powiecie szczycieńskim (49,5%) i piskim (48,6%), a najniższy w kętrzyńskim (16,6%) i elbląskim (19,0%).

Zdecydowaną większość ogólnej powierzchni lasów (740,8 tys. ha) stanowiły lasy publiczne. W końcu 2010 r. było to 93,3% (691,3 tys. ha). W porównaniu do 2009 r. lasy publiczne zwiększyły swoją powierzchnię o 23 ha.

W 2010 r. pozyskano 3 437,0 dam³ drewna (bez drewna z zadrzewień). Było to o 123,2 dam³, tj. o 3,7% więcej niż rok wcześniej. Większość, bo 66,5%, stanowiła grubizna iglasta. W przeliczeniu na 100 ha powierzchni lasów pozyskano 446,7 m³ grubizny. Wskaźnik ten ułożył warmińsko-mazurskie na 5 miejscu w kraju (po śląskim, dolnośląskim, opolskim i zachodniopomorskim), przy średniej krajowej 368,0 m³.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (w dniu 31 XII 2010 r.) wyniosła 1,1 mln ha. Stanowiło to 46,6% powierzchni województwa, co ułożyło warmińsko-mazurskie na 3 miejscu w Polsce (średni wskaźnik dla kraju wyniósł 32,4%), po świętokrzyskim i małopolskim. Na 1 mieszkańca województwa przypadało 7 890 m² powierzchni chronionej – najwięcej w Polsce (średnia krajowa to 2 655 m²). W porównaniu do 2009 r. odnotowano wzrost powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej o 2,8 tys. ha, a w stosunku do 2008 r. o 6,7 tys. ha. Obszary chronionego krajobrazu stanowiły 82,5% ogólnej powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej, parki krajobrazowe 12,4%, rezerваты przyrody 2,8%, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe 1,9%, użytki ekologiczne 0,4%. W województwie znajdowało się tylko jedno stanowisko dokumentacyjne zajmujące 2 ha. Tą formą ochrony objęto wyrobisko kredy pojeziornej w Losach w gminie Lubawa. Wśród powiatów największy udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem odnotowano w powiecie gołdapskim (78,5%), giżyckim (66,6%) i węgorzewskim (65,3%), a najmniejszy w Olsztynie (5,7%) i bartoszyckim (19,7%).

Wśród 108 rezerwatów przyrody w 2010 r. najwięcej było rezerwatów leśnych (35), a największą powierzchnię zajmowały rezerваты faunistyczne (14,4 tys. ha). Pod ścisłą ochroną znajdowało się 131,1 ha, w tym 99,7% w rezerwach torfowiskowych. W porównaniu do 2009 r. powierzchnia rezerwatów wzrosła o 465,1 ha (o 1,5%).

W 2010 r. parki krajobrazowe łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na ich terenie zajmowały 144,9 tys. ha (tyle samo co rok wcześniej). Największym z nich był Mazurski Park Krajobrazowy zajmujący powierzchnię 53,7 tys. ha, w którego granicach znajduje się największe w Polsce jezioro Śniardwy i północna część Puszczy Piskiej z rzeką Krutynią.

Obszary chronionego krajobrazu w 2010 r. łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na ich terenie zajmowały 953,4 tys. ha, tj. o 1,5 tys. ha więcej niż w 2009 r. (o 0,2%). Największy z nich to Puszcza Napiwodzko-Ramucka o powierzchni 131,4 tys. ha.

W 2010 r. odnotowano także 2 576 pomników przyrody. W porównaniu do 2009 r. zwiększyła się liczba pomników o 0,8% (o 20 obiektów). Najwięcej pomników stanowiły pojedyncze drzewa (było ich 2 155). Prawie jedna czwarta pomników województwa usytuowanych była na terenie powiatu elbląskiego, w tym prawie połowa w gminie Tolkmicko.

Odpady

Badaniami GUS dotyczącymi wytwarzania i gromadzenia odpadów przemysłowych – z wyłączeniem odpadów komunalnych – objęte zostały zakłady, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. ton odpadów lub nagromadziły 1 mln ton i więcej odpadów. W dniu 31 XII 2010 r. na terenie województwa znajdowały się 74 takie zakłady. W ciągu roku wytworzyły 1 010,8 tys. ton odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych), czyli o 33,9% (o 255,7 tys. t) więcej niż w 2009 r. i o 20,6% (o 172,5 tys. t) więcej niż w 2008 r. W 2010 r. w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wytworzono 41,8 ton odpadów przemysłowych, podczas gdy średnio w kraju 362,9 ton. Od wielu lat wskaźnik ten stawiał nasze województwo na 1 miejscu w Polsce, jednak w 2010 r. uzyskaliśmy drugą lokatę (za podlaskim 35,3 t na 1 km²). Najwięcej odpadów przemysłowych w przeliczeniu na 1 km² wytworzono w powiatach grodzkich: Elblągu (6 026,3 t) i Olsztynie (1 104,5 t), a najmniej w powiatach ziemskich: braniewskim (1,5 t) i lidzbarskim (1,8 t).

Najwięcej powstałych odpadów należało do trzech grup: odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej – włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych (35,5%), odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności (23,9%), a także odpady z procesów termicznych (16,1%). Odpady pochodzące z wymienionych wyżej grup stanowiły ponad 75% wszystkich wytwarzanych w danym roku odpadów przemysłowych. Najwięcej odpadów w analizowanym okresie wytwarzały

jednostki należące do sekcji PKD przetwórstwo przemysłowe – 47,3%, w tym w podsekcji: produkcja artykułów spożywczych (16,8%) i produkcja wyrobów z drewna oraz ze stomy i wikliny (9,3%).

Z ogólnej ilości wytworzonych odpadów większość (88,6%) została poddana odzyskowi, 8,3% było magazynowanych czasowo, a 3,1% unieszkodliwiono. Najczęściej stosowaną metodą unieszkodliwiania odpadów była metoda termiczna – 33,4% ogółu odpadów unieszkodliwionych. Rzadziej stosowano składowanie – 22,7%, czy kompostowanie – 9,8%.

W końcu 2010 r. ogólna ilość odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na składowiskach własnych wyniosła 1 227,4 tys. ton i zmalała w porównaniu z 2009 r. o 0,4% (o 4,6 tys. t). Nieznacznie zwiększyła się powierzchnia niezrekultywowana składowisk, na których zgromadzono odpady (z 9,2 ha w końcu 2009 r. do 9,4 ha w 2010 r.). W ciągu 2010 r. zreultywowano 0,8 ha składowisk odpadów.

W 2010 r. na terenie województwa zebrano 328,2 tys. ton odpadów komunalnych, tj. o 1,5% więcej niż w 2009 r. i o 4,2% mniej niż w 2008 r. Przeważającą część odpadów zdeponowano na składowiskach. Z gospodarstw domowych zebrano selektywnie 18,0 tys. t (co stanowiło 5,5% zebranych odpadów). Spośród odpadów komunalnych zebranych selektywnie największy udział miało szkło oraz papier i tektura, a także tworzywa sztuczne i odpady wielkogabarytowe. Najwięcej odpadów komunalnych (bez wyselekcjonowanych) zebrano w powiecie grodzkim Olsztyn (53,6 tys. t) i Elbląg (38,6 tys. t), a najmniej w powiecie ziemskim gołdapskim (1,6 tys. t) i nowomiejskim (3,2 tys. t). Większość z nich pochodziła z gospodarstw domowych.

Pod koniec 2010 r. w województwie było 30 czynnych składowisk kontrolowanych o łącznej powierzchni 127,9 ha (odpowiednio mniej o 11 i o 48,2 ha niż w 2009 r.). Większość z nich znajdowała się na wsi. Istniało również 12 składowisk o zakończonej eksploatacji o łącznej powierzchni 59,8 ha.

W 2010 r. do oczyszczalni ścieków wywieziono 977,9 dam³ nieczystości ciekłych, tj. o 3,6% (o 37,0 dam³) mniej niż w 2009 r. Większość nieczystości (67,2%) pochodziło z gospodarstw domowych, 22,1% z jednostek prowadzących działalność gospodarczą, a 10,7% z budynków użyteczności publicznej. Najwięcej nieczystości ciekłych wywieziono w powiecie olsztyńskim (119,5 dam³) i nowomiejskim (94,8 dam³), a najmniej w powiecie grodzkim Olsztyn (4,9 dam³) i ziemskim węgorzewskim (5,8 dam³).

Działalność inspekcyjno-kontrolna

Badanie stanu środowiska oraz kontrola przestrzegania prawa w dziedzinie ochrony środowiska to główne zadania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ).

W 2010 r. WIOŚ w ramach monitoringu rzek przeprowadził badania na 42 stanowiskach pomiarowych, a w ramach monitoringu jezior na 29 stanowiskach (30 zbadanych jezior). W ramach badań przeprowadzono ocenę fizykochemiczną, hydrobiologiczną i bakteriologiczną wód. Ogółem pobrano 5923 próbki. W ramach monitoringu pobrano 57,4% próbek. Na podstawie pobranych próbek wody wykonano 41 406 oznaczeń. W ramach monitoringu wykonano 24 673 oznaczenia, z tego 93,7% wskaźników fizykochemicznych, 4,1% hydrobiologicznych i 2,3% bakteriologicznych. W ramach kontroli wykonano 798 oznaczeń, przede wszystkim wskaźników fizykochemicznych.

Według wyników kontroli jakości, w 2010 r. większość ludności zaopatrywano w wodę z wodociągów odpowiadającą wymaganiom sanitarnym. Całość wody dostarczanej przez wodociągi o wydajności powyżej 10 000 m³ na dobę odpowiadała wymaganiom.

W zakresie ochrony powietrza w 2010 r. WIOŚ prowadził kontrole i monitoring powietrza. Monitoring powietrza prowadzono na 72 stanowiskach pomiarowych, a monitoring chemizmu opadów atmosferycznych na 1. Pobrano 15 435 próbek pierwotnych, w tym 98,2% w ramach monitoringu. Wykonano 30 646 oznaczeń, tj. o 7,6% więcej niż w 2009 r.

Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

W 2010 r. nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w województwie wyniosły 402,2 mln zł (o 56,9% więcej niż w 2009 r., tj. o 145,9 mln zł i prawie trzykrotnie więcej niż w 2008 r., tj. o 262,8 mln zł). Stanowiły one 6,1% nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej w warmińsko-mazurskim. Natomiast nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły 119,3 mln zł (o 22,3% więcej niż w 2009 r., tj. o 21,7 mln zł i o 56,8%, tj. o 43,2 mln zł niż w 2008 r.). Stanowiły one 1,8% nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej województwa.

Miarą poziomu inwestowania w ochronę środowiska może być odniesienie wielkości wydatków na ten cel do liczby ludności. Wysokość nakładów na ochronę środowiska w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2010 r. ukształtowała się na poziomie 282 zł (w 2009 r. 180 zł), a na gospodarkę wodną 84 zł (w 2009 r. 68 zł). Odnotowano duże zróżnicowanie terytorialne tego wskaźnika. Największe nakłady na ochronę środowiska na 1 mieszkańca poniosły powiaty: Olsztyn (712 zł) i iławski (583 zł), a najmniejsze elbląski (43 zł) i piski (52 zł). Natomiast największe nakłady na gospodarkę wodną na 1 mieszkańca poniosły powiaty: olecki (234 zł) i elbląski (201 zł), a najmniejsze działdowski (10 zł) i nidzicki (14 zł).

Większość nakładów służących ochronie środowiska przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód – 308,1 mln zł, tj. 76,6% (przed rokiem 76,8%). Spośród nich 67,6% przeznaczono na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki, a 17,7% odprowadzającą wody opadowe. Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 65,2 mln zł (3-krotnie więcej niż w 2009 r.). W strukturze nakładów na ochronę środowiska

stanowiło to 16,2% (rok wcześniej 8,7%). Nakłady na gospodarkę odpadami wyniosły 24,7 mln zł i były o 27,6% niższe niż w 2009 r. Stanowiły one 6,1% wszystkich nakładów na ochronę środowiska (w poprzednim roku 13,3%).

Z nakładów służących gospodarce wodnej najwięcej, bo 73,9%, wydano na ujęcia i doprowadzenia wody. Ilość środków przeznaczonych na ten cel wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 25,0%. Na drugim miejscu w strukturze nakładów na gospodarkę wodną uplasowały się nakłady na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 14,6%. Zmniejszyły się one o 22,1% w porównaniu do 2009 r.

Głównym źródłem finansowania nakładów służących ochronie środowiska w 2010 r. były środki z zagranicy (34,5%) i środki własne (33,2%), a także fundusze ekologiczne (20,8%). Wśród źródeł finansowania nakładów służących gospodarce wodnej przeważały również środki z zagranicy (36,2%), środki własne (32,2%) i fundusze ekologiczne (19,2%).

Wśród powiatów największe nakłady służące ochronie środowiska poniósł powiat grodzki Olsztyn (125,8 mln zł) i ziemski iławski (52,9 mln zł), a służące gospodarce wodnej powiat grodzki Olsztyn (20,5 mln zł) i Elbląg (13,8 mln zł).

W 2010 r. efektem rzeczowym inwestycji służących ochronie środowiska było oddanie do eksploatacji m.in.:

- 330,8 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki, w tym 228,7 km na wsi,
- 37,8 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej wody opadowe, w tym 36,3 km w miastach,
- 6 oczyszczalni ścieków komunalnych o łącznej przepustowości 3 478 m³/d, w tym 5 oczyszczalni o łącznej przepustowości 1 828 m³/d na wsi.

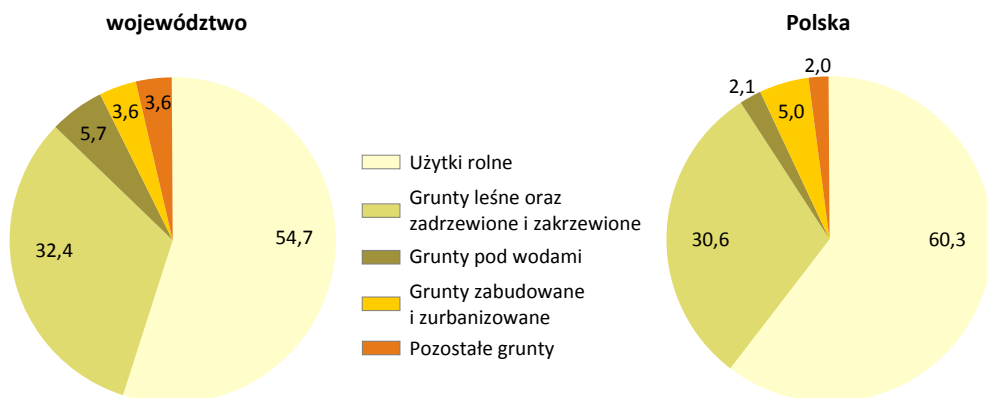
Najdłuższą sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki oddano do eksploatacji w Olsztynie (42,9 km) i w powiecie olsztyńskim (30,0 km).

W 2010 r. efektem rzeczowym inwestycji służących gospodarce wodnej było oddanie do użytku m.in.:

- ujęć wody o wydajności 1 519 m³/d, w tym 1 512 m³/d na wsi,
- stacji uzdatniania wody o wydajności 28 597 m³/d, w tym w miastach 25 784 m³/d,
- sieci wodociągowej o długości 352,3 km, w tym 295,1 km na wsi.

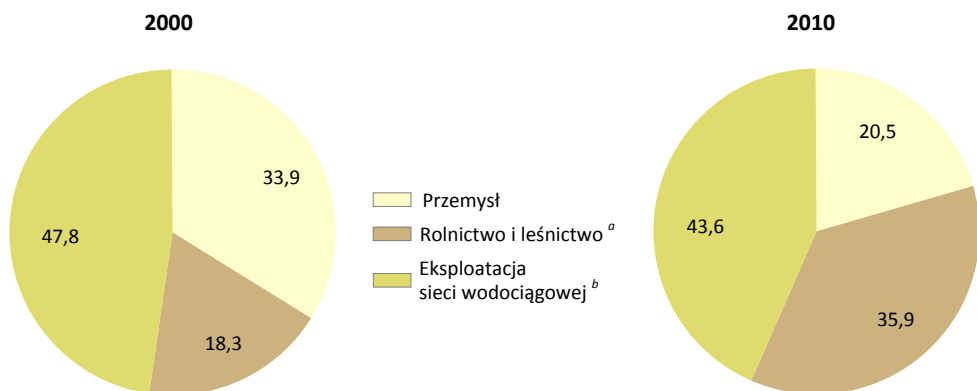
Wszystkie nowe ujęcia wody wybudowano na terenie podregionu olsztyńskiego (powiat olsztyński, bartoszycki i Olsztyn). Najdłuższą sieć wodociągową oddano do użytku w powiecie olsztyńskim (51,5 km) i giżyckim (49,6 km).

Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania w 2011 r.

Stan w dniu 1 I
w %

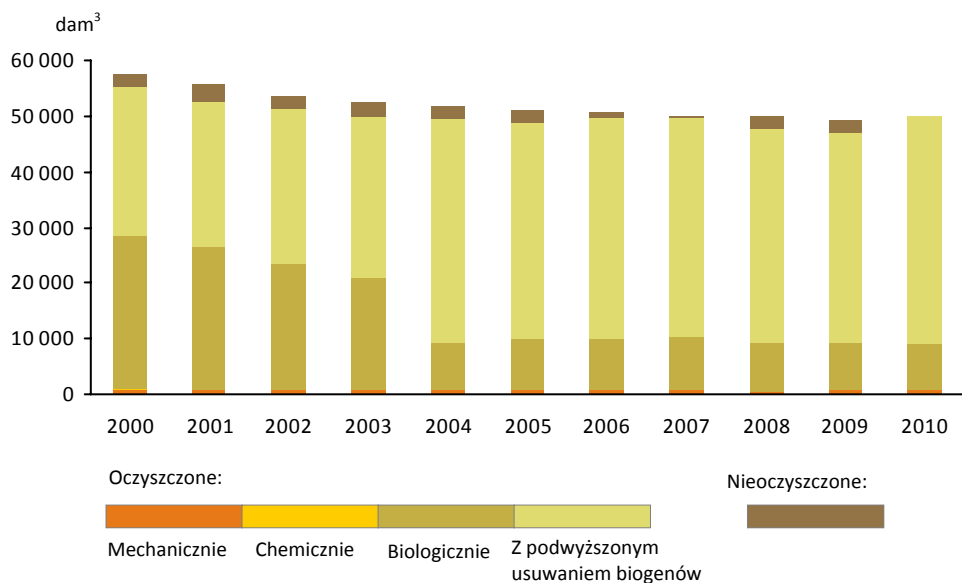
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

w %

^a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. ^b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów wodnych i spółek wodnych.

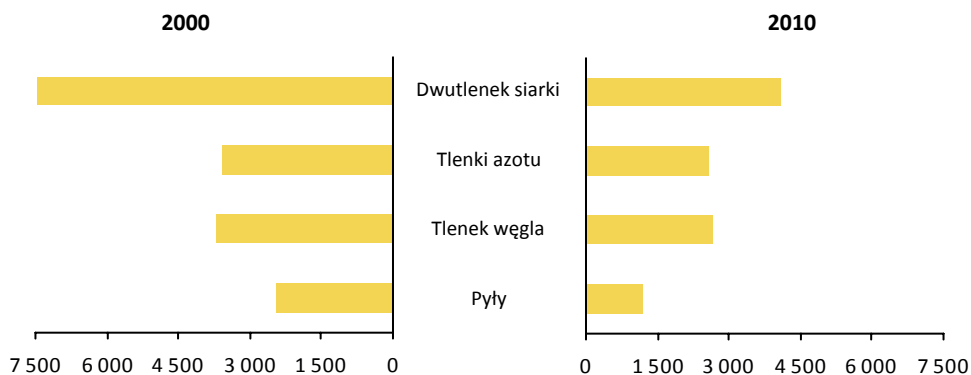
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi w latach 2000–2010

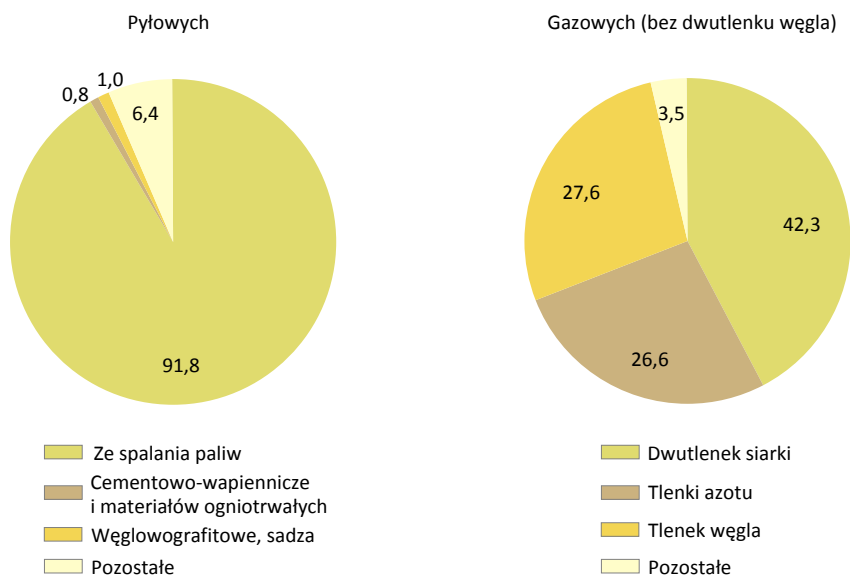
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem w 2010 r.

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tonach

Struktura zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w 2010 r. w %

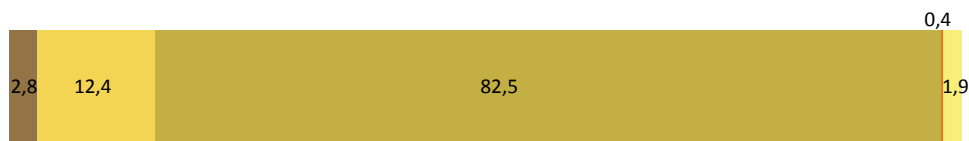
Udział powierzchni obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem w 2010 r.

Stan w dniu 31 XII
w %

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych w 2010 r.

Stan w dniu 31 XII
w %

Rezerваты przyrody
Użytki ekologiczne

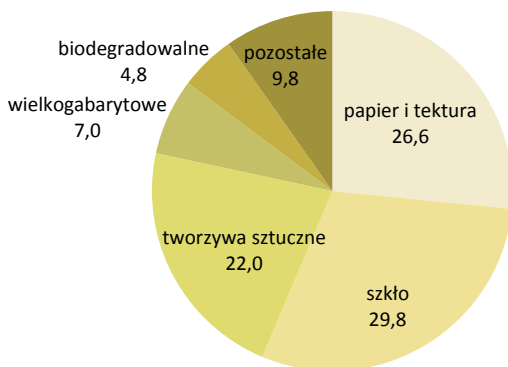
Parki krajobrazowe
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Obszary chronionego krajobrazu

Odpady (z wyłączeniem komunalnych) wytworzone na 1 km² w 2010 r.
w tonach

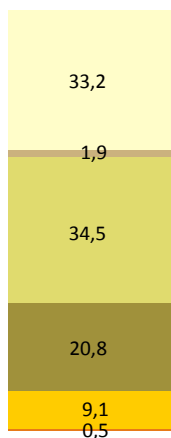

Odpady komunalne zebrane selektywnie w 2010 r.
w %

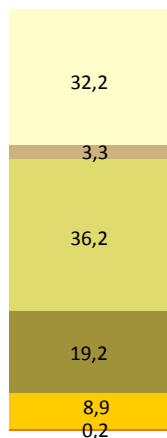

**Źródła finansowania środków trwałych służących ochronie środowiska
i gospodarce wodnej w 2010 r. (ceny bieżące)**
w %

Ochrona środowiska

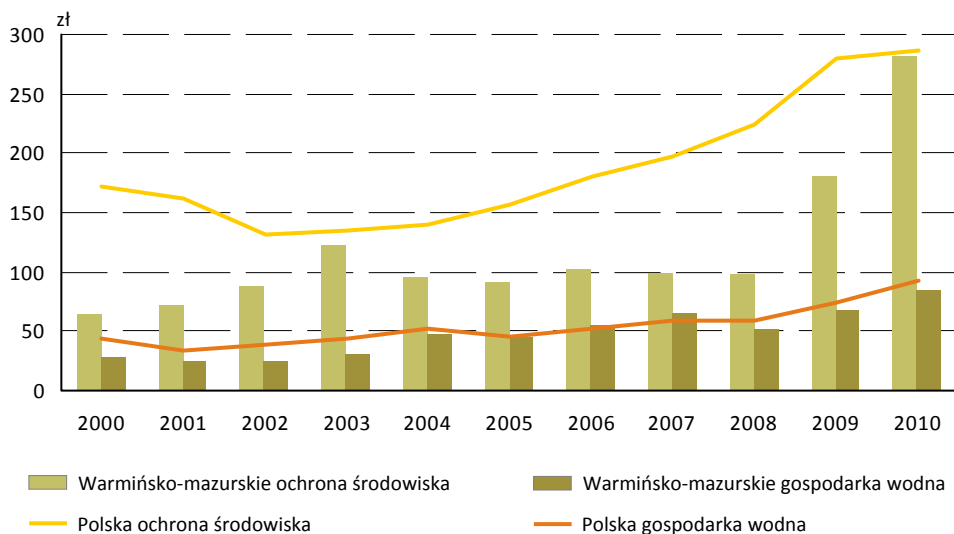

Gospodarka wodna

- Środki własne
- Środki z budżetu
- Środki z zagranicy
- Fundusze ekologiczne
- Kredyty i pożyczki krajowe
- Inne środki

**Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej
na 1 mieszkańca w latach 2000–2010 (ceny bieżące)**

TABLICE STATYSTYCZNE

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujaw- sko- pomor- skie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY								
Powierzchnia ogólna ^a (stan w dniu 1 I 2011) w tys. ha.....	31 268,0	1 994,7	1 797,1	2 512,2	1 398,8	1 821,9	1 518,3	3 555,8
w tym:								
użytki rolne	18 869,9	1 194,6	1 176,8	1 773,2	568,9	1 298,0	931,5	2 437,8
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9 569,7	622,3	437,2	598,6	716,2	396,6	461,8	844,7
grunty pod wodami	645,3	17,7	47,9	18,9	25,0	11,1	20,6	41,2
grunty zabudowane i zurbanizowane	1 572,4	134,5	83,0	90,6	62,0	93,6	86,7	187,8
użytki ekologiczne.....	34,7	3,8	5,0	4,5	2,8	1,2	0,6	1,6
nieużytki	480,0	12,9	42,2	22,7	17,5	15,1	11,5	35,5
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze w ha ^b	2 935	130	52	138	73	192	173	167
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekulty- wacji i zagospodaro- wania w ha	61 161	6 049	4 410	3 049	1 538	4 497	1 787	4 007
Powierzchnia zmeliorowanych użytków rolnych: w tys. ha.....	6 421,0	442,8	462,5	318,0	176,1	473,7	203,5	775,5
w % powierzchni użytków rolnych	41,3	46,1	42,6	22,6	39,6	47,3	31,1	38,7
Pożary w ha:								
upraw rolnych, łąk i ryzysk	1 764	264	82	99	169	104	63	76
nieużytków.....	8 091	1 635	26	414	386	364	996	91
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD								
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w hm ³	10 356,5	424,0	216,9	348,0	89,5	291,6	492,7	2 764,5
przemysł.....	7 662,2	117,6	76,1	111,7	11,2	106,6	301,1	2 434,2

^a Powierzchnia geodezyjna. ^b W trybie obowiązujących przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

WOJEWÓDZTW W 2010 R.

BY VOIVODSHIPS IN 2010

Opol- skie	Pod- kar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Świę- tokrzy- skie	War- miń- sko- -ma- zurskie	Wiel- kopol- skie	Za- chod- niopom- orskie	SPECIFICATION
USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL									
941,2	1 784,6	2 018,7	1 831,0	1 233,3	1 171,1	2 417,3	2 982,7	2 289,2	Total area ^a (as of 1 I 2011) in thous. ha of which:
603,2	954,2	1 217,2	927,1	638,5	754,5	1 322,6	1 944,7	1 127,2	agricultural land
262,0	717,5	641,8	686,4	410,8	345,5	783,3	793,4	851,6	forest land as well as woody and bushy land
12,3	20,3	27,6	74,2	18,1	8,7	138,6	43,0	120,3	land under waters
56,2	77,5	73,7	92,6	145,4	52,2	87,5	151,2	97,9	built-up and urbanized areas
0,4	1,7	1,8	1,8	0,4	0,3	2,5	2,0	4,3	ecological land
4,0	10,9	54,4	41,9	14,8	8,7	76,3	36,5	75,0	waste land
									Agricultural land designated for non-agricultural purposes in ha ^b
25	116	50	559	255	41	142	559	263	
									Devastated and degraded land requiring reclamation and management in ha
3 343	1 809	2 855	2 924	4 372	3 383	4 711	9 575	2 852	
									Area of reclaimed agricultural land: in thous. ha
248,8	221,2	350,5	421,8	214,0	115,7	620,6	971,5	405,0	in % of agricultural land area
48,0	32,2	33,1	46,4	44,6	21,1	59,6	54,1	43,2	Fires in ha:
									of agricultural crops, meadows and stubbles
17	41	169	85	239	187	44	24	101	of wasteland
868	130	258	1 236	93	773	157	441	223	
USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS									
									Consumption of water for the purposes of the national economy and population in hm ³
110,3	271,7	79,4	201,1	400,7	1 385,6	128,8	1 539,3	1 612,4	
40,0	152,4	12,8	97,6	137,3	1 269,5	26,4	1 267,1	1 500,8	industry

^a Geodesic area. ^b In accordance with the existing legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujaw- sko- pomor- skie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD (dok.)								
rolnictwo i leśnictwo ^a	1 153,3	184,7	52,1	168,0	40,0	75,1	76,5	89,9
eksploatacja sieci wodociągowej	1 541,1	121,8	88,7	68,3	38,4	109,9	115,1	240,5
Ścieki przemysłowe i komunalne odpro- wadzone do wód lub do ziemi w hm ³	9 216,8	243,4	127,7	150,0	35,4	131,2	557,3	2 637,4
w tym wody chłod- nicze	6 907,4	51,4	10,4	77,3	0,5	0,6	251,6	2 365,2
ścieki wymagające oczyszczania	2 309,4	192,0	117,3	72,7	35,0	130,7	305,7	272,2
w tym oczyszczane w % wymagają- cych oczyszczania .	92,4	92,4	97,5	99,3	98,6	99,5	97,9	81,4
ścieki oczyszczane w hm ³	2 133,7	177,4	114,3	72,2	34,5	130,0	299,3	221,4
w tym:								
mechaniczne	615,7	36,4	19,8	15,2	0,9	35,1	166,2	4,0
biologicznie	361,8	35,2	38,6	14,0	11,7	12,4	22,5	54,6
z podwyższonym usuwaniem bio- genów	1 034,4	75,8	54,5	41,2	20,9	82,5	106,1	157,4
ścieki nieoczyszczane w hm ³	175,7	14,5	3,0	0,5	0,5	0,6	6,3	50,8
w tym odprowa- dzone siecią ka- nalizacyjną	55,4	0,1	0,1	-	0,5	-	0,1	50,5
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem .	65,2	77,1	70,8	53,7	68,4	66,2	55,9	53,2
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIE- TRZA								
Emisja z zakładów szczególnie uciążli- wych w tys. ton: pyłów	62,5	5,2	4,3	2,8	1,4	4,2	3,9	5,2

^a Obejmuje wodę użytą do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych.

WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

BY VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Opol- skie	Pod- kar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Świę- tokrzy- skie	War- miń- sko- -ma- zurskie	Wiel- kopol- skie	Za- chod- niopo- mor- skie	SPECIFICATION
									USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS (cont.)
32,0	59,4	21,2	9,0	74,4	75,0	46,3	115,5	34,2	agriculture and fore- stry ^a
38,3	59,9	45,4	94,5	188,9	41,1	56,1	156,8	77,4	exploitation of the water-supply sys- tem
114,0	216,3	40,6	171,4	393,9	1 334,2	65,8	1 430,5	1 567,6	Industrial and munici- pal waste-water dis- charged into surface waters or into the ground in hm ³
2,6	141,4	0,5	46,1	2,7	1 258,5	15,7	1 230,2	1 452,7	of which cooling water
111,4	74,9	40,1	125,3	391,2	75,7	50,1	200,2	115,0	waste-water requiring treatment
83,0	98,7	99,9	99,5	86,4	67,8	99,4	99,7	99,5	of which waste- water treated in % of total waste re- quiring treatment
92,4	73,9	40,1	124,7	338,1	51,4	49,8	199,6	114,4	treated waste-water in hm ³
58,4	10,7	0,8	5,3	155,8	14,8	0,7	88,5	3,3	of which:
7,3	18,0	7,1	49,5	30,6	20,2	8,5	20,4	11,3	mechanically
									biologically
26,5	38,6	32,2	67,3	124,4	13,3	40,6	90,2	63,0	with increased bio- gen removal
18,9	1,0	0,0	0,6	53,1	24,4	0,3	0,6	0,6	untreated waste- water in hm ³
-	0,0	-	-	4,0	0,0	0,1	0,0	-	of which discharged through the sewe- rage system
65,8	64,1	63,3	80,5	72,0	49,5	72,1	63,0	79,7	Population using water treatment plants in % of total population
									POLLUTION AND PROTECTION OF AIR
2,7	2,0	1,1	3,4	13,4	2,8	1,2	5,6	3,3	Emission of air pollu- tants from plants especially noxious in thous. tonnes particulates

^a Covers water used for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling and completing fish ponds.

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
 MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujaw- sko- pomor- skie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIE- TRZA (dok.)								
gazów (bez dwutlen- ku węgla).....	1 703,8	82,8	57,2	33,0	28,1	166,3	131,2	175,3
w tym dwutlenku siarki.....	519,2	54,2	23,2	13,1	3,0	89,0	29,5	97,3
Zanieczyszczenia z zakładów szczegól- nie uciążliwych zatrzymane w urzą- dzeniach do redukcji w tys. ton:								
pyłowe.....	19 192,4	2 745,7	491,7	181,6	117,3	3 351,6	723,0	1 463,3
gazowe (bez dwu- tlenku węgla).....	2 298,8	825,8	33,0	145,9	0,2	301,5	111,4	117,5
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ								
Powierzchnia o szczegó- lnych walorach przy- rodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	10 143,1	369,9	571,1	570,0	543,9	359,2	790,3	1 055,2
w % powierzchni								
ogółem.....	32,4	18,5	31,8	22,7	38,9	19,7	52,0	29,7
na 1 mieszkańca w m ²	2 655	1 285	2 760	2 649	5 380	1 418	2 387	2 013
Parki narodowe ^a								
w tys. ha.....	314,5	11,9	-	18,2	13,6	0,1	38,0	38,5
Rezerваты przyrody ^a								
w tys. ha.....	164,2	10,5	9,5	11,5	3,7	7,4	3,3	18,2
Parki krajobrazowe ^{ab}								
w tys. ha.....	2 529,0	195,4	223,5	233,2	76,9	95,5	175,8	168,4
Obszary chronionego krajobrazu ^b w tys. ha.	6 990,0	138,6	329,7	299,2	436,4	243,3	571,8	822,5
Stanowiska dokumen- tacyjne w ha.....	885,2	0,1	93,6	7,1	5,6	33,8	57,6	521,9
Użytki ekologiczne w tys. ha.....	51,0	5,2	5,3	7,1	3,1	1,5	1,1	1,8
Zespoły przyrodniczo- krajobrazowe w tys. ha.....	93,5	8,3	3,0	0,8	10,1	11,5	0,1	5,3
Pomniki przyrody – obiekty (stan w dniu 31 XII).....	3 6293	2 625	2 622	1 532	1 236	3 612	2 187	4 275

^a Bez otuliny. ^b Bez rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

BY VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Opolskie	Podkarpackie	Podlaskie	Pomorskie	Śląskie	Świętokrzyskie	Warmińsko-mazurskie	Wielkopolskie	Zachodniopomorskie	SPECIFICATION
66,1	21,1	9,3	35,3	689,8	78,1	9,6	79,1	41,6	POLLUTION AND PROTECTION OF AIR (cont.) gases (excluding carbon dioxide) of which sulphur dioxide
12,4	10,4	3,3	18,2	92,5	17,2	4,1	30,6	21,5	
2 214,8	358,2	86,6	390,1	3 541,4	1 499,6	49,9	1 274,8	702,7	Air pollutants from plants especially noxious, retained in pollutant reduction systems in thous. tonnes: particulates
163,5	10,1	1,4	70,7	290,1	67,9	0,7	122,4	36,5	gases (excluding carbon dioxide)
									PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY
256,3	797,6	645,6	598,1	273,2	755,8	1 126,2	948,4	482,4	Legally protected area possessing unique environmental value (as of 31 XII) in thous. ha
27,2	44,7	32,0	32,7	22,1	64,5	46,6	31,8	21,1	in % of total area
2 491	3 792	5 433	2 670	589	5 970	7 890	2 774	2 849	per capita in m ²
-	46,7	92,1	26,2	-	7,6	-	8,0	13,5	National parks ^a in thous. ha
0,9	11,0	23,5	8,7	4,1	3,8	31,2	4,1	12,7	National reserves ^a in thous. ha
61,7	272,8	83,5	155,1	227,0	126,5	139,4	178,0	116,2	Landscape parks ^{ab} in thous. ha
189,6	463,0	444,2	390,4	37,0	617,1	929,3	753,7	324,4	Protected landscape ^a areas in thous. ha
19,1	24,6	0,2	29,8	15,2	25,3	2,0	0,1	49,2	Documentation sites in ha
0,7	3,9	2,1	4,0	0,8	0,5	4,9	2,5	6,4	Ecological land in thous. ha
3,3	0,2	0,1	13,7	4,3	0,1	21,4	2,2	9,2	Landscape-nature complexes in thous. ha
641	1 375	2 058	2 784	1 518	713	2 576	3 809	2 730	Nature monuments – objects (as of 31 XII)

^a Excluding protection zones. ^b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and areas of protected landscape.

**I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT**

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujaw- sko- pomor- skie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (dok.)								
Parki spacerowo- -wypoczynkowe (stan w dniu 31 XII): liczba obiektów	2 576	300	118	107	114	164	122	241
w ha	22 394,1	2 476,9	1 543,2	817,0	868,5	1 464,7	1 249,8	2 066,3
Zieleńce (stan w dniu 31 XII): liczba obiektów	15 261	1 625	669	753	745	549	1 218	1 020
w ha	10 028,3	1 041,4	540,7	517,4	512,2	585,4	703,0	764,7
ODPADY								
Odpady ^a wytworzone w ciągu roku na 1 km ² w t	362,9	1 682,0	126,2	193,5	65,4	338,8	401,1	156,2
W % wytworzonych: poddane odzyskowi ...	74,3	69,0	73,8	79,5	77,2	14,7	89,8	59,2
unieszkodliwione	22,9	28,3	8,9	19,7	15,1	83,7	8,9	34,2
w tym składowane ..	18,2	28,1	6,5	19,3	6,4	82,5	7,1	8,6
Odpady ^a dotychczas składowane (nagro- madzone) na składo- wiskach własnych na 1 km ² w t	5 515,2	29 797,4	962,7	733,6	190,4	3 187,7	9 431,3	1 183,9
Tereny składowania odpadów ^a w ha: niezrekultywowane (stan w końcu roku).	8 717,1	2 611,9	222,3	104,3	45,0	569,1	821,2	621,5
zrekultywowane w ciągu roku	107,9	13,2	-	2,5	0,2	7,9	-	2,4
Odpady komunalne zebrane ^b : w tys. t	10 044,2	994,4	514,8	337,8	297,1	668,8	766,4	1 573,1
na 1 mieszkańca w kg. 263		346	249	157	294	263	232	301
Komunalne nieczystości ciekłe wywiezione w ciągu roku w dam ³ ..	24 649,8	1 431,8	1 205,9	1 292,3	1 419,7	1 740,3	1 299,7	5 502,4
EKONOMICZNE ASPEK- TY OCHRONY ŚRO- DOWISKA								
Nakłady na środki trwałe służące ochro- nie środowiska (ceny bieżące) w mln zł	10 926,2	701,8	495,4	407,1	232,7	801,1	602,8	1 267,5

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Dane szacunkowe.

WOJEWÓDZTW W 2010 R. (cd.)

BY VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Opol- skie	Pod- kar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Świę- tokrzy- skie	War- miń- sko- -ma- zurskie	Wiel- kopol- skie	Za- chod- niopo- mor- skie	SPECIFICATION
									PROTECTION OF NATURE AND BIODIVERSITY (cont.)
									<i>Strolling and recreational parks (as of 31 XII): number of objects in ha</i>
69 842,6	88 670,7	40 332,0	133 1 064,9	268 3 875,8	57 343,3	97 454,1	438 2 946,2	220 1 378,1	
									<i>Lawns (as of 31 XII): number of objects in ha</i>
321 219,6	360 299,7	268 136,7	1 324 1 079,8	2 607 1 410,7	149 115,4	689 375,5	1 778 1 116,4	1 186 609,7	
									WASTE
									<i>Waste ^a generated during the year per 1 km² in t</i>
90,7	58,8	35,3	99,5	2 879,1	167,7	41,8	173,4	261,1	
									<i>In % of waste generated:</i>
79,7	80,5	86,5	81,3	93,8	96,9	88,6	65,8	35,2	<i>recovered</i>
9,1	12,6	8,5	14,3	4,8	0,8	3,1	32,5	60,7	<i>treated</i>
7,2	8,5	5,0	8,4	0,7	0,7	0,7	22,3	39,7	<i>of which landfilled</i>
									<i>Waste ^a landfilled (accumulated) up to now on own landfill areas per 1 km² in t</i>
2 351,3	17,5	116,4	1 192,1	50 369,6	1 262,0	50,8	1 714,6	4 952,7	<i>Waste landfill areas ^a in ha:</i>
									<i>not reclaimed (as of the end of the year)</i>
217,6	39,4	30,5	174,6	2 082,3	110,2	9,4	632,7	425,1	<i>reclaimed during the year</i>
-	4,1	-	-	69,0	2,0	0,8	5,0	0,8	<i>Municipal waste collected^b:</i>
260,1	359,8	242,9	683,5	1 380,2	199,5	328,2	915,1	522,5	<i>in thous. t</i>
253	171	204	306	298	157	230	268	309	<i>per capita in kg</i>
									<i>Municipal liquid waste removed during the year in dam³</i>
528,5	298,5	523,5	1 209,2	1 567,4	812,1	977,9	3 633,1	1 207,1	
									ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION
									<i>Outlays on fixed assets on environmental protection (current prices) in mln zł</i>
328,6	621,0	257,4	835,6	1 482,0	584,3	402,2	863,7	1 043,0	

a Excluding municipal waste. b Estimated data.

I. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	POLSKA	Dolno- śląskie	Kujaw- sko- pomor- skie	Lubel- skie	Lubu- skie	Łódzkie	Mało- polskie	Mazo- wieckie
EKONOMICZNE ASPEK- TY OCHRONY ŚRO- DOWISKA (dok.)								
w tym na:								
gospodarkę ścieko- wą i ochronę wód	7 206,1	571,9	317,1	296,8	187,8	542,3	466,6	601,3
ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.....	2 219,4	46,3	103,3	62,3	29,5	138,5	82,0	533,2
gospodarkę odpa- dami, ochronę gleb, wód powierzchniowych i podziemnych	989,4	54,3	66,6	23,2	9,1	81,4	26,3	75,1
Nakłady na środki trwale służące gospo- darce wodnej (ceny bieżące) w mln zł.....	3 565,4	288,4	265,3	145,0	136,1	173,7	433,4	597,5
w tym na:								
ujęcia i doprowa- dzenia wody	1 798,4	127,4	112,0	87,8	36,8	153,0	102,8	320,6
budowę i moderni- zację stacji uzdat- niania wody	709,4	29,8	133,2	9,3	9,6	12,0	19,9	235,9
Efekty rzeczowe inwe- stycji ochrony środo- wiska:								
przepustowość oczyszczalni ścieków w m ³ /dobę	121 632	5 487	17 070	2 605	1 503	6 704	3 572	31 027
sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki w km	8 461,9	256,8	342,5	379,9	157,1	365,0	622,7	829,2

WOJEWÓDZTW W 2010 R. (dok.)

BY VOIVODSHIPS IN 2010 (cont.)

Opol- skie	Pod- kar- packie	Podla- skie	Pomor- skie	Śląskie	Świę- tokrzy- skie	War- miń- sko- -ma- zurskie	Wiel- kopol- skie	Za- chod- niopo- mor- skie	SPECIFICATION
									ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)
									<i>of which on:</i>
212,7	507,1	168,6	472,5	1 019,5	461,8	308,1	566,9	505,2	<i>waste-water management and water protection</i>
74,9	64,3	19,9	111,1	159,9	93,1	65,2	165,7	470,1	<i>protection of air and climate</i>
7,2	27,3	49,9	240,0	139,3	15,9	25,2	105,5	42,9	<i>waste management, protection of soil, underground and surface waters protection</i>
68,0	157,9	118,0	242,3	218,4	122,2	119,3	224,2	255,6	<i>Outlays on fixed assets on water manage- ment (current prices) in mln zł</i>
17,1	65,5	72,3	110,7	158,0	53,1	88,1	99,8	193,3	<i>of which on:</i>
3,2	22,5	38,7	103,7	11,7	1,4	17,5	50,7	10,2	<i>water intakes and systems construction and modernisation of water treatment plants</i>
201	10 313	-	1 560	24 682	3 173	3 478	8 721	1 536	<i>Tangible effects of environmental pro- tection investments: waste-water treat- ment plant capacity in m³/24h</i>
290,8	1 449,0	198,3	421,3	1 433,4	420,0	330,8	453,2	511,9	<i>sewerage system discharging waste- water in km</i>

**II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIM**
**MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT
IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII) w km ²	24 203	24 173	24 173	24 173	24 173	Area (as of 31 XII) in km ²
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze ^a (w ciągu roku) w ha	34	174	256	83	142	Agricultural land designated for non-agricultural purposes ^a (during the year) in ha
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII) w ha	4 685	4 950	4 865	4 746	4 711	Devastated and degraded land requiring reclamation (as of 31 XII) in ha
Grunty zrekultywowane (w ciągu roku) w ha	169	33	165	169	179	Reclaimed land (during the year) in ha
Grunty zagospodarowane (w ciągu roku) w ha	37	10	2	3	3	Managed land (during the year) in ha
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej w hm ³	143,8	136,3	143,6	144,7	142,6	Water withdrawal for needs of the national economy in hm ³
na cele:						for purposes of:
produkcyjne (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem) z ujęć własnych	43,9	30,2	29,3	27,0	25,5	production (excluding agriculture, forestry and fishing) – from own intakes
nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	23,7	35,0	42,8	46,8	46,3	irrigation in agriculture, forestry as well as filling and completing fish ponds
eksploatacji sieci wodociągowej (na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci)	76,2	71,1	71,6	70,9	70,7	exploitation of water-supply system (by intakes before entering the water system)
Powierzchnia w ha:						Area in ha:
nawadnianych użytków rolnych i gruntów leśnych ^b	5 752	3 847	3 363	3 261	3 069	irrigated agricultural land and forest land ^b
napełnianych stawów rybnych ^c	1 172	1 329	1 582	1 679	1 597	filled fish ponds
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm ³	48,5	44,4	44,6	44,2	44,8	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm ³
miasta	36,1	30,8	30,0	29,7	29,6	urban areas
wieś	12,3	13,6	14,6	14,5	15,3	rural areas
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:						Length of distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej	9 253,6	12 130,2	13 257,9	13 508,7	13 951,7	water-line
kanalizacyjnej ^d	2 541,3	4 017,9	4 472,1	4 540,0	4 794,6	sewerage ^d

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych. ^b O powierzchni co najmniej 20 ha. ^c O powierzchni co najmniej 10 ha. ^d Łącznie z kolektorami.

a In accordance with the existing legal regulations on the protection of agricultural land. b Area of 20 ha and more. c Area of 10 ha and more. d Including collectors.

**II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE
WARMIŃSKO-MAZURSKIM (cd.)**
**MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT
 IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzane do wód lub do ziemi w hm ³	83,6	67,1	66,3	65,3	65,8	Industrial and municipal waste water discharged into waters or into the ground in hm ³
w tym wymagające oczyszczania	57,7	51,2	50,1	49,1	50,1	of which requiring treatment
w tym oczyszczane	55,2	48,8	47,9	47,0	49,8	of which treated
Oczyszczalnie ścieków komunalnych ^a (stan w dniu 31 XII)	134	192	224	222	218	Municipal waste water treatment plants ^a (as of 31 XII)
w tym:						of which:
mechaniczne	5	4	3	-	-	mechanical
biologiczne	85	129	153	158	150	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	39	59	68	64	68	with increased biogene removal
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII)	47	49	49	49	49	Cities connected to waste water treatment plants (as of 31 XII)
Ludność korzystająca ^b z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem (stan w dniu 31 XII) ...	64,5	69,9	72,2	72,7	72,1	Population using ^b waste water treatment plants in % of total population (as of 31 XII)
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza (stan w dniu 31 XII)	49	42	43	49	49	Plants generating substantial air pollution (as of 31 XII)
w tym posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:						of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	37	32	33	38	35	particulates
gazowych	4	5	6	7	7	gases
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych w tys. ton:						Emission of air pollutants from plants especially noxious in thous. tonnes:
pyłowych	2,5	1,9	1,4	1,5	1,2	particulates
gazowych (bez dwutlenku węgla)	15,3	10,6	9,5	9,7	9,6	gases (excluding carbon dioxide)
Zanieczyszczenia powietrza zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % wytworzonych:						Air pollutants retained in pollutant reduction systems in % of pollutants generated:
pyłowe	95,3	96,6	98,4	97,2	97,7	particulates
gazowe (bez dwutlenku węgla)	14,5	2,8	2,6	2,6	7,1	gases (excluding carbon dioxide)

^a Miejskie i wiejskie, pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^b Dane szacunkowe.

^a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^b Estimated data.

II. WAŻNIEJSZE DANE O STANIE, ZAGROŻENIU I OCHRONIE ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM (dok.)

MAJOR DATA ON CONDITION, HAZARD AND PROTECTION OF THE ENVIRONMENT IN WARMIŃSKO-MAZURSKIE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2008	2009	2010	SPECIFICATION
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII) w ha	1 297 517,9	1 118 802,0	1 119 438,8	1 123 370,5	1 126 155,3	<i>Legally protected areas possessing unique environmental values (as of 31 XII) in ha</i>
w tym						<i>of which</i>
rezerwatów przyrody ^a	28 043,5	29 817,3	30 013,3	30 764,3	31 229,4	<i>nature reserves ^a</i>
parków krajobrazowych ^{ab}	140 234,5	140 089,0	139 399,0	139 399,0	139 399,0	<i>landscape parks ^{ab}</i>
obszarów chronionego krajobrazu ^b	1 112 189,7	925 562,7	925 425,6	927 770,8	929 281,8	<i>areas of protected landscape ^d</i>
Pomniki przyrody (stan w dniu 31 XII)	2 253	2 432	2 591	2 556	2 576	<i>Nature monuments (as of 31 XII)</i>
Zakłady wytwarzające odpady, z wyłączeniem odpadów komunalnych (stan w dniu 31 XII)	49	62	72	71	74	<i>Plants generating waste, excluding municipal waste (as of 31 XII)</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. ton:						<i>Waste (excluding municipal waste) in thous. tonnes:</i>
wytworzone w ciągu roku	459,6	609,3	838,3	755,1	1 010,8	<i>generated (during the year)</i>
w tym poddane odzyskowi ^c	344,6	545,6	676,5	620,5	895,5	<i>of which recovered ^c</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenach własnych zakładów (stan w dniu 31 XII) w tys. ton	1 554,7	1 319,1	1 240,4	1 232,0	1 227,4	<i>Waste landfilled up to now (accumulated) on own plant grounds (as of 31 XII) in thous. tonnes</i>
Tereny składowania odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) niezrekultywowane (stan w dniu 31 XII) w ha	17,7	6,9	9,2	9,2	9,4	<i>Area of storage yards (excluding municipal waste) non-reclaimed (as of 31 XII) in ha</i>
Odpady komunalne zebrane w ciągu roku w tys. ton ^d	517,8	313,1	342,5	323,5	328,2	<i>Municipal waste collected during the year in thous. tonnes ^d</i>
Nieczystości ciekłe wywiezione w ciągu roku w dam ³	560,7	941,4	1 038,0	1 014,9	977,9	<i>Liquid waste removed during the year in dam ³</i>
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska (ceny bieżące) w tys. zł	91 081,3	131 184,8	139 386,7	256 344,5	402 206,6	<i>Outlays on fixed assets on environmental protection (current prices) in thous. zł</i>
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej (ceny bieżące) w tys. zł	40 322,3	64 969,7	76 099,4	97 591,7	119 316,3	<i>Outlays on fixed assets on water management (current prices) in thous. zł</i>

^a Bez utołin. ^b Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. ^c W 2000 r. – wykorzystane. ^d Dane szacunkowe.

^a Excluding protection zones. ^b Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and areas of protected landscape. ^c In 2000 – used. ^d Estimated data.

WARUNKI NATURALNE
NATURAL CONDITIONS
TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHICAL LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Frombork	54°27'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Łłowo-Osada	53°08'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
za zachód (długość geograficzna wschodnia)	Kisielice	19°08'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Dubeninki	22°48'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°19'	148	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	3°40'	242	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.

Source: data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 2. POWIERZCHNIA^a I GRANICE
AREA^a AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	24 173	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	978	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Rosją	209	21,4	<i>with Russia</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
pomorskim	195	19,9	<i>pomorskie</i>
kujawsko-pomorskim	131	13,4	<i>kujawsko-pomorskie</i>
mazowieckim	218	22,3	<i>mazowieckie</i>
podlaskim	225	23,0	<i>podlaskie</i>

^a Stan w dniu 01.01.2011 r.

Źródło: dane szacunkowe Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.

^a As of 01.01.2011.

Source: estimated data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above the sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – Wysoka Wieś – Dylewska Góra.....	Ostróda	312	<i>Highest point – Wysoka Wieś – Dylewska Góra</i>
Najniżej położony punkt – Raczki Elbląskie	Elbląg	-1,8	<i>Lowest point – Raczki Elbląskie</i>
Najwyżej położona miejscowość – Olecko	Olecko	165	<i>Highest located town – Olecko</i>
Najniżej położona miejscowość – Żółwiniec.....	Markusy	-1,3	<i>Lowest located town – Żółwiniec</i>

Ź r ó ł t o: dane Departamentu Infrastruktury i Geodezji Urzędu Marszałkowskiego.

S o u r c e: data of the Department of Infrastructure and Geodesy of Marshal's Government.

TABL. 4. WIĘKSZE I GŁĘBSZE JEZIORA
LARGER AND DEEPER LAKES

JEZIORA <i>LAKES</i>	Powierzchnia w km ² <i>Area in km²</i>	Głębokość maksymalna w m <i>Maximum depth in m</i>
WEDŁUG POWIERZCHNI <i>BY AREA</i>		
Śniardwy ^a	113,4	23,4
Mamry ^b	102,8	43,8
Jeziorak	32,2	12,0
Niegocin	26,0	39,7
Roś	18,9	31,8
Tały-Ryńskie	18,3	50,8
Nidzkie	18,2	23,7
Drużno	14,5	3,0
Selment Wielki.....	12,7	21,9
Narie	12,4	43,8
WEDŁUG GŁĘBOKOŚCI <i>BY DEPTH</i>		
Wuksniki	1,2	68,0
Babięty Wielkie	2,5	65,0
Elckie	3,8	58,2
Piłakno	2,6	56,6

^a Śniardwy z zatokami: Seksty, Kaczerajno, Warnołty. ^b System wodny jeziora Mamry: Mamry, Świącayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

Ź r ó ł t o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

a Śniardwy with bays: Seksty, Kaczerajno, Warnołty. b Water system of Lake Mamry: Mamry, Świącayty, Kirsajty, Dargin, Dobskie, Kisajno.

S o u r c e: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 5. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA STACJA METEOROLOGICZNA YEARS METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C Average air temperature in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
Olsztyn 2009	7,7	604	3,0	5,3
2010	6,7	753	3,0	5,4

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 6. ŚREDNIE MIESIĘCZNE TEMPERATURY POWIETRZA
AVERAGE MONTHLY AIR TEMPERATURE

LATA STACJA METEOROLOGICZNA YEARS METEOROLOGICAL STATIONS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w °C in °C											
Olsztyn 2009	-3,0	-1,8	1,4	9,7	12,3	14,5	18,6	17,4	14,3	5,8	4,9	-1,9
2010	-8,9	-2,9	2,2	7,9	11,8	16,0	20,9	19,0	12,0	5,3	4,2	-6,7

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

TABL. 7. MIESIĘCZNE SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH
TOTAL MONTHLY ATMOSPHERIC PRECIPITATION

LATA STACJA METEOROLOGICZNA YEARS METEOROLOGICAL STATIONS	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w milimetrach in millimeters											
Olsztyn 2009	29	31	67	11	65	100	93	38	32	65	44	29
2010	29	22	36	15	150	79	65	130	32	21	113	62

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

WYKORZYSTANIE I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEBY
USE AND PROTECTION OF LAND AND SOIL

TABL. 1(8). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

Stan w dniu 1 I
 GEODESIC AREA BY LAND USE
 As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010		2011	
	w hektarach in hectares		w odsetkach in percent	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2010 increase (+) or decrease (-) in ha in rela- tion to 2010
Ogółem	2 417 347	2 417 347	100,0	-
Total				
Użytki rolne..... <i>Agricultural land</i>	1 327 753	1 322 589	54,7	-5 164
grunty orne	891 380	887 974	36,7	-3 406
<i>arable land</i>				
sady.....	2 663	2 638	0,1	-25
<i>orchards</i>				
łąki trwałe	165 957	165 045	6,8	-912
<i>permanent meadows</i>				
pastwiska trwałe	229 947	229 105	9,5	-842
<i>permanent pastures</i>				
grunty rolne zabudowane	25 664	25 684	1,1	20
<i>agricultural built-up areas</i>				
grunty pod stawami	1 511	1 621	0,1	110
<i>land under ponds</i>				
grunty pod rowami	10 631	10 522	0,4	-109
<i>land under ditches</i>				
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione..... <i>Forest land as well as woody and bushy land</i>	778 262	783 286	32,4	5024
lasy	755 050	760 064	31,4	5 014
<i>forests</i>				
grunty zadrzewione i zakrzewione <i>woody and bushy land</i>	23 212	23 222	1,0	10
Grunty pod wodami..... <i>Land under waters</i>	138 401	138 561	5,7	160
morskimi wewnętrznymi..... <i>marine internal</i>	17 440	17 454	0,7	14
powierzchniowymi płynącymi..... <i>surface flowing</i>	117 116	117 512	4,9	396
powierzchniowymi stojącymi..... <i>surface standing</i>	3 845	3 595	0,1	-250

TABL. 1(8). POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA (dok.)

Stan w dniu 1 I

GEODESIC AREA BY LAND USE (cont.)

As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2011		
	w hektarach <i>in hectares</i>		w odsetkach <i>in percent</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosunku do roku 2010 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in rela- tion to 2010</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	86 788	87 467	3,6	679
<i>Built-up and urbanised areas</i>				
tereny mieszkaniowe	12 016	12 242	0,5	226
<i>residential areas</i>				
tereny przemysłowe.....	3 021	3 066	0,1	45
<i>industrial areas</i>				
inne tereny zabudowane	5 979	6 119	0,3	140
<i>other built-up areas</i>				
zurbanizowane tereny niezabudowane.....	2 640	2 670	0,1	30
<i>urbanised unbuilt areas</i>				
tereny rekreacji i wypoczynku.....	2 728	2 722	0,1	-6
<i>recreational areas</i>				
tereny komunikacyjne.....	59 342	59 681	2,5	339
<i>transport areas</i>				
drogi.....	52 609	53 085	2,2	476
<i>roads</i>				
tereny kolejowe	6 339	6 311	0,3	-28
<i>rail areas</i>				
inne	394	285	0,0	-109
<i>other</i>				
użytki kopalne	1 062	967	0,0	-95
<i>minerals</i>				
Użytki ekologiczne	2 489	2 493	0,1	4
<i>Ecological land</i>				
Nieuzżytki	76 561	76 304	3,2	-257
<i>Wasteland</i>				
Tereny różne.....	7 093	6 647	0,3	-446
<i>Miscellaneous land</i>				

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2(9). GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ ^a
AGRICULTURAL AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL
AND NON-FOREST PURPOSES ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hektarach <i>in hectares</i>		
GRUNTY WYŁĄCZONE <i>LAND DESIGNATED</i>			
Ogółem	86	147	Total
Grunty rolne	83	142	<i>Arable land</i>
Użytki rolne	41	86	<i>Agricultural land</i>
klasy bonitacji:			<i>quality classes:</i>
I-III	11	20	<i>I-III</i>
IV	30	66	<i>IV</i>
V-VI	-	-	<i>V-VI</i>
Inne grunty	42	56	<i>Other land</i>
Grunty leśne	3	5	<i>Forest land</i>
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA <i>BY DIRECTION OF DESIGNATION</i>			
Wyłączone			<i>Designated for</i>
na tereny komunikacyjne	2	1	<i>communication areas</i>
na tereny osiedlowe	40	45	<i>residential areas</i>
na tereny przemysłowe	3	25	<i>industrial areas</i>
pod użytki kopalne	17	43	<i>minerals</i>
na inne cele	24	33	<i>other purposes</i>

^a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ź r ó d ł o: dane o wyłączonych gruntach rolnych – Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a w zakresie gruntów leśnych – Ministerstwa Środowiska.

a in accordance with the legal regulations on the protection of agricultural and forest land.

S o u r c e: data on designation of agricultural land – the Ministry of Agriculture and Rural Development, on designation of forest land – the Ministry of Environment.

TABL. 3(10). GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI
I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT,
RECLAIMED AND MANAGED LANDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hektarach <i>in hectares</i>		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	4 746	4 711	<i>Land requiring reclamation (as of 31 XII)</i>
zdewastowane	4 585	4 548	<i>devastated</i>
zdegradowane	161	163	<i>degraded</i>
z ogółem w wyniku działalności w zakresie:			<i>of which in result of the activity in the field of:</i>
górnictwa i kopalnictwa surowców zaopatrywania w energię, gaz i wodę	1 288	1 303	<i>mining and quarrying</i>
innej	46	-	<i>energy, gas and water supply</i>
Grunty (w ciągu roku):	3 412	3 408	<i>other</i>
zrekultywowane	169	179	<i>Land (during the year): reclaimed</i>
w tym na cele:			<i>of which designated for:</i>
rolnicze	8	34	<i>agricultural purposes</i>
leśne	161	145	<i>forest purposes</i>
zagospodarowane	3	3	<i>managed</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4(11). POWIERZCHNIA ZMELIOROWANYCH UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w dniu 31 XII

AREA OF RECLAIMED AGRICULTURAL LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Ogółem w tys. ha	620,6	620,6	Total in thous. ha
w % ogólnej powierzchni			<i>in % of total area of agricultural</i>
użytków rolnych	62,3	59,6	<i>land</i>
Grunty orne w tys. ha	401,5	401,5	<i>Arable land in thous. ha</i>
w tym:			<i>of which:</i>
zdrenowane	373,1	373,1	<i>drained</i>
nawadniane.....	5,0	5,0	<i>watered</i>
Łąki i pastwiska trwałe w tys. ha	219,1	219,1	<i>Meadows and pastures in thous. ha</i>
w tym:			<i>of which:</i>
zdrenowane	88,1	88,1	<i>drained</i>
nawadniane.....	23,7	23,7	<i>watered</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 5(12). POŻARY^a UPRAW ROLNYCH, ŁĄK, RŻYSK I NIEUŻYTKÓWFIRES^a OF AGRICULTURAL CROPS, MEADOWS, STUBBLES AND WASTELAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba pożarów	2 012	439	<i>Number of fires</i>
upraw rolnych, łąk, rżysk.....	127	65	<i>agricultural crops, meadows,</i>
nieużytków.....	1 885	374	<i>stubbles</i>
Powierzchnia pożarów w ha	1 108	201	<i>wasteland</i>
upraw rolnych, łąk, rżysk.....	104	44	<i>Area of fires in ha</i>
nieużytków.....	1 004	157	<i>agricultural crops, meadows,</i>
			<i>stubbles</i>
			<i>wasteland</i>

^a Powstałe w wyniku wypalania pozostałości roślinnych.

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

^a Resulting from the burning down of plant remains.

Source: data of the National Headquarters of the State Fire Services.

TABL. 6(13). ZUŻYCIE NAWOZÓW SZTUCZNYCH I WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK
USE OF ARTIFICIAL AND LIME FERTILIZERS IN PURE NUTRIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007/2008	2008/2009	SPECIFICATION
	na 1 ha użytków rolnych w kg per 1 ha of agricultural land in kg		
Nawozy sztuczne ogółem (NPK).....	124,4	121,1	Artificial fertilizers of total (NPK)
azotowe (N)	74,8	74,8	nitric (N)
fosforowe (P ₂ O ₅)	23,1	21,5	phosphoric (P ₂ O ₅)
potasowe (K ₂ O)	26,5	24,8	potassium (K ₂ O)
Nawozy wapniowe ^a (CaO)	40,4	48,1	Lime fertilisers ^a (CaO)

^a Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Most frequently in the form of quicklime; including defected lime.

TABL. 7(14). POWIERZCHNIA, ZASOBY I EKSPLOATACJA ZŁÓŻ TORFÓW
AREA, RESOURCES AND EXPLOITATION OF PEAT DEPOSITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Zasoby ogółem:			Resources total:
udokumentowane w ha	139 345	139 345	documented in ha
szacunkowe w mln m ³	1 874,0	1 874,6	estimated in mln m ³
Zasoby eksploatowane:			Resources exploited:
w ha	233	221	in ha
w mln m ³	94,0	5,6	in mln m ³
W tym w ha:			Of which in ha:
trwałe użytki zielone (z) według kompleksów glebowo-rolniczych ^a :			permanent grassland (g) by soil-agricultural complexes ^a :
1 z	8 730	9 097	1 g
2 z	43 640	43 575	2 g
3 z	58 437	58 135	3 g
inne użytki rolne.....	8 006	8 006	other agricultural land
nieużytki rolnicze	20 532	20 532	wasteland

^a Określonych na podstawie waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowanej przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

^a Defined on the basis of the agricultural valorisation of production space, developed by the Institute of Soil Science and Plant Cultivation.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

WYKORZYSTANIE, ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA WÓD
USE, POLLUTION AND PROTECTION OF WATERS
TABL. 1(15). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI WEDŁUG
ŹRÓDEŁ POBORU
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
BY SOURCES OF WITHDRAWAL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Ogółem w hm³	144,7	142,6	Total in hm³
na cele:			for purposes of:
produkcyjne ^a	27,0	25,5	production ^a
w tym wody:			of which waters
powierzchniowe	17,8	16,4	surface
podziemne	9,2	9,1	underground
nawodnień w rolnictwie i leśnic- twie oraz napełnianie i uzupeł- nianie stawów rybnych.....	46,8	46,3	irrigation in agriculture and for- estry and completing fish ponds
eksploatacji sieci wodociągowej ^b ..	70,9	70,7	exploitation of water-line system ^b
wody:			waters:
powierzchniowe	0,1	0,2	surface
podziemne	70,8	70,5	underground
Na 1 km² w dam³	6,0	5,9	Per 1 km² in dam³

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture, forestry, hunting and fishing – from own intakes. b Water withdrawal by intakes, before entering the water system.

TABL. 2(16). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		
Ogółem	130,2	128,8	Total
Przemysł	27,7	26,4	Industry
w tym na cele produkcyjne	12,4	12,1	of which for purposes of produc- tion
Rolnictwo i leśnictwo ^a	46,8	46,3	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b ...	55,7	56,1	Exploitation of water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds. b Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 3(17). NAWADNIANE UŻYTKI ROLNE I GRUNTY LEŚNE ORAZ NAPEŁNIANE STAWY RYBNE
IRRIGATED AGRICULTURAL AND FOREST LAND AND WATER-FILLED FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Nawadniane użytki rolne i grunty leśne ^a w ha.....	3 261	3 069	<i>Irrigated agricultural land and forest land^a in ha</i>
Napełniane stawy rybne ^b w ha.....	1 679	1 597	<i>Filled fish ponds^b in ha</i>
w tym leśne.....	14	14	<i>of which forest</i>
Pobór wody ^c w dam ³	46 809	46 339	<i>Water withdrawal^c in dam³</i>
do nawodnień użytków rolnych i gruntów leśnych.....	9 119	8 761	<i>for irrigation of agricultural land and forest land</i>
na 1 ha.....	2,8	2,9	<i>per 1 ha</i>
do napełniania stawów rybnych....	37 690	37 578	<i>for filling fish ponds</i>
w tym leśnych.....	144	29	<i>of which forest</i>
na 1 ha.....	22,4	23,5	<i>per 1 ha</i>

a Obiekty o powierzchni co najmniej 20 ha. b Obiekty o powierzchni co najmniej 10 ha. c łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Objects with the area of at least 20 ha. b Objects with the area of at least 10 ha. c Including withdrawal for waste water irrigation.

TABL. 4(18). MELIORACJE PODSTAWOWE

Stan w dniu 31 XII
BASIC MELIORATION
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Rzeki i kanały w km.....	6 463	6 463	<i>Rivers and canals in km</i>
w tym rzeki uregulowane.....	2 756	2 756	<i>of which regulated rivers</i>
Wały:			<i>Rollers:</i>
długość w km.....	443	443	<i>length in km</i>
obszar chroniony w tys. ha.....	37,9	37,9	<i>protected area in thous. ha</i>
Pojemność użytkowa zbiorników wodnych w dam ³	3 654	3 654	<i>Usable capacity of water reservoirs in dam³</i>
Stacje pomp odwadniających:			<i>Drainage pump stations:</i>
liczba.....	93	93	<i>number</i>
obszar oddziaływania w tys. ha.....	43,3	43,3	<i>area of interaction in thous. ha</i>
Wymagające odbudowy lub modernizacji:			<i>Requiring rebuilding or modernisation:</i>
rzeki w km.....	1 173	1 252	<i>rivers in km</i>
wały w km.....	183	175	<i>rollers in km</i>
stacje pomp w szt.	49	44	<i>pump stations in units</i>
wydajność stacji pomp w l/s.....	39 325	33 125	<i>capacity of pump stations in l/s</i>
Powierzchnia użytków rolnych z urządzeniami wymagającymi odbudowy lub modernizacji w tys. ha.....	188,2	188,2	<i>Area of agricultural area with equipment requiring rebuilding or modernisation in thous. ha</i>
w tym:			<i>of which:</i>
grunty orne.....	122,3	122,3	<i>arable land</i>
użytki zielone.....	65,9	65,9	<i>grassland</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 5(19). BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		
Przychód wody.....	28,5	27,2	<i>Income of water</i>
z ujęć własnych	27,0	25,5	<i>from own intakes</i>
w tym:			<i>of which:</i>
wody powierzchniowe	17,8	16,4	<i>surface waters</i>
wody podziemne	9,2	9,1	<i>underground waters</i>
z zakupu od innych jednostek	1,5	1,6	<i>from purchase from other entities</i>
Rozchód wody	28,5	27,2	<i>Outcome of water</i>
zużycie na potrzeby zakładów.....	27,7	26,4	<i>consumption for plants' needs</i>
w tym do produkcji	12,4	12,1	<i>of which for production</i>
w tym z sieci wodociągowej	1,0	1,0	<i>of which from water-line system</i>
sprzedaż	0,5	0,5	<i>sale</i>
straty w sieci	0,3	0,3	<i>losses in system</i>

TABL. 6(20). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG PKD
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY PKD

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody <i>Income of water</i>					Rozchód wody <i>Outcome of water</i>			
	ogółem <i>total</i>	z ujęć własnych <i>from own intakes</i>			z zakupu <i>from purchase</i>	zużycie na potrzeby zakładu <i>consumption for plants' needs</i>			sprzedaż <i>sale</i>
		razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			razem <i>total</i>	w tym do produkcji <i>of which for production</i>		
			po- wierzchniowych <i>surface</i>	podzie- mnych <i>under- ground</i>			razem <i>total</i>	w tym z sieci wodociągowej <i>of which from water-line system</i>	
w hm ³ in hm ³									
Ogółem..... 2009	28,5	27,0	17,8	9,2	1,5	27,7	12,4	1,0	0,5
Total 2010	27,2	25,5	16,4	9,1	1,6	26,4	12,1	1,0	0,5
w tym: <i>of which:</i>									
przemysł..... 2009	26,8	25,5	17,8	7,7	1,3	26,1	12,0	0,9	0,4
<i>industry</i> 2010	25,3	23,8	16,4	7,4	1,5	24,5	11,8	0,9	0,5
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo									
przemysłowe..... 2009	12,7	11,4	3,9	7,5	1,3	12,0	10,9	0,9	0,4
<i>manufacturing</i> 2010	13,1	11,6	4,3	7,3	1,5	12,3	11,1	0,9	0,5

TABL. 6(20). GOSPODAROWANIE WODĄ W PRZEMYSŁE WEDŁUG PKD (dok.)
WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY BY PKD (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychód wody Income of water					Rozchód wody Outcome of water			
	ogółem total	z ujęć własnych from own intakes			z zakupu from purchase	zużycie na potrzeby zakładu consumption for plants' needs			sprzedaż sale
		razem total	w tym of which			razem total	w tym do produkcji of which for production		
			powierzchniowych surface	podziemnych underground			razem total	w tym z sieci wodociągowej of which from water-line system	
w hm ³ in hm ³									
w tym produkcja artykułów spożywczych 2009 of which manufacture of food products 2009	6,8	6,7	0,1	6,6	0,1	6,7	6,1	0,1	0,1
2010	6,8	6,5	0,1	6,5	0,3	6,7	5,9	0,2	0,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^A 2009 electricity, gas, steam and air conditioning supply 2009	13,2	13,2	13,2	-	0,0	13,2	0,2	0,0	-
2010	11,7	11,7	11,7	-	0,0	11,7	0,1	0,0	-
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne 2009 public administration and defence; compulsory social security 2009	0,6	0,5	-	0,5	0,1	0,6	-	-	0,0
2010	0,5	0,4	-	0,4	0,1	0,5	-	-	0,0
opieka zdrowotna i pomoc społeczna 2009 human health and social work activities 2009	0,3	0,3	-	0,3	0,0	0,3	0,0	-	0,0
2010	0,5	0,4	-	0,4	0,0	0,4	-	-	0,0

TABL. 7(21). GOSPODAROWANIE WODĄ W SIECI WODOCIĄGOWEJ
WATER MANAGEMENT IN WATER-SUPPLY NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w km	13 508,7	13 951,7	Length of water-line distribution system in km
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych ^a w tys. szt.	152,2	156,9	Connections leading to residential buildings ^a in thous. of units
Pobór wody w hm ³	70,9	70,7	Water withdrawal in hm ³
w tym powierzchniowej	0,1	0,2	of which surface
Zużycie wody ^b w hm ³	55,7	56,1	Water consumption ^b in hm ³
w tym w gospodarstwach domowych	44,2	44,8	of which in households
na 1 mieszkańca w m ³	30,9	31,4	per capita in m ³

a łącznie z połączeniami prowadzącymi do budynków zbiorowego zamieszkania. *b* Woda dostarczona odbiorcom przez sieć wodociągową.

a Including connections leading to collective accommodation facilities. *b* Water supplied to receivers by water-line system.

TABL. 8(22). MIASTA OBSŁUGIWANE PRZEZ OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Stan w dniu 31 XII
TOWNS SERVICED BY WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez oczyszczalnie ścieków	49	49	Towns serviced by waste water treatment plants
typu biologicznego	20	19	of biological type
z podwyższonym usuwaniem biogenów	29	30	with increased biogen removal
Oczyszczalnie ścieków obsługujące miasta o liczbie ludności	38	39	Waste water treatment plants servicing cities with the number of population
4 999 i mniej	17	17	4 999 and under
5 000–9 999	5	5	5 000–9 999
10 000–19 999	9	9	10 000–19 999
20 000–49 999	5	6	20 000–49 999
50 000 i więcej	2	2	50 000 and more

TABL. 9(23). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO WATER OR INTO THE
GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		
Ogółem	65,3	65,8	Total
Bezpośrednio z zakładów ^a	18,8	18,7	Directly from plants ^a
w tym wody chłodnicze.....	16,1	15,7	of which cooling water
Siecią kanalizacyjną.....	46,5	47,1	Through sewerage system
Ścieki wymagające oczyszczania.....	49,1	50,1	Waste water requiring treatment
oczyszczone.....	47,0	49,8	treated
mechanicznie.....	0,5	0,7	mechanically
chemicznie ^b	0,1	0,0	chemically ^b
biologicznie.....	8,7	8,5	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	37,7	40,6	with increased biogen removal
nieoczyszczone.....	2,1	0,3	untreated
w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną.....	2,0	0,1	of which discharged through sewerage system

^a Łącznie z wodami chłodniczymi, wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Dotyczy ścieków przemysłowych.

^a Including cooling water, water from mine drainage and building constructions as well as polluted precipitation water.
^b Concerns industrial waste water.

TABL. 10(24). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH ^a
MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Oczyszczal- nie (stan w dniu 31 XII) Waste water treatment plants (as of 31 XII)	Przepustowość oczyszczalni Capacity of waste water treatment plants		Ścieki komunalne w dam ^{3b} Municipal waste water in dam ^{3b}		
		w m ³ na dobę in m ³ per 24 hours	równoważ- na liczba mieszkań- ców (RLM) equivalent number of inhabitants (RLM)	dopływające do oczysz- czalni waste water treatment plants	w tym oczyszczone of which treated	
					razem total	w tym bez wód opa- dowych i infiltracyj- nych of which excluding precipita- tion and infiltration water
Ogółem 2009	222	321 338	1 943 377	57 036	57 017	44 493
Total 2010	218	320 215	1 949 636	58 748	58 748	47 051
Mechaniczne..... 2009	-	-	-	-	-	-
Mechanical 2010	-	-	-	-	-	-
Biologiczne..... 2009	158	65 385	377 304	10 335	10 316	7 680
Biological 2010	150	59 226	352 201	9 996	9 996	7 321
Z podwyższonym usuwaniem biogenów ... 2009	64	255 953	1 566 073	46 701	46 701	36 813
With increased biogen removal 2010	68	260 989	1 597 435	48 752	48 752	39 730

^a Miejskich i wiejskich. ^b Łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.
^a Urban and rural. ^b Including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants.

TABL. 11(25). ŚCIEKI ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Ścieki ogółem w dam ³	46 512	47 139	Total waste water in dam ³
oczyszczane ^a w dam ³	44 493	47 051	treated ^a in dam ³
mechanicznie	-	-	mechanically
biologicznie	7 680	7 321	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	36 813	39 730	with increased biogen removal
nieoczyszczane w dam ³	2 019	88	untreated in dam ³
Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków:			Population ^b using waste water treatment plants:
w liczbach bezwzględnych	1 037 800	1 029 393	in absolute numbers
mechanicznych.....	-	-	mechanical
biologicznych.....	231 291	217 002	biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów.....	806 509	812 391	with increased biogen removal
w % ludności ogółem	72,7	72,1	as % of population total

a Bez wód opadowych i infiltracyjnych, łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczanymi przez oczyszczalnie przemysłowe.

b Ludność korzystająca na podstawie szacunków.

a Excluding precipitation and infiltration water, including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants. b Population using estimated data.

TABL. 12(26). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE
INDUSTRIAL WASTE WATER

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		
Ścieki odprowadzone ^a ogółem.....	24,8	24,6	Total waste water discharged ^a
bezpośrednio do wód lub do ziemi	18,8	18,7	directly into waters or into the ground
w tym wody chłodnicze	16,1	15,7	of which cooling water
do sieci kanalizacyjnej.....	6,0	6,0	to sewerage system
Z ogółem ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi	2,6	2,9	Of total waste water requiring treatment discharged directly into waters or into the ground
oczyszczane	2,5	2,7	treated
mechanicznie	0,5	0,7	mechanically
chemicznie	0,1	0,0	chemically
biologicznie	1,0	1,1	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	0,9	0,9	with increased biogen removal
nieoczyszczane	0,1	0,2	untreated

a łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych.

a Including polluted water from mine drainage and building constructions.

TABL. 13(27). OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH
INDUSTRIAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Liczba oczyszczalni <i>Number of waste water treatment plants</i>	Przepustowość projektowa <i>Design capacity</i>	Ścieki oczyszczane <i>Treated waste water</i>
		w m ³ na dobę <i>in m³ per 24 hours</i>	
Ogółem2009	21	52 000	5 831
Total 2010	18	52 648	6 186
Mechaniczne.....2009	6	42 239	318
<i>Mechanical</i>2010	5	42 239	329
Chemiczne.....2009	2	880	212
<i>Chemical</i>2010	1	700	193
Biologiczne.....2009	8	5 285	2 836
<i>Biological</i>2010	9	6 219	3 211
Z podwyższonym usuwaniem biogenów.....2009	5	3 596	2 465
<i>With increased biogen removal</i>2010	3	3 490	2 453

TABL. 14(28). OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW PRZEMYSŁOWYCH I KOMUNALNYCH
SEWAGE SLUDGE FROM INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w tys. ton suchej masy <i>in thous. tonnes of dry solid</i>		
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>			
Osady wytworzone w ciągu roku ogółem	30,8	29,8	Total sewage sludge generated during the year
w tym:			<i>of which:</i>
stosowane w rolnictwie ^a	9,6	8,7	<i>applied in agriculture ^a</i>
składowane.....	2,5	1,9	<i>landfilled</i>
magazynowane czasowo.....	9,5	10,3	<i>temporarily stored</i>
Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie oczyszczalni ^b.....	25,8	23,5	Sewage sludge landfilled (accumulated) on the waste water treatment plants ^b
W TYM OSADY Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH <i>OF WHICH FROM MUNICIPAL WASTE WATER TREATMENT PLANTS</i>			
Osady wytworzone w ciągu roku ogółem	27,9	26,3	Total sewage sludge generated during the year
w tym:			<i>of which:</i>
stosowane w rolnictwie ^a	7,5	6,5	<i>applied in agriculture ^a</i>
składowane.....	2,5	1,9	<i>landfilled</i>
magazynowane czasowo.....	9,4	10,2	<i>temporarily stored</i>
Osady dotychczas składowane (nagromadzone) na terenie oczyszczalni ^b.....	25,8	23,5	Sewage sludge landfilled (accumulated) on the waste water treatment plants ^b

^a Rozumianym jako uprawa wszystkich plodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz. ^b Na składowiskach, poletkach, lagunach i w stawach osadowych (stan w końcu roku).

a Meaning cultivation of all crops marketed, including crops designed to produce fodder. b On landfill areas, fields, lagoons and sludge tanks (as of end of year).

ZANIECZYSZCZENIE I OCHRONA POWIETRZA
POLLUTION AND PROTECTION OF AIR
TABL. 1(29). ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE SZCZEGÓLNIEM UCIAŹLIWE DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA

Stan w dniu 31 XII

*INDUSTRIAL PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza.....	49	49	<i>Plants especially noxious to air purity</i>
Posiadające urządzenia do redukcji zanieczyszczeń			<i>With systems for pollutant reduction</i>
pyłowych.....	38	35	<i>particulate</i>
gazowych.....	7	7	<i>gaseous</i>
Nieposiadające wyników pomiarów:			<i>Without the results of measurements of:</i>
emisji: pyłów.....	15	16	<i>emission: particulates</i>
gazów.....	11	13	<i>gases</i>
imisji.....	48	45	<i>imission</i>
Nieposiadające określonej emisji dopuszczalnej.....	7	9	<i>Without specification of acceptable emission</i>

TABL. 2(30). EMITORY NA TERENIE ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIEM UCIAŹLIWYCH WEDŁUG WIELKOŚCI EMISJI
EMISSION SOURCES IN THE AREA OF PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY EMISSION QUANTITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba emitorów ogółem.....	674	664	<i>Total number of emission sources</i>
o wysokości:			<i>with the height of:</i>
do 50 m.....	654	644	<i>up to 50 m</i>
51-99.....	16	16	<i>51-99</i>
od 100 m.....	4	4	<i>from 100 m</i>
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:			<i>Pollutants emission in thous. tonnes:</i>
pyłowych z emitorów o wysokości:			<i>particulates from emission sources</i>
do 50 m.....	0,8	0,5	<i>with the height of:</i>
51-99.....	0,4	0,4	<i>up to 50 m</i>
od 100 m.....	0,2	0,2	<i>51-99</i>
gazowych z emitorów o wysokości:			<i>gaseous from emission sources</i>
do 50 m.....	369,9	365,8	<i>with the height of:</i>
51-99.....	526,8	599,6	<i>up to 50 m</i>
od 100 m.....	544,2	561,6	<i>51-99</i>
			<i>from 100 m</i>

TABL. 3(31). URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG STOPNIA SKUTECZNOŚCI

Stan w dniu 31 XII

INSTALLATIONS TO REDUCTION OF AIR POLLUTANTS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY EFFECTIVENESS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total		Urządzenia o skuteczności Installation efficiency			Średnia dyspozycyjność w % Average availability in %
	liczba urządzeń number of installations	przepływ gazów odlotowych w dam^3 na h flow of waste gases in dam^3 per h	niskiej low	średniej moderate	wysokiej high	
liczba urządzeń number of installations						
Cyklony 2009	124	1 559	8	54	62	96
Cyclones 2010	116	1 749	15	49	52	99
Multicyklony 2009	48	1 314	14	10	24	98
Multicyclones 2010	43	1 081	8	10	25	100
Filtry tkaninowe 2009	103	1 367	3	22	78	100
Fabric filters 2010	100	1 349	3	22	75	100
Elektrofiltry 2009	9	1 234	-	1	8	99
Electrofilters 2010	9	1 234	-	1	8	100
Urządzenia mokre 2009	1	36	-	-	1	99
Wet air cleaners 2010	1	36	-	-	1	99

TABL. 4(32). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH
EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010	
	ogółem total	na 1 km^2 per 1 km^2	ogółem total	na 1 km^2 per 1 km^2
	w tonach na rok in tonnes per year			
Zanieczyszczenia pyłowe..... Particulate pollutants	1 454	0,1	1 164	0,0
w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuel	1 358	0,1	1 069	0,0
Zanieczyszczenia gazowe Gaseous pollutants	1 440 932	59,6	1 532 659	63,4
w tym: of which:				
dwutlenek siarki	4 125	0,2	4 073	0,2
sulphur dioxide				
tlenki azotu	2 367	0,1	2 562	0,1
nitrogen oxides				
tlenek węgla	2 857	0,1	2 654	0,1
carbon oxide				
dwutlenek węgla	1 431 255	59,2	1 523 039	63,0
carbon dioxide				

TABL. 5(33). EMISJA ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW SUBSTANCJI
EMISSION OF AIR POLLUTANTS BY SELECTED KIND OF SUBSTANCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w tonach na rok <i>in tonnes per year</i>		
Aldehydy alifatyczne i ich pochodne.....	4	3	<i>Aliphatic aldehydes and their derivatives</i>
Alkohole alifatyczne i ich pochodne.....	10	10	<i>Aliphatic alcohols and their derivatives</i>
Amoniak.....	21	7	<i>Ammonia</i>
Ketony i ich pochodne	8	4	<i>Ketones and their derivatives</i>
Kwasy organiczne, ich związki i pochodne	53	21	<i>Organic acids, their compounds and derivatives</i>
Pyły z przemysłu cementowo- wapienniczego i materiałów ogniotrwałych	11	9	<i>Ceramic and lame particulates of indus- try as well as fire resistant materials</i>
Pyły węglowo-grafitowe, sadza.....	17	12	<i>Carbon and graphite particulates and soot</i>
Substancje organiczne	30	47	<i>Organic substances</i>
Węglowodory alifatyczne i ich pochodne	147	205	<i>Aliphatic hydrocarbons and their derivatives</i>
Węglowodory pierścieniowe, aromatyczne i ich pochodne	31	30	<i>Polycyclic, aromatic hydrocarbons and their derivatives</i>

**TABL. 6(34). ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE I ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH
OCZYSZCZAJĄCYCH ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH**
*AIR POLLUTANTS RETAINED AND NEUTRALIZED IN PURIFYING DEVICES OF PLANTS
ESPECIALLY NOXIOUS*

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Pyłowe <i>Particulate</i>	Gazowe (bez dwutlenku węgla) <i>Gaseous (excluding carbon dioxide)</i>			
		ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>		
			dwutlenek siarki <i>sulphur dioxide</i>	tlenek węgla <i>carbon oxide</i>	węglowodory <i>hydrocarbons</i>
Ogółem w tonach 2009	50 008	254	208	26	14
Total in tonnes 2010	49 945	740	219	10	506
w % zanieczyszczeń wytworzonych..... 2009	97,2	2,6	4,8	0,9	5,7
<i>in % of pollutants produced</i> 2010	97,7	7,1	5,1	0,4	67,2

**TABL. 7(35). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH
WEDŁUG PKD
EMISSION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS BY PKD SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń Emission of pollutants					
	pyłowych particulate		gazowych gaseous			
	razem total	w tym ze spala- nia paliw of which from the combus- tion of fuel	razem total	w tym of which		
				dwutle- nek siarki sulphur dioxide	tlenek węgla carbon oxide	dwutle- nek węgla carbon dioxide
w tys. ton in thous. tonnes						
Ogółem..... 2009	1,5	1,4	1 440,9	4,1	2,9	1 431,3
Total 2010	1,2	1,1	1 532,7	4,1	2,7	1 523,0
w tym: of which:						
przetwórstwo przemysłowe..... 2009	0,4	0,3	454,9	1,1	1,0	451,6
manufacturing 2010	0,4	0,3	518,4	1,0	0,9	515,2
w tym: of which:						
produkcja artykułów spożywczych..... 2009	0,2	0,2	132,8	0,3	0,5	131,8
manufacture of food products 2010	0,2	0,2	144,3	0,3	0,4	143,4
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ 2009	0,0	0,0	35,6	0,0	0,1	35,4
manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ 2010	0,0	0,0	40,3	0,0	0,1	40,2
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych..... 2009	0,1	0,1	256,4	0,7	0,1	254,8
manufacture of rubber and plastic products 2010	0,1	0,1	305,4	0,7	0,2	303,7
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych .. 2009	0,0	0,0	28,4	0,1	0,2	28,0
manufacture of other non- metallic mineral products 2010	0,0	0,0	25,9	0,1	0,2	25,6
wytwarzanie i zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ 2009	1,0	1,0	926,3	2,8	1,7	920,4
electricity, gas, steam and air conditioning supply 2010	0,7	0,7	961,4	2,9	1,6	955,4

LASY. OCHRONA PRZYRODY I RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ
FORESTS. NATURE AND BIODIVERSITY PROTECTION
TABL. 1(36). POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH I PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

Stan w dniu 31 XII

AREA OF FOREST AND LAND DESIGNATED FOR AFFORESTATION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia gruntów leśnych Forest area					Grunty przeznaczone do zalesienia ^a Area designated for afforestation ^a
	ogółem total	lasy forests			grunty związane z gospodarką leśną land connected with silviculture	
		razem total	zalesione wooded	niezalesione non-wooded		
w hektarach in hectares						
Ogółem2009	756 035	735 366	724 576	10 791	20 668	301
Total 2010	761 394	740 765	728 365	12 400	20 629	197
Lasy publiczne.....2009	711 985	691 316	680 955	10 362	20 668	301
Public forests 2010	711 967	691 339	679 322	12 016	20 629	197
Skarbu Państwa.....2009	708 505	687 877	677 688	10 189	20 628	301
owned by the State Treasury 2010	708 491	687 902	676 058	11 844	20 589	197
gminne2009	3 479	3 439	3 267	172	40	-
gmina 2010	3 476	3 437	3 265	172	39	-
Lasy prywatne.....2009	44 050	44 050	43 621	429	-	-
Private forests 2010	49 427	49 426	49 042	384	1	-

a W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

a In the local land development plan.

TABL. 2(37). HODOWLA LASU
FOREST RAISING

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
	w hektarach in hectares		
Powierzchnia produkcyjna szkótek leśnych (stan w dniu 31 XII)	217	195	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia ^a	4 924	4 375	Renewals and afforestations ^a
sztuczne	4 619	4 225	artificial
naturalne	305	150	natural
Poprawki i uzupełnienia.....	488	413	Corrections and supplements
Pielęgnowanie lasu ^b	25 442	25 169	Forest tending ^b
w tym upraw ^c	17 942	18 009	of which crops ^c
Powierzchnia objęta trzebieżami	47 542	45 177	Area covered with thinning
Melioracje.....	3 375	3 749	Drainage
Dolesienia luk i przerzedzeń	132	89	Afforestation of tree stand gaps
Wprowadzanie II piętra	749	470	Introduction of the second layer
Zalesienia powstałe w wyniku sukcesji .	29	36	Plantings resulting from succession

a Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. b Bez cięć trzebieżowych. c Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne.

a Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. b Without thinning. c Tending soil and early tree cutting.

TABL. 3(38). ZADRZEWIENIA
PLANTINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sadzenie Plantings		Szkółki ^a Nurseries ^a		Pozyskanie drewna z zadrzewień ^b Removals from plantings ^b	
	drzewa trees	krzewy bushes	powierzchnia produkcyjna production area	w tym pod drzewami i krzewami of which under trees and bushes	grubizna ogółem total timber	w tym grubizna liściasta of which non-coniferous timber
	w sztukach in units		w hektarach in hectares		w m ³ in m ³	
Ogółem 2009	36 569	12 267	8	6	60 299	52 093
Total 2010	39 660	40 256	8	6	56 118	48 756
Gminy 2009	22 122	6 333	7	5	45 068	38 715
Gminas 2010	22 643	7 972	7	5	43 633	37 291
w tym na gruntach prywatnych 2009	17 213	5 443	-	-	39 164	33 728
of which on private land 2010	16 584	4 647	-	-	38 656	32 991
Ministerstwa 2009	14 447	5 934	1	1	15 231	13 378
of the Ministry 2010	17 017	32 284	1	1	12 485	11 465
w tym Ministra Środowiska 2009	2 060	4 880	1	1	111	74
of which the Ministry of Environment 2010	309	13 438	1	1	86	82

a Stan w dniu 31 XII. b Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny) z lasów.

a As of 31 XII. b Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 4(39). POZYSKANIE DREWNA^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010	
	ogółem total		lasy publiczne public forests	lasy prywatne private forests
	w dam ³ in dam ³			
Ogółem	3 313,8	3 437,0	3 393,4	43,6
Total				
grubizna razem total timber	3 190,3	3 308,7	3 265,1	43,6
iglasta..... coniferous	2 158,3	2 285,3	2 261,6	23,7
liściasta non-coniferous	1 032,0	1 023,4	1 003,5	19,9
drewno małowymiarowe iglaste i liściaste..... small-size timber coniferous and non-coniferous	123,4	128,4	128,4	-

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień.

a Excluding removals (large timber) from plantings.

TABL. 5(40). POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE

CHRONIONA

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	
	w hektarach in hectares		w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship
Ogółem Total	1 123 370,5	1 126 155,3	46,6
Rezerwaty przyrody ^a Nature reserves ^a	30 764,3	31 229,4	1,3
Parki krajobrazowe ^{ab} Landscape parks ^{ab}	139 399,0	139 399,0	5,8
Obszary chronionego krajobrazu ^c Areas of protected landscape ^c	927 770,8	929 281,8	38,4
Stanowiska dokumentacyjne..... Documentation sites	2,0	2,0	0,0
Użytki ekologiczne..... Ecological land	4 491,3	4 855,0	0,2
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Landscape-nature complexes	20 943,1	21 388,1	0,9

a Bez utożsamienia. b Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding protection zones. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection situated in the area of landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 6(41). REZERWATY PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Obiekty Objects	Powierzchnia w hektarach Area in hectares			
		ogółem total	w tym pod ochroną ściśle of which strictly protected	z ogółem of total	
				lasa forest	użytki rolne agricultural land
Ogółem2009	107	30 764,3	131,1	12 403,8	1 145,9
Total 2010	108	31 229,4	131,1	12 423,3	1 145,9
Faunistyczne.....2009	30	13 929,7	-	3 476,6	683,2
Fauna.....2010	31	14 394,4	-	3 495,7	683,2
Krajobrazowe.....2009	10	7 875,6	-	3 497,7	45,6
Landscape.....2010	10	7 875,6	-	3 497,7	45,6
Leśne.....2009	35	5 113,8	-	4 203,4	182,7
Forest.....2010	35	5 114,2	-	4 203,8	182,7
Torfowiskowe.....2009	17	1 764,0	130,7	939,8	137,7
Peat-bog.....2010	17	1 764,0	130,7	939,8	137,7
Florystyczne.....2009	9	228,9	0,4	166,9	-
Flora.....2010	9	228,9	0,4	166,9	-

TABL. 6(41). REZERWATY PRZYRODY (dok.)

Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Objekty Objects	Powierzchnia w hektarach Area in hectares			
		ogółem total	w tym pod ochroną ściłą of which strictly protected	z ogółem of total	
				lasy forest	użytki rolne agricultural land
Wodne2009	4	1 815,9	-	104,2	93,0
Water2010	4	1 815,9	-	104,2	93,0
Przyrody nieożywionej2009	1	24,0	-	2,8	3,7
Inanimate nature2010	1	24,0	-	2,8	3,7
Stepowe2009	1	12,4	-	12,4	-
Steppe2010	1	12,4	-	12,4	-

TABL. 7(42). PARKI KRAJOBRAZOWE ^a

Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS ^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w hektarach in hectares			
Ogółem2009		144 931,4	79 044,8	33 282,0	24 618,5
Total2010		144 931,4	79 044,8	33 282,0	24 618,5
Zespół Parków Krajobrazowych Pojezierza Iławskiego i Wzgórz Dylewskich ^c2009		29 555,9	17 330,7	6 309,2	4 619,8
.....2010		29 555,9	17 330,7	6 309,2	4 619,8
Pojezierza Iławskiego2009		22 404,7	13 383,9	3 580,8	4 601,9
.....2010		22 404,7	13 383,9	3 580,8	4 601,9
Wzgórz Dylewskich2009		7 151,2	3 946,8	2 728,4	17,9
.....2010		7 151,2	3 946,8	2 728,4	17,9
Mazurski2009		53 655,0	26 140,0	8 100,0	18 015,0
.....2010		53 655,0	26 140,0	8 100,0	18 015,0
Welski2009		20 444,0	7 973,2	9 608,7	1 022,2
.....2010		20 444,0	7 973,2	9 608,7	1 022,2
Puszczy Rominckiej2009		14 620,0	10 534,3	2 341,3	228,3
.....2010		14 620,0	10 534,3	2 341,3	228,3
Wysoczyzny Elbląskiej2009		13 732,0	7 003,3	5 080,8	137,3
.....2010		13 732,0	7 003,3	5 080,8	137,3
Górznięsko-Lidzbarski ^c2009		8 588,5	6 618,3	1 471,0	75,9
.....2010		8 588,5	6 618,3	1 471,0	75,9
Brodnicki ^c2009		4 336,0	3 445,0	371,0	520,0
.....2010		4 336,0	3 445,0	371,0	520,0

^a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. ^b łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. ^c Powierzchnia parków w granicach województwa.

^a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. ^b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. ^c Area of parks on the area of the voivodship.

TABL. 8(43). POMNIKI PRZYRODY

Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Pojedyn- cze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Aleje Alleys	Głazy narzuto- we Erratic boulders	Inne Others
Ogółem.....2009	2 556	2 138	212	62	107	37
Total 2010	2 576	2 155	210	66	108	37

TABL. 9(44). TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ W MIASTACH I NA WSI

Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE GREEN AREAS IN CITIES AND VILLAGES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Parki spacerowo-wypoczynkowe:			<i>Strolling and recreational parks:</i>
obiekty	98	97	<i>objects</i>
powierzchnia w ha	448,0	454,1	<i>area in ha</i>
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha.....	4,6	4,7	<i>average area of 1 facility in ha</i>
Zieleńce:			<i>Lawns:</i>
obiekty	676	689	<i>objects</i>
powierzchnia w ha	371,4	375,5	<i>area in ha</i>
przeciętna powierzchnia 1 obiektu w ha.....	0,5	0,5	<i>average area of 1 facility in ha</i>
Zieleń uliczna w ha.....	262,4	266,3	<i>Street greenery in ha</i>
Tereny zieleni osiedlowej w ha	1 656,3	1 656,3	<i>Estate green areas in ha</i>
Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w ha ..	2 475,7	2 485,9	<i>Area of parks, lawns and estate green areas in ha</i>
w % powierzchni ogółem	0,1	0,1	<i>in % of the total area</i>
na 1 mieszkańca w m ²	17,3	17,4	<i>per capita in m²</i>
Żywopłaty w tys. mb.....	263,6	263,6	<i>Hedges in thous. current metres</i>
Nasadzenia w szt.			<i>Plantations in pieces</i>
drzew	11 538	6 390	<i>trees</i>
krzewów.....	37 727	50 535	<i>bushes</i>
Ubytki w szt.			<i>Losses in pieces</i>
drzew	6 748	5 319	<i>trees</i>
krzewów.....	6 961	6 237	<i>bushes</i>
Lasy gminne (mienie komunalne) w ha	3 439,0	3 437,0	<i>Gmina forests (municipal property) in ha</i>

**ODPADY
WASTES**

**TABL. 1(45). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Odpady wytworzone w ciągu roku			<i>Waste generated during the year</i>
w tys. ton	755,1	1 010,8	<i>in thous. tonnes</i>
poddane odzyskowi	620,5	895,5	<i>recovered</i>
unieszkodliwione	41,1	31,7	<i>treated</i>
w tym:			<i>of which:</i>
termicznie.....	19,3	10,6	<i>thermally</i>
kompostowane.....	5,5	3,1	<i>composted</i>
składowane ^b	14,8	7,2	<i>landfilled^b</i>
magazynowane czasowo.....	93,5	83,6	<i>temporarily stored</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^{cd}) w tys. ton	1 232,0	1 227,4	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^{cd}) in thous. tonnes</i>
Tereny składowania odpadów w ha:			<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane ^c	9,2	9,4	<i>non-reclaimed^c</i>
zrekultywowane w ciągu roku.....	-	0,8	<i>reclaimed during the year</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych i innych.
c Stan w dniu 31 XII. d Na składowiskach własnych.
a Excluding municipal waste. b On own and other landfills (dumps, slag heaps, tailing ponds). c As of 31 XII. d On own landfills.

**TABL. 2(46). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG
GRUP ODPADÓW
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) BY TYPES**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku <i>Waste generated during the year</i>						Odpady dotychczas składowane na składowiskach własnych ^c <i>Waste landfilled up to now on own landfills^c</i>
	ogółem <i>total</i>	poddane odzyskowi <i>recovered</i>	unieszkodliwione <i>treated</i>			magazynowane czasowo <i>temporarily stored</i>	
			razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			
				termicznie <i>thermally</i>	składowane ^b <i>land-filled^b</i>		
w tys. ton <i>in thous. tonnes</i>							
Ogółem.....2009	755,1	620,5	41,1	19,3	14,8	93,5	1 232,0
Total 2010	1 010,8	895,5	31,7	10,6	7,2	83,6	1 227,4
w tym: <i>of which:</i>							
odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności	2009	228,9	222,3	6,6	6,6	-	-
<i>wastes from agriculture, horticulture, aquaculture, fishing, forestry, hunting, and food preparation and processing</i>	2010	241,2	233,1	6,8	6,7	-	1,3

TABL. 2(46). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG GRUP ODPADÓW (dok.)
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) BY TYPES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotychczas składowane na składowiskach własnych ^c Waste landfilled up to now on own landfills ^c
	ogółem total	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated			magazynowane czasowo temporarily stored	
			razem total	w tym of which			
				termicznie thermally	składowane ^b landfilled ^b		
w tys. ton in thous. tonnes							
odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury.....2009 <i>wastes from wood processing and the production of panels and furniture, pulp, paper and cardboard</i>	160,2	107,5	21,1	12,5	8,2	31,6	-
2010	146,1	99,9	9,3	3,4	-	36,9	-
odpady z procesów termicznych2009 <i>wastes from thermal processes</i>	173,0	160,5	4,6	-	3,6	7,9	1 178,3
2010	162,9	153,7	3,2	-	3,2	6,0	1 178,3
odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)2009 <i>construction and demolition wastes (including excavated soil from contaminated sites)</i>	82,0	80,1	-	-	-	1,9	-
2010	358,7	348,0	-	-	-	10,7	-
odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych2009 <i>wastes from waste management facilities, off-site waste water treatment plants and the preparation of water intended for human consumption and water for industrial use</i>	91,6	32,2	8,2	-	2,7	51,2	32,3
2010	82,4	42,5	12,1	0,5	3,7	27,8	27,7

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach własnych i innych. c Stan w końcu roku.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills. c End of year.

TABL. 3(47). ODPADY^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE) WEDŁUG PKD
WASTE^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) BY PKD SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone w ciągu roku Waste generated during the year						Odpady dotych- czas składowane na składowiskach wła- snych ^c Waste landfilled up to now on own landfills ^c
	ogółem total	poddane odzy- skowi recov- ered	unieszkodliwione treated			magazy- nowane czasowo tempo- rarily stored	
			razem total	w tym of which			
				termicz- nie ther- mally	składowane ^b land- filled ^b		
w tys. ton in thous. tonnes							
Ogółem.....2009	755,1	620,5	41,1	19,3	14,8	93,5	1 232,0
Total 2010	1 010,8	895,5	31,7	10,6	7,2	83,6	1 227,4
w tym: of which:							
przetwórstwo							
przemysłowe.....2009	501,6	435,3	29,6	19,3	8,8	36,7	647,4
manufacturing 2010	478,0	416,4	17,2	10,1	1,0	44,4	647,4
w tym: of which:							
produkcja artykułów spożywczych.....2009	147,2	140,3	6,9	6,6	0,3	-	-
manufacture of food products 2010	170,3	161,5	7,5	6,7	0,7	1,3	-
produkcja wyrobów z dREW- na oraz ze słomy i wikliny ^Δ2009	115,2	76,3	7,2	6,5	0,3	31,7	-
manufacture of wood and straw and wicker products ^Δ 2010	94,3	49,2	9,2	2,9	0,3	35,9	-
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych.....2009	36,3	36,1	-	-	-	0,2	647,4
manufacture of rubber and plastic products 2010	38,0	37,8	-	-	-	0,2	647,4
produkcja mebli.....2009	50,8	32,4	14,4	6,2	8,2	4,0	-
manufacture of furniture 2010	56,6	52,1	0,5	0,5	-	4,0	-
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ2009	76,6	65,9	3,7	-	3,7	7,0	552,3
electricity, gas, steam and air conditioning supply 2010	67,5	59,3	3,2	-	3,2	5,0	552,3

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na składowiskach własnych i innych. c Stan w końcu roku.

a Excluding municipal waste. b On own and other landfills. c End of year.

TABL. 4(48). ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Odpady komunalne ^a w tonach:			Municipal waste ^a in tonnes:
zebrane	323 467,5	328 220,5	collected
selektywnie	19 025,5	21 440,2	selectively
w tym z gospodarstw domowych .	15 706,0	17 993,5	of which from households
wysegregowane ze zmieszanych	25 547,4	22 692,2	sorted out from mixed waste
zdeponowane na składowiskach	278 873,8	283 566,2	deposited for landfill sites
przetworzone ^b	20,8	521,9	treated ^b
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione			Liquid waste ^c removed (during the
(w ciągu roku) w dam³	1 014,9	977,9	year) in dam³
w tym z gospodarstw domowych.....	676,0	656,7	of which from households

a Dane szacunkowe. *b* Metodą biologiczno-mechaniczną i termicznie. *c* Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a Estimated data. *b* Biological and mechanical method and thermally. *c* Collected temporarily in cesspools.

TABL. 5(49). ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNIE
MUNICIPAL WASTE COLLECTED SELECTIVELY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Ogółem ^a w tonach	19 025,5	21 440,2	Total ^a in tonnes
w tym:			of which:
papier i tektura.....	4 892,2	5 707,7	paper and cardboard
szkło	4 811,0	6 394,0	glass
tworzywa sztuczne	3 600,1	4 719,5	plastics
metale	725,9	887,9	metals
tekstylna	1 333,9	1 074,0	textiles
niebezpieczne.....	29,4	23,1	hazardous
wielkogabarytowe.....	1 840,2	1 508,3	largesize

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

TABL. 6(50). MIEJSCA DEPONOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

Stan w dniu 31 XII

DEPOSITION PLACES OF MUNICIPAL WASTE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009			2010		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Czynne składowiska kontrolowane: Controlled landfill sites in operation:						
obiekty.....	41	4	37	30	4	26
<i>objects</i>						
powierzchnia w ha	176,1	11,6	164,5	127,9	11,6	116,3
<i>area in ha</i>						
w tym składowisk zamkniętych w ciągu roku	14,1	-	14,1	3,5	0,5	3,0
<i>of which closed landfill sites during the year</i>						

TABL. 7(51). OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU ODPADÓW OPAKOWANIOWYCH
ACHIEVED LEVELS OF RECYCLING OF PACKAGING WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wielkość opakowań wprowadzonych na rynek <i>Size of packaging and products launched into the market</i>		Odpady przeznaczone do recyklingu <i>Waste destined for recycling</i>		Osiągnięty poziom recyklingu w % <i>Achieved level of recycling in %</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym podlegają- cych obo- wiązkowi recyklingu <i>of which waste to be recycled</i>	razem <i>total</i>	w tym faktycznie poddane w roku sprawoz- dawczym <i>actually recycled in the report- ing year</i>	
Odpady opakowaniowe: <i>Packaging waste:</i>					
ze szkła gospodarczego 2009	8	8	6	5	65,8
<i>household glass</i> 2010	659	659	444	2	30,4
z papieru i tektury 2009	2 901	2 901	2 701	1 789	61,7
<i>paper and cardboard</i> 2010	3 470	3 470	3 828	2 953	85,1
z tworzyw sztucznych 2009	1 216	1 216	3 978	943	77,6
<i>plastics</i> 2010	1 429	1 429	3 483	836	58,5

Źródło: dane Ministerstwa Środowiska.
 Source: data of the Ministry of the Environment.

TABL. 8(52). ODGAZOWYWANIE SKŁADOWISK ODPADÓW KOMUNALNYCH
OUTGASSING OF MUNICIPAL WASTE LANDFILL SITES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba składowisk z instalacją odgazowywania	12	13	<i>Number of landfill sites equipped with outgassing installation</i>
w tym z gazem uchodzącym do atmosfery	8	9	<i>of which gas escaping to the atmos- phere</i>
w tym nieszkodliwianym przez spalanie: bez odzysku energii	-	-	<i>of which those treated through combustion: without energy recovery</i>
w palnikach indywidualnych w pochodni zbiorczej	3	2	<i>in individual burners in collective flare</i>
z odzyskiem energii: cieplnej	1	1	<i>with energy recovery: thermal</i>
elektrycznej	-	1	<i>electric</i>

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA
INSPECTION AND CONTROL ACTIVITY
TABL. 1(53). DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA
ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
W ZAKRESIE OCHRONY GLEB			
<i>IN THE SCOPE OF SOIL PROTECTION</i>			
Pobrane próbki pierwotne.....	16	38	<i>Primary samples collected</i>
Wykonane oznaczenia	70	117	<i>Tests performed</i>
w tym w ramach kontroli	58	57	<i>of which within of control</i>
w tym wskaźników fizykochemicznych...	58	57	<i>of which physicochemical indicators</i>
W ZAKRESIE OCHRONY WÓD			
<i>IN THE SCOPE OF WATERS PROTECTION</i>			
Monitoring rzek			<i>Monitoring of rivers</i>
stanowiska pomiarowe	77	42	<i>test stations</i>
Monitoring jezior			<i>Monitoring of lakes</i>
jeziora zbadane	21	30	<i>investigated lakes</i>
stanowiska pomiarowe	49	29	<i>test stations</i>
Pobrane próbki ogółem	5 932	5 923	<i>Total collected samples</i>
w tym w ramach:			<i>of which within:</i>
monitoringu	3 862	3 401	<i>monitoring</i>
kontroli.....	136	87	<i>control</i>
akcji związanych z poważnymi awariami	2	-	<i>activities resulting from serious</i>
akcji związanych z poważnymi awariami	2	-	<i>technical failures</i>
Wykonane oznaczenia ogółem	58 066	41 406	<i>Total performed markings</i>
w tym w ramach:			<i>of which within:</i>
monitoringu	37 392	24 673	<i>monitoring</i>
wskaźniki:			<i>indicators:</i>
fizykochemiczne	35 321	23 110	<i>physicochemical</i>
hydrobiologiczne	1 705	1 001	<i>hydrological</i>
bakteriologiczne	366	562	<i>bacteriological</i>
kontroli.....	572	798	<i>control</i>
w tym wskaźników:			<i>of which indicators:</i>
fizykochemicznych.....	568	792	<i>physicochemical</i>
bakteriologicznych.....	-	3	<i>bacteriological</i>
akcji związanych z poważnymi awariami	2	-	<i>activities resulting from serious</i>
akcji związanych z poważnymi awariami	2	-	<i>technical failures</i>
w tym wskaźników fizykochemicznych	2	-	<i>of which physicochemical indicators</i>
W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA			
<i>IN THE SCOPE OF AIR PROTECTION</i>			
Stanowiska pomiarowe monitoringu jakości powietrza:			<i>Air quality monitoring sites:</i>
metody aspiracyjne	51	72	<i>aspiratory methods</i>
metody pasywne	-	-	<i>passive methods</i>
Stacje monitoringu chemizmu opadów atmosferycznych	1	1	<i>Monitoring of atmospheric precipitation chemism</i>
Pobrane próbki pierwotne	14 439	15 435	<i>Original samples taken</i>
w ramach:			<i>within:</i>
monitoringu	14 279	15 164	<i>monitoring</i>
kontroli.....	-	-	<i>control</i>
prac własnych i pozostałych.....	160	271	<i>own and other works</i>
Liczba wykonanych oznaczeń	28 484	30 646	<i>Number of markings conducted</i>
W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI			
<i>IN THE SCOPE OF WASTE MANAGEMENT</i>			
Pobrane próbki pierwotne.....	-	3	<i>Original samples taken</i>
Wykonane oznaczenia	-	3	<i>Markings conducted</i>
w tym wskaźników fizykochemicznych	-	3	<i>of which physicochemical indicators</i>

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

TABL. 2(54). JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA
QUALITY OF WATER DELIVERED FOR POPULATION CONSUMPTION FROM WATER-SUPPLY NETWORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	% ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów % of population supplied with water from water-line systems		SPECIFICATION
	odpowiadającą wymaganiom compliant with requirements	nieodpowiadającą wymaganiom non-compliant with requirements	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d			Water line-systems with capacity in m ³ /d
poniżej 100.....2009	33,9	66,1	below 100
2010	86,7	13,3	
100–1 0002009	72,7	27,3	100–1 000
2010	87,3	12,7	
1 001–10 0002009	100,0	-	1 001–10 000
2010	87,6	12,4	
10 001–100 0002009	100,0	-	10 001–100 000
2010	100,0	-	
powyżej 100 0002009	-	-	above 100 000
2010	-	-	

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.
 Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 3(55). DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORATU OCHRONY ŚRODOWISKA W ZAKRESIE POWAŻNYCH AWARII
CONTROL ACTIVITY OF THE VOIVODSHIP INSPECTORATE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION IN THE SCOPE OF EXTRAORDINARY HAZARDS TO THE ENVIRONMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	SPECIFICATION
Liczba wykonanych kontroli.....	59	72	Number of control conducted
zakłady dużego ryzyka.....	3	3	high risk plants
zakłady zwiększonego ryzyka	3	5	increased risk plants
pozostałe zakłady.....	53	64	other plants
Wydane zarządzenia pokontrolne	23	14	Post-control regulations issued
zakłady dużego ryzyka.....	2	2	high risk plants
zakłady zwiększonego ryzyka	1	-	increased risk plants
pozostałe zakłady.....	20	12	other plants
Liczba poważnych awarii.....	6	10	Number of extraordinary hazards

Źródło: dane Inspekcji Ochrony Środowiska.
 Source: data of the Inspectorate for Environmental Protection.

EKONOMICZNE ASPEKTY OCHRONY ŚRODOWISKA
ECONOMIC ASPECTS OF ENVIRONMENTAL PROTECTION

**TABL. 1(56). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG
 KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące)**
 Według lokalizacji inwestycji
**OUTLAYS ON FIXES ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS
 OF INVESTING (current prices)**
 According to investment location

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010	
	w tys. zł in thous. zł	w % in %	w tys. zł in thous. zł	w % in %
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu.....	22 206,0	100,0	65 195,5	100,0
Protection of air and climate				
w tym of which				
Zapobieganie zanieczyszczeniom ^a	8 550,5	38,5	57 068,0	87,5
Preventing pollution ^a				
w tym w zakresie ochrony powietrza . of which in the scope of air protection	8 425,8	37,9	54 652,3	83,8
w tym nowe techniki i technologie spalania paliw	3 539,0	15,9	2 912,7	4,5
of which new fuel combustion tech- nologies				
w tym modernizacja kotłowni i ciepłowni.....	3 042,0	13,7	2 912,7	4,5
of which the modernization of boi- ler and thermal energy plants				
Redukcja zanieczyszczeń.....	13 655,5	61,5	8 127,5	12,5
Reduction of pollution				
w tym w zakresie ochrony powietrza . of which in the scope of air protection	13 655,5	61,5	7 971,6	12,2
pyłowych	6 985,6	31,5	7 971,6	12,2
particulate				
gazów odlotowych ^b	6 669,9	30,0	-	-
waste gases ^b				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	196 753,9	100,0	308 094,0	100,0
Waste water management and protec- tion of water				
w tym of which				
Sieć kanalizacyjna odprowadzająca.....	191 429,0	97,3	262 661,2	85,3
Discharging sewerage system				
ścieki.....	85 846,8	43,6	208 229,5	67,6
waste water				
wody (ścieki) opadowe.....	105 582,2	53,7	54 431,7	17,7
precipitation water (waste water)				
Oczyszczanie ścieków.....	5 324,9	2,7	43 793,6	14,2
Waste water treatment				

TABL. 1(56). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące) (dok.)

Według lokalizacji inwestycji

*Outlays on FIXES ASSETS ON ENVIRONMENTAL PROTECTION BY DIRECTIONS**OF INVESTING (current prices) (cont.)**According to investment location*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010	
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % <i>in %</i>	w tys. zł <i>in thous. zł</i>	w % <i>in %</i>
w tym komunalnych <i>of which municipal</i>	3 835,0	1,9	41 604,2	13,5
Gospodarka odpadami..... Waste management	34 053,6	100,0	24 653,2	100,0
w tym <i>of which</i>				
Zbieranie odpadów i ich transport <i>Waste collection and transport</i>	2 627,7	7,7	3 902,1	15,8
w tym odpadów komunalnych <i>of which municipal waste</i>	1 070,7	3,1	3 896,1	15,8
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów niebezpiecznych <i>Treatment and disposal of hazardous waste</i>	-	-	247,4	1,0
Unieszkodliwianie i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne..... <i>Treatment and disposal of waste other than hazardous</i>	11 539,4	33,9	9 364,6	38,0
Ochrona gleb, ochrona wód podziem- nych i powierzchniowych..... Protection of soil, protection of under- ground and surface waters	216,6	100,0	575,2	100,0
w tym zapobieganie infiltracji zanieczyszczeń..... <i>of which preventing of infiltration of pollution</i>	213,1	98,4	540,1	93,9
Zmniejszanie hałasu i wibracji ^c..... Noise and vibration reduction	36,8	100,0	-	-
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu..... Protection of biodiversity and landscape	-	-	-	-
Pozostała działalność związana z ochroną środowiska..... Other environmental protection activi- ties	3 077,6	100,0	3 688,7	100,0

a Poprzez modyfikację procesów technologicznych i zwiększenie efektywności wykorzystania energii. b Innych aniżeli gazy cieplarniane oraz gazy, które niekorzystnie wpływają na warstwę ozonową stratosfery (dwutlenek węgla, metan, podtlenek azotu, freony i halony). c Z wyłączeniem ochrony miejsc pracy.

a Through modification of technological processes and the increase in efficiency of energy use. b Of other than greenhouse gases and gases that have a harmful influence on the ozone layer of stratosphere (carbon dioxide, methane, nitrogen oxide, chlorofluorocarbons and halocarbons). c Excluding protection of workplaces.

TABL. 2(57). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE GOSPODARCE WODNEJ WEDŁUG KIERUNKÓW INWESTOWANIA (ceny bieżące)

Według lokalizacji inwestycji

OUTLAYS ON FIXED ASSETS ON WATER MANAGEMENT BY DIRECTIONS OF INVESTING (current prices)

According to investment location

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009		2010	
	w tys. zł in thous. zł	w % in %	w tys. zł in thous. zł	w % in %
Ogółem	97 591,7	100,0	119 316,3	100,0
Total				
Ujęcia i doprowadzenia wody	70 529,2	72,3	88 135,6	73,9
<i>Water intakes and systems</i>				
Budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	22 421,3	23,0	17 476,6	14,6
<i>Construction and modernization of water treatment plants</i>				
Zbiorniki i stopnie wodne	2 307,1	2,4	4 410,4	3,7
<i>Water reservoirs and falls</i>				
Regulacja i zabudowa rzek i potoków	547,0	0,6	2 974,2	2,5
<i>Regulation and management of rivers and streams</i>				
Obwałowania przeciwpowodziowe	466,8	0,5	3 183,8	2,7
<i>Flood embankments</i>				
Stacje pomp na zawalach i obszarach depresyjnych	1 320,3	1,4	3 135,7	2,6
<i>Pump stations behind embankments and on depression areas</i>				

TABL. 3(58). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE WEDŁUG GRUP INWESTORÓW (ceny bieżące)

Według lokalizacji inwestycji

OUTLAYS ON FIXED ASSETS BY GROUPS OF INVESTORS (current prices)

According to investment location

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Służące ochronie środowiska <i>On environmental protection</i>		Służące gospodarce wodnej <i>On water management</i>	
	2009	2010	2009	2010
	w tysiącach zł in thousand zł			
Grupy inwestorów ogółem	256 344,5	402 206,6	97 591,7	119 316,3
Groups of investors total				
przedsiębiorstwa	100 875,6	193 911,9	58 417,3	38 591,9
<i>enterprises</i>				
gminy	151 884,5	207 461,7	33 891,3	66 433,3
<i>gminas</i>				
jednostki budżetowe	3 584,4	833,0	5 283,1	14 291,1
<i>budgetary entities</i>				

TABL. 4(59). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE WEDŁUG ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA (ceny bieżące)

Według lokalizacji inwestycji

OUTLAYS ON FIXED ASSETS BY SOURCES OF FINANCING (current prices)

According to investment location

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Służące ochronie środowiska <i>On environmental protection</i>		Służące gospodarce wodnej <i>On water management</i>	
	2009	2010	2009	2010
	w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>			
Ogółem	256 344,5	402 206,6	97 591,7	119 316,3
Total				
Środki:				
<i>Funds:</i>				
Własne	83 408,6	133 558,0	33 450,8	38 478,0
<i>Own</i>				
Z budżetu:				
<i>From budget:</i>				
centralnego	6 202,9	-	1 031,9	2 127,6
<i>central</i>				
województwa	941,4	6 884,4	4 058,5	1 324,6
<i>voivodship</i>				
powiatu	251,8	-	-	-
<i>powiat</i>				
gminy	295,8	571,7	1 007,8	439,0
<i>gmina</i>				
Z zagranicy	21 500,3	138 944,9	19 197,9	43 146,2
<i>From abroad</i>				
Fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje)	59 172,6	83 777,9	30 592,2	22 946,5
<i>Ecological funds (loans, credits and allocations)</i>				
Kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe ..	81 340,7	36 488,8	7 187,9	10 646,5
<i>Domestic credits and loans, including bank credits and loans</i>				
Inne środki, w tym nakłady niesfinansowane ..	3 230,4	1 980,9	1 064,7	207,9
<i>Other funds, including non-financed outlays</i>				

TABL. 1 (60). POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2010 R.
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total		Na cele For purposes of				
	w dam ³ in dam ³	na 1 km ² w dam ³ per 1 km ² in dam ³	produkcyjne ^a production ^a		nawodnień w rolnictwie i leśnictwie ^b irrigation in agriculture and forestry ^b	eksploatacji sieci wodociągowej ^c exploitation of water- supply system ^c	
			razem total	w tym wody podziemne of which under- ground waters		razem total	w tym wody podziemne of which under- ground waters
					w dam ³ in dam ³		
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	142 573	5,9	25 540	9 129	46 339	70 694	70 535
Podregion elbląski..... Subregion	60 228	8,0	15 265	2 746	17 990	26 973	26 948
Powiaty: Powiats:							
braniewski	1 865	1,6	5	5	-	1 860	1 860
działdowski	7 086	7,4	492	399	3 597	2 997	2 997
elbląski.....	3 683	2,6	449	449	1 135	2 099	2 074
iławski.....	11 864	8,6	756	705	6 145	4 963	4 963
nowomiejski	2 845	4,1	41	41	1 021	1 783	1 783
ostródzki.....	12 490	7,1	1 549	1 093	6 092	4 849	4 849
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Elbląg.....	20 396	254,9	11 973	54	-	8 423	8 423
Podregion ełcki..... Subregion	20 033	3,2	2 051	1 897	5 246	12 736	12 734
Powiaty: Powiats:							
ełcki	4 400	4,0	770	770	-	3 630	3 630
giżycki	3 784	3,4	672	598	-	3 112	3 112
gołdapski	1 208	1,6	37	37	-	1 171	1 171
olecki	2 368	2,7	284	284	579	1 505	1 505
piski	2 329	1,3	209	142	-	2 120	2 117
węgorzewski	5 944	8,6	79	66	4 667	1 198	1 198
Podregion olsztyński Subregion	62 312	6,0	8 224	4 486	23 103	30 985	30 854
Powiaty: Powiats:							
bartoszycki.....	8 812	6,7	239	239	5 479	3 094	3 094
kętrzyński.....	3 603	3,0	29	29	150	3 424	3 292
lidzbarski.....	2 656	2,9	634	634	-	2 022	2 022
mragowski	7 951	7,5	1 257	1 257	4 212	2 482	2 482
nidzicki.....	3 335	3,5	88	88	1 914	1 333	1 333
olsztyński	15 747	5,6	1 002	1 002	9 957	4 788	4 788
szczygieński.....	4 874	2,5	346	346	1 391	3 137	3 137
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Olsztyn.....	15 335	174,3	4 629	891	-	10 706	10 706

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – z ujęć własnych. b oraz uzupełnianie stawów rybnych. c Pobór wód na ujęciach, przed wtłoczeniem do sieci.

a Excluding agriculture, forestry, forestry and fishing – from own intakes. b and filling and completing fish ponds. c Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 2 (61). ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2010 R.
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION
IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnic- two ^a Agriculture and forestry ^a	Eksplo- atacja sieci wodo- ciągowej ^b Exploita- tion of water-line system ^b	Przemysł Industry	Rolnictwo i leśnic- two ^a Agriculture and forestry ^a	Eksplo- atacja sieci wodo- ciągowej ^b Exploita- tion of water-line system ^b
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	128,8	26,4	46,3	56,1	20,5	36,0	43,6
Podregion elbląski..... Subregion	55,3	16,1	18,0	21,2	29,1	32,5	38,3
Powiaty: Powiats:							
braniewski	1,5	0,1	-	1,4	3,4	-	96,6
działdowski	6,4	0,5	3,6	2,3	7,6	56,1	36,3
elbląski	3,6	0,4	1,1	2,0	12,5	31,8	55,7
iławski	10,7	0,8	6,1	3,8	7,1	57,3	35,6
nowomiejski	2,4	0,0	1,0	1,4	1,9	42,0	56,0
ostródzki	11,7	1,6	6,1	4,1	13,4	52,0	34,6
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Elbląg	18,9	12,7	-	6,2	67,2	-	32,8
Podregion etcki..... Subregion	17,7	2,2	5,2	10,3	12,3	29,6	58,0
Powiaty: Powiats:							
etcki	4,0	0,8	-	3,2	19,8	-	80,2
giżycki	3,0	0,7	-	2,3	22,7	-	77,3
gołdapski	0,9	0,0	-	0,9	4,1	-	95,9
olecki	2,0	0,3	0,6	1,2	14,1	28,7	57,2
piski	2,2	0,3	-	1,9	14,2	-	85,8
węgorzewski	5,6	0,1	4,7	0,9	1,4	82,8	15,8
Podregion olsztyński Subregion	55,8	8,1	23,1	24,6	14,5	41,4	44,1
Powiaty: Powiats:							
bartoszycki.....	7,8	0,1	5,5	2,3	1,1	69,9	29,0
kętrzyński	2,9	0,0	0,2	2,7	1,0	5,2	93,8
lidzbarski.....	2,1	0,7	-	1,4	31,6	-	68,4
mrągowski	7,5	1,3	4,2	2,0	17,3	56,3	26,4
nidzicki.....	3,1	0,1	1,9	1,1	2,9	62,3	34,8
olsztyński	14,7	1,0	10,0	3,8	6,7	67,8	25,5
szczycieński.....	4,0	0,4	1,4	2,2	9,7	34,7	55,6
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:							
Olsztyn.....	13,8	4,6	-	9,2	33,1	-	66,9

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych. *b* Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumed for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fish ponds. *b* Excluding consumption of water for industrial purposes by water-line systems owned by gminas, voivodship waterworks and water companies.

**TABL. 3 (62). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2010 R.
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED
INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total		Oczyszczone Treated					Nieoczyszczone Untreated	
			razem total	mecha- nicznie me- chanically	che- micz- nie ^a chemi- cally ^a	biolo- gicznie biolo- gically	z pod- wyż- szym usuwa- niem bioge- nów with incre- ased biogen re- moval	razem total	w tym odpro- wawa- dzone siecią kanali- zacyjną of which dis- ch- arged thro- ugh sewe- rage system
WOJEWÓDZTWO	50 066	2,1	49 785	660	49	8 451	40 625	281	88
VOIVODSHIP									
Podregion elbląski	17 161	2,3	16 987	92	49	3 648	13 198	174	-
Subregion									
Powiaty:									
Powiats:									
braniewski	1 020	0,8	1 020	-	-	276	744	-	-
działdowski	1 594	1,7	1 594	17	-	1 577	-	-	-
elbląski	1 206	0,9	1 206	-	-	771	435	-	-
iławski	3 019	2,2	2 949	10	5	64	2 870	70	-
nowomiejski	560	0,8	560	-	-	560	-	-	-
ostródzki	3 656	2,1	3 656	-	-	400	3 256	-	-
Miasto na prawach powiatu:									
City with powiat status:									
Elbląg	6 106	76,3	6 002	65	44	-	5 893	104	-
Podregion etcki	8 377	1,3	8 366	105	-	434	7 827	11	-
Subregion									
Powiaty:									
Powiats:									
etcki	2 874	2,6	2 874	-	-	80	2 794	-	-
giżycki	2 191	2,0	2 180	38	-	177	1 965	11	-
gołdapski	553	0,7	553	-	-	42	511	-	-
olecki	839	1,0	839	-	-	89	750	-	-
piski	1 435	0,8	1 435	67	-	42	1 326	-	-
węgorzewski	485	0,7	485	-	-	4	481	-	-

**TABL. 3 (62). ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2010 R. (dok.)**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT DISCHARGED
INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total		Oczyszczone Treated					Nieoczyszczone Untreated	
			razem total	mecha- nicznie me- chanically	che- micz- nie ^a chemi- cally ^a	biolo- gicznie biolo- gically	z pod- wyż- szonym usuwa- niem bioge- nów with incre- ased biogen re- moval	razem total	w tym odpro- rowa- wane siecią kanali- zacyjną of which dis- char- ged thro- ugh sewer- age system
Podregion olsztyński	24 528	2,4	24 432	463	-	4 369	19 600	96	88
Subregion									
Powiaty:									
Powiats:									
bartoszycki.....	1 578	1,2	1 578	-	-	528	1 050	-	-
kętrzyński	1 678	1,4	1 676	-	-	1 656	20	2	-
lidzbarski.....	1 540	1,7	1 540	-	-	702	838	-	-
mragowski	2 401	2,3	2 401	-	-	43	2 358	-	-
nidzicki.....	750	0,8	750	-	-	84	666	-	-
olsztyński	3 506	1,2	3 500	1	-	1 283	2 216	6	-
szczycieński.....	1 922	1,0	1 834	-	-	73	1 761	88	88
Miasto na prawach powiatu:									
City with powiat status:									
Olsztyn.....	11 153	126,7	11 153	462	-	-	10 691	-	-

^a Dotyczy ścieków przemysłowych.
^a Concerns industrial waste water.

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R.

TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	47 051	7 321	39 730	1 029 393	72,1	812 391
Podregion elbląski..... Subregion	16 533	3 335	13 198	365 896	69,1	270 746
POWIAT BRANIEWSKI	1 020	276	744	29 009	68,0	19 440
Miasta: City:						
Braniewo	686	-	686	17 440	99,9	17 440
Frombork	97	97	-	2 420	99,8	-
Pieniężno.....	80	80	-	2 801	100,0	-
Gminy: Gminas:						
Braniewo	76	18	58	3 381	53,5	2 000
Lelkowo	35	35	-	1 555	52,7	-
Pieniężno.....	18	18	-	170	4,6	-
Płoskinia	23	23	-	905	33,8	-
Wilczęta	5	5	-	337	11,1	-
POWIAT DZIAŁDOWSKI	1 577	1 577	-	42 764	65,6	-
Miasta: City:						
Działdowo.....	995	995	-	20 900	99,9	-
Lidzbark	206	206	-	8 100	99,6	-
Gminy: Gminas:						
Działdowo	80	80	-	2 550	26,6	-
Iłowo-Osada	148	148	-	4 175	57,6	-
Lidzbark.....	14	14	-	570	9,0	-
Płośnica	26	26	-	1 900	33,3	-
Rybno	108	108	-	4 569	62,5	-

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
POWIAT ELBLĄSKI	908	473	435	24 416	43,2	13 319
Miasta: City:						
Młynary	138	138	-	1 750	98,5	-
Pastęki	404	-	404	12 050	99,9	12 050
Tolkicko	209	209	-	2 700	99,1	-
Gminy: Gminas:						
Elbląg	54	23	31	2 567	40,1	1 269
Godkowo	6	6	-	320	9,9	-
Gronowo Elbląskie	20	20	-	1 900	37,9	-
Markusy	3	3	-	180	4,4	-
Pastęki	14	14	-	806	11,2	-
Rychliki	8	8	-	130	3,2	-
Tolkicko	52	52	-	2 013	49,7	-
POWIAT IŁAWSKI	2 934	64	2 870	58 257	64,3	55 507
Miasta: City:						
Iława	1 614	-	1 614	32 200	99,6	32 200
Kisielice	57	57	-	2 180	98,6	-
Lubawa	610	-	610	9 584	99,2	9 584
Susz	190	-	190	5 505	98,7	5 505
Zalewo	223	-	223	1 960	94,3	1 960
Gminy: Gminas:						
Iława	119	-	119	1 670	13,5	1 670
Kisielice	7	7	-	570	14,5	-
Lubawa	11	-	11	372	3,6	372
Susz	88	-	88	3 670	50,7	3 670
Zalewo	15	-	15	546	11,5	546

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
POWIAT NOWOMIEJSKI	560	560	-	16 422	37,5	-
Miasta: City:						
Nowe Miasto Lubawskie..	240	240	-	8 000	72,3	-
Gminy: Gminas:						
Biskupiec.....	226	226	-	5 310	55,3	-
Kurzętnik	91	91	-	2 800	31,6	-
Nowe Miasto Lubawskie..	3	3	-	312	3,9	-
POWIAT OSTRÓDZKI	3 641	385	3 256	72 984	69,9	60 436
Miasta: City:						
Miłakowo.....	120	120	-	2 650	98,4	-
Miłomłyn	34	34	-	2 152	91,7	-
Morąg.....	593	-	593	13 850	99,7	13 850
Ostróda.....	1 526	1	1 525	33 187	100,0	33 127
Gminy: Gminas:						
Dąbrówno.....	43	-	43	2 781	64,5	2 781
Grunwald	45	22	23	1 606	28,6	726
Łukta	193	-	193	3 520	78,5	3 520
Małdyty	60	60	-	2 177	35,4	-
Miłomłyn	22	22	-	430	16,2	-
Morąg.....	74	14	60	2 217	21,3	1 650
Ostróda.....	931	112	819	8 414	53,5	4 782
MIASTO NA PRAWACH POWIATU: CITY WITH POWIAT STATUS:						
Elbląg.....	5 893	-	5 893	122 044	96,8	122 044

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględ- względ- nych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicz- nie biologically	z podwyż- szonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględ- względ- nych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
Podregion ełcki..... Subregion	8 219	392	7 827	206 106	72,6	191 378
POWIAT EŁCKI.....	2 874	80	2 794	69 522	80,2	65 425
Miasta: City:						
Ełk.....	2 588	-	2 588	57 449	99,2	57 449
Gminy: Gminas:						
Ełk.....	115	6	109	4 176	39,3	3 976
Kalinowo.....	50	-	50	2 420	35,3	2 420
Prostki.....	74	74	-	3 897	52,5	-
Stare Juchy.....	47	-	47	1 580	40,9	1 580
POWIAT GIŻYCKI.....	2 142	177	1 965	41 750	73,9	36 250
Miasta: City:						
Giżycko.....	1 589	-	1 589	29 150	99,5	29 150
Ryn.....	115	115	-	2 900	97,9	-
Gminy: Gminas:						
Giżycko.....	284	-	284	3 500	43,6	3 500
Kruklanki.....	37	-	37	1 300	41,7	1 300
Miłki.....	47	47	-	1 980	52,0	-
Ryn.....	15	15	-	620	22,3	-
Wydminy.....	55	-	55	2 300	35,4	2 300
POWIAT GOŁDAPSKI.....	553	42	511	19 768	74,5	18 038
Miasta: City:						
Gołdap.....	430	-	430	12 924	96,4	12 924

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
Gminy: Gminas:						
Banie Mazurskie	36	36	-	1 500	39,8	-
Dubeninki	24	6	18	1 345	44,6	1 115
Gołdap	63	-	63	3 999	62,9	3 999
POWIAT OLECKI	839	89	750	22 757	66,8	19 528
Miasta: City:						
Olecko.....	671	-	671	15 878	98,8	15 878
Gminy: Gminas:						
Kowale Oleckie	60	8	52	2 590	48,8	2 300
Olecko.....	32	8	24	1 574	29,2	1 150
Świątajno.....	64	61	3	2 240	57,9	200
Wieliczki	12	12	-	475	13,9	-
POWIAT PISKI.....	1 326	-	1 326	38 271	67,2	38 271
Miasta: City:						
Biała Piska.....	105	-	105	3 762	95,2	3 762
Orzysz	223	-	223	5 405	94,3	5 405
Pisz	669	-	669	18 105	93,1	18 105
Ruciane-Nida	152	-	152	4 153	89,6	4 153
Gminy: Gminas:						
Biała Piska.....	86	-	86	1 951	24,8	1 951
Orzysz	25	-	25	1 850	51,4	1 850
Pisz	30	-	30	2 665	32,7	2 665
Ruciane-Nida	36	-	36	380	10,5	380

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
POWIAT WĘGORZEWSKI	485	4	481	14 038	60,5	13 866
Miasta: City:						
Węgorzewo	410	-	410	11 200	98,4	11 200
Gminy: Gminas:						
Budry	4	4	-	172	5,9	-
Pozezdrze	47	-	47	1 910	55,2	1 910
Węgorzewo	24	-	24	756	13,9	756
Podregion olsztyński Subregion	22 299	3 594	18 705	457 391	74,5	350 267
POWIAT BARTOSZYCKI	1 444	394	1 050	40 944	68,4	25 000
Miasta: City:						
Bartoszyce	1 039	-	1 039	24 700	99,9	24 700
Bisztynek	70	70	-	2 077	85,3	-
Górowo Iławeckie	127	127	-	4 400	99,6	-
Sępólno	50	50	-	2 000	99,4	-
Gminy: Gminas:						
Bartoszyce	69	58	11	3 312	30,9	300
Bisztynek	28	28	-	960	23,9	-
Górowo Iławeckie	51	51	-	3 195	45,5	-
Sępólno	10	10	-	300	6,7	-
POWIAT KĘTRZYŃSKI	1 676	1 656	20	49 651	76,9	400
Miasta: City:						
Kętrzyn	1 012	1 012	-	27 515	100,0	-
Korsze	117	117	-	3 240	72,8	-
Reszel	157	157	-	4 898	100,0	-

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
Gminy: Gminas:						
Barciany	106	106	-	3 194	48,6	-
Kętrzyn	111	111	-	6 031	74,7	-
Korsze	68	68	-	1 921	33,1	-
Reszel	20	-	20	400	12,7	400
Srokowo	85	85	-	2 452	59,9	-
POWIAT LIDZBARSKI	929	91	838	27 816	65,7	23 779
Miasta: City:						
Lidzbark Warmiński	552	-	552	14 639	90,3	14 639
Orneta	286	-	286	9 140	99,9	9 140
Gminy: Gminas:						
Kwity	16	16	-	440	13,0	-
Lidzbark Warmiński	12	12	-	480	7,2	-
Lubomino	44	44	-	2 080	56,2	-
Orneta	19	19	-	1 037	31,5	-
POWIAT MRAĞOWSKI	1 634	42	1 592	34 997	69,8	33 024
Miasta: City:						
Mikołajki	253	-	253	3 440	92,1	3 440
Mrağowo	987	-	987	21 529	99,2	21 529
Gminy: Gminas:						
Mikołajki	33	7	26	1 550	33,8	946
Mrağowo	234	34	200	2 975	38,7	1 645
Piecki	86	1	85	3 003	38,3	2 964
Sorkwity	41	-	41	2 500	54,8	2 500

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (cd.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					
POWIAT NIDZICKI.....	750	84	666	23 656	71,1	17 436
Miasta: City:						
Nidzica.....	604	-	604	14 098	98,3	14 098
Gminy: Gminas:						
Janowiec Kościelny	10	10	-	987	29,6	-
Janowo	24	24	-	1 200	43,1	-
Kozłowo	24	24	-	2 660	44,1	-
Nidzica	88	26	62	4 711	69,4	3 338
POWIAT OLSZTYŃSKI	3 470	1 254	2 216	64 470	54,6	39 786
Miasta: City:						
Barczewo	306	-	306	7 300	99,9	7 300
Biskupiec.....	419	-	419	9 950	96,3	9 950
Dobre Miasto.....	412	412	-	10 400	99,6	-
Jeżiorany.....	292	292	-	3 200	96,4	-
Olsztynek	850	-	850	7 252	95,9	7 252
Gminy: Gminas:						
Barczewo	51	-	51	2 219	22,8	2 219
Biskupiec.....	29	-	29	1 480	17,4	1 480
Dobre Miasto.....	11	11	-	620	11,6	-
Dywity.....	390	7	383	4 570	44,2	4 500
Gietrzwałd	102	61	41	3 378	57,7	1 200
Jeżiorany.....	-	-	-	-	-	-
Jonkowo	134	134	-	1 846	28,4	-
Kolno	30	30	-	1 024	30,9	-
Olsztynek	49	-	49	3 050	49,4	3 050
Purda	50	2	48	2 251	28,8	2 205
Stawiguda.....	313	273	40	4 930	74,3	630
Świątki	32	32	-	1 000	23,8	-

TABL. 4 (63). ŚCIEKI KOMUNALNE ODPROWADZONE SIECIĄ KANALIZACYJNĄ OCZYSZCZANE ORAZ LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2010 R. (dok.)
TREATED MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED THROUGH SEWERAGE SYSTEM AND POPULATION USING WASTE WATER TREATMENT PLANTS IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ścieki oczyszczone ^a Treated waste water ^a			Ludność ^b korzystająca z oczyszczalni ścieków Population ^b using waste water treatment plants		
	razem total	w tym of which		razem total		w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
		biologicznie biologically	z podwyższonym usuwaniami biogenów with increased biogen removal	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population	
	w dam ³ in dam ³					w tym z podwyższonym usuwaniami biogenów w liczbach bezwzględnych of which with increased biogen removal in absolute numbers
POWIAT SZCZYCIEŃSKI.....	1 705	73	1 632	42 885	61,8	37 870
Miasta: City:						
Pasym	115	-	115	2 500	98,1	2 500
Szczytno.....	1 233	-	1 233	24 704	99,2	24 704
Gminy: Gminas:						
Dźwierzuty.....	41	-	41	2 196	33,6	2 196
Jedwabno	53	53	-	2 015	57,1	-
Rozogi.....	40	-	40	1 400	24,8	1 400
Szczytno.....	95	-	95	1 200	10,6	1 200
Świętajno.....	108	-	108	5 870	99,2	5 870
Wielbark	20	20	-	3 000	48,0	-
MIASTO NA PRAWACH POWIATU: CITY WITH POWIAT STATUS:						
Olsztyn.....	10 691	-	10 691	172 972	98,0	172 972

^a Bez ścieków opadowych i dowożonych oraz bez wód infiltracyjnych, łącznie ze ściekami komunalnymi oczyszczonymi przez oczyszczalnie przemysłowe. ^b Ludność korzystająca – na podstawie szacunków, ludność ogółem – stan w dniu 31 XII.

^a Excluding precipitation waste water, transported waste water and infiltration water, including municipal waste water treated by industrial waste water treatment plants. ^b Population using – estimated data, population of total – as of 31 XII.

TABL. 5 (64). EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ PYŁOWYCH I GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNICIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA W 2010 R.
EMISSION OF PARTICULATE AND GASEOUS POLLUTANTS FROM PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS TO AIR PURITY IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Emisja zanieczyszczeń Pollutants emission						
	pyłowych particulate			gazowych gaseous			
	razem total	na 1 km ² per 1 km ²	w tym ze spala- nia paliw of which from the combus- tion of fuel	razem total	na 1 km ² per 1 km ²	w tym of which	
						dwutle- nek siarki sulphur dioxide	dwutle- nek węgla carbon dioxide
w tonach na rok in tonnes per year							
WOJEWÓDZTWO.....	1 164	0,0	1 069	1 532 659	63,4	4 073	1 523 039
VOIVODSHIP							
Podregion elbląski.....	413	0,1	348	583 360	77,8	2 005	579 480
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
braniewski	19	0,0	18	33 238	27,7	92	32 949
działdowski	93	0,1	83	31 456	33,0	76	31 058
elbląski.....	68	0,0	25	36 761	26,0	126	36 549
iławski.....	54	0,0	52	71 676	51,8	262	71 206
nowomiejski	-	-	-	-	-	-	-
ostródzki.....	60	0,0	59	80 829	45,8	205	80 358
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Elbląg	119	1,5	111	329 400	4 117,5	1 244	327 360
Podregion etcki.....	259	0,0	243	291 441	45,9	529	289 848
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
etcki	65	0,1	65	137 198	123,3	362	136 546
giżycki	144	0,1	138	71 136	63,5	142	70 500
gołdapski	-	-	-	-	-	-	-
olecki	2	0,0	2	1 438	1,6	1	1 432
piski	41	0,0	31	76 347	43,0	18	76 085
węgorzewski	7	0,0	7	5 322	7,7	6	5 285
Podregion olsztyński	492	0,0	478	657 858	63,7	1 539	653 711
Subregion							
Powiaty:							
Powiats:							
bartoszycki.....	57	0,0	57	33 134	25,4	105	32 807
kętrzyński	63	0,1	62	35 355	29,1	91	35 004
lidzbarski.....	33	0,0	29	63 554	68,7	147	63 221
mrągowski	128	0,1	128	66 699	62,6	170	66 104
nidzicki.....	8	0,0	8	6 802	7,1	31	6 716
olsztyński.....	6	0,0	6	1 280	0,5	2	1 218
szczyrzeński.....	-	-	-	-	-	-	-
Miasto na prawach powiatu:							
City with powiat status:							
Olsztyn.....	197	2,2	188	451 034	5 125,4	993	448 641

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R.

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwy przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	1 126 155,3	46,6	31 229,4	139 399,0	929 281,8	2 576
Podregion elbląski..... Subregion	316 975,8	42,3	10 813,4	75 206,2	228 953,5	1 341
POWIAT BRANIEWSKI	36 398,5	30,3	2 117,8	-	34 041,2	193
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Braniewo	-	-	-	-	-	4
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Frombork.....	4 502,5	36,3	-	-	4 496,6	23
Pieniężno	4 225,6	17,4	220,5	-	4 005,1	2
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Braniewo	8 263,7	27,0	181,5	-	7 993,1	34
Lelkowo	7 879,1	39,8	-	-	7 775,2	25
Płoskinia.....	4 289,6	25,2	1 230,4	-	3 018,6	26
Wilczęta	7 238,0	49,0	485,4	-	6 752,6	79
POWIAT DZIAŁDOWSKI.....	36 452,5	38,2	421,0	24 448,2	10 627,1	110
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Działdowo	-	-	-	-	-	3
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Lidzbark	22 031,5	86,4	117,0	16 471,8	5 280,0	42
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Działdowo	884,2	3,2	-	-	606,7	13
Iłowo-Osada.....	179,4	1,7	179,4	-	-	13
Płośnica.....	2 264,4	13,9	-	1 309,1	955,3	14
Rybno.....	11 093,0	74,7	124,6	6 667,3	3 785,1	25

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwaty przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
			w hektarach <i>in hectares</i>			
POWIAT ELBLĄSKI	57 717,4	40,8	4 124,1	10 199,3	43 286,2	600
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Młynary	10 459,2	66,0	34,3	-	10 424,9	32
Pasłęk	6 040,3	22,9	9,6	-	6 030,7	59
Tolkmicko	9 604,0	46,2	648,8	8 007,4	929,9	298
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Elbląg	13 916,2	72,5	2 382,3	572,1	10 961,8	69
Godkowo	3 231,1	19,3	56,4	-	3 174,7	28
Gronowo Elbląskie	102,3	1,1	-	-	102,3	-
Markusy	4 380,6	40,0	992,7	-	3 298,0	13
Milejewo	6 407,0	66,9	-	1 619,8	4 787,2	9
Rychliki	3 576,7	27,2	-	-	3 576,7	92
POWIAT IŁAWSKI	59 447,5	42,9	1 118,4	22 971,0	35 226,8	162
Gminy miejskie <i>Urban gminas</i>						
Iława	152,0	6,9	-	144,0	8,0	-
Lubawa	-	-	-	-	-	1
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Kisielice	1 463,0	8,5	-	-	1 463,0	26
Susz	10 604,9	40,9	344,1	4 999,0	5 261,8	52
Zalewo	16 364,7	64,4	-	6 769,8	9 499,7	23
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Iława	22 138,6	52,2	741,9	9 931,4	11 441,5	54
Lubawa	8 724,3	36,9	32,4	1 126,8	7 552,8	6
POWIAT NOWOMIEJSKI	24 469,7	35,3	467,0	8 351,1	15 295,2	36
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Nowe Miasto Lubawskie..	22,0	1,9	22,0	-	-	1

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwy przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
			w hektarach <i>in hectares</i>			
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Biskupiec.....	8 393,9	34,9	303,5	2 731,0	5 125,3	26
Grodziczno.....	5 075,2	32,9	26,2	4 153,8	895,2	3
Kurzętnik.....	2 613,7	17,5	94,0	1 466,3	931,1	2
Nowe Miasto Lubawskie..	8 364,9	60,4	21,3	-	8 343,6	4
POWIAT OSTRÓDZKI	98 915,6	56,0	2 565,1	6 000,1	90 138,9	162
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Ostróda.....	97,8	6,9	97,8	-	-	3
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Miłakowo.....	7 367,7	46,5	285,0	-	7 082,7	47
Miłomłyn.....	14 239,1	88,7	440,5	-	13 798,6	17
Morąg.....	9 439,6	30,3	-	-	9 316,7	8
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Dąbrówno.....	9 387,6	56,6	-	1 177,5	8 191,0	6
Grunwald.....	6 983,7	38,8	37,4	-	6 946,3	10
Łukta.....	14 824,1	79,5	874,6	-	13 880,0	24
Małdyty.....	6 415,5	34,0	129,4	-	6 286,1	16
Ostróda.....	30 160,5	75,2	700,4	4 822,6	24 637,5	31
MIASTO NA PRAWACH POWIATU <i>CITY WITH POWIAT STATUS</i>						
Elbląg.....	3 574,6	44,8	-	3 236,5	338,1	78
Podregion etcki.....	374 232,7	59,0	11 711,8	38 068,0	322 335,6	473
Subregion						
POWIAT ETCKI.....	55 920,6	50,3	190,2	-	55 018,3	31
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Elk.....	-	-	-	-	-	6

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwy przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Elk	27 123,0	71,5	190,2	-	26 932,8	22
Kalinowo	10 646,5	37,4	-	-	9 986,5	-
Prostki	6 619,8	28,6	-	-	6 619,8	2
Stare Juchy	11 531,3	58,5	-	-	11 479,2	1
POWIAT GIŻYCKI	74 524,8	66,6	2 671,3	-	71 629,2	151
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Giżycko	-	-	-	-	-	79
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Ryn	17 693,0	86,5	-	-	17 510,3	3
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Giżycko	18 131,2	61,0	2 027,0	-	16 062,6	28
Krukłanki	18 269,3	90,6	232,0	-	18 037,3	30
Miłki	7 965,6	47,0	412,3	-	7 553,3	-
Wydminy	12 465,7	53,5	-	-	12 465,7	11
POWIAT GOŁDAPSKI	60 593,5	78,5	840,7	13 859,7	45 135,1	37
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Gołdap	26 486,8	73,2	146,7	3 592,3	21 989,8	24
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Banie Mazurskie	14 010,0	68,4	-	-	14 010,0	4
Dubeninki	20 096,7	97,9	694,0	10 267,4	9 135,3	9
POWIAT OLECKI	34 987,9	40,0	434,6	-	34 456,5	45
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Olecko	6 707,9	25,1	-	-	6 707,4	8

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwy przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
			w hektarach <i>in hectares</i>			
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Kowale Oleckie	14 030,6	55,8	434,6	-	13 596,0	18
Świątajno	10 691,8	49,7	-	-	10 595,5	14
Wieliczki	3 557,6	25,3	-	-	3 557,6	5
POWIAT PISKI	102 923,3	58,0	5 764,9	24 208,3	72 664,0	137
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Biała Piska	24 825,3	59,1	-	-	24 626,2	24
Orzysz	22 106,4	61,0	912,1	1 510,0	19 684,0	25
Pisz	35 267,5	55,7	691,7	9 270,0	25 305,8	26
Ruciane-Nida	20 724,1	57,9	4 161,1	13 428,3	3 048,0	62
POWIAT WĘGORZEWSKI	45 282,6	65,3	1 810,1	-	43 432,5	72
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Węgorzewo	19 859,9	58,2	1 532,9	-	18 287,0	39
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Budry	9 854,0	56,3	-	-	9 854,0	28
Pozezdrze	15 568,7	88,1	277,2	-	15 291,5	5
Podregion olsztyński	434 946,8	42,1	8 704,2	26 124,8	377 992,7	762
POWIAT BARTOSZYCKI	25 745,4	19,7	351,0	-	25 275,3	167
Gminy miejskie <i>Urban gminas</i>						
Bartoszyce	-	-	-	-	-	2
Górowo Iławeckie	-	-	-	-	-	4
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Biszynek	1 594,9	7,9	333,3	-	1 261,6	2
Sępólno	2 769,3	11,2	-	-	2 769,3	23
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Bartoszyce	4 571,1	10,7	-	-	4 562,8	62
Górowo Iławeckie	16 810,1	40,4	17,7	-	16 681,6	74

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwy przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
POWIAT KĘTRZYŃSKI.....	26 456,4	21,8	402,8	-	25 759,6	176
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Kętrzyn.....	3,5	0,3	-	-	3,5	5
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Korsze	3 343,2	13,4	-	-	3 343,2	36
Reszel.....	5 897,6	32,9	-	-	5 897,6	7
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Barciany	1 522,0	5,2	-	-	1 522,0	63
Kętrzyn.....	6 930,4	24,3	-	-	6 636,4	30
Srokowo.....	8 759,7	45,1	402,8	-	8 356,9	35
POWIAT LIDZBARSKI	22 403,5	24,2	439,5	-	21 840,8	56
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Lidzbark Warmiński	23,5	1,6	-	-	23,5	1
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Orneta	9 704,3	39,7	220,4	-	9 483,9	43
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Kiwity	1 079,8	7,4	33,6	-	949,8	2
Lidzbark Warmiński	9 702,0	26,1	-	-	9 675,2	10
Lubomino.....	1 893,9	12,7	185,5	-	1 708,4	-
POWIAT MRĄGOWSKI	64 508,6	60,5	2 220,9	24 769,8	28 306,6	83
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Mrągowo	-	-	-	-	-	6
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Mikołajki	19 077,7	74,4	859,1	9 863,4	8 041,7	17

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (cd.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerwy przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
			w hektarach <i>in hectares</i>			
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Mrągowo	15 920,9	53,9	204,8	748,0	13 812,4	4
Piecki	22 904,8	72,8	1 103,8	14 158,4	3 338,5	38
Sorkwity.....	6 605,2	35,8	53,2	-	3 114,0	18
POWIAT NIDZICKI.....	55 614,3	57,9	223,9	-	55 390,4	23
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Nidzica	27 074,1	71,5	223,9	-	26 850,2	15
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Janowiec Kościelny	2 648,1	19,5	-	-	2 648,1	-
Janowo.....	17 225,8	89,9	-	-	17 225,8	6
Kozłowo	8 666,3	34,1	-	-	8 666,3	2
POWIAT OLSZTYŃSKI.....	154 179,8	54,3	4 533,4	-	142 854,4	124
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Barczewo	12 835,2	40,1	-	-	12 831,8	8
Biskupiec.....	17 899,5	61,6	54,5	-	11 822,3	3
Dobre Miasto.....	13 563,6	52,4	-	-	13 118,6	11
Jeżorany	4 953,7	23,4	32,5	-	4 921,2	6
Olsztynek	30 338,8	81,7	240,5	-	30 098,3	18
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Dywity.....	5 920,3	36,7	-	-	5 920,3	7
Gietrzwałd	12 974,6	75,3	502,6	-	12 472,0	32
Jonkowo.....	4 624,9	27,4	392,7	-	4 214,9	3
Kolno	7 305,0	40,9	8,5	-	7 296,5	6
Purda	22 372,8	70,3	1 174,8	-	20 898,9	18
Stawiguda	18 758,4	84,2	1 827,8	-	16 926,1	12
Świątki	2 633,0	16,0	299,5	-	2 333,5	-
POWIAT SZCZYCIEŃSKI.....	85 537,0	44,2	517,9	1 355,0	78 078,6	116
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Szczytno.....	1,7	0,2	-	-	-	13

TABL. 6 (65). OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W 2010 R. (dok.)

Stan w dniu 31 XII

NATURE AND LANDSCAPE PROTECTION IN 2010 (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona <i>Legally protected areas possessing unique environmental value</i>					Pomniki przyrody <i>Nature monuments</i>
	ogółem <i>total</i>		w tym <i>of which</i>			
	w ha <i>in ha</i>	w % powierzchni ogółem <i>in % of total area</i>	rezerваты przyrody ^a <i>nature reserves^a</i>	parki krajobrazowe ^{ab} <i>landscape parks^{ab}</i>	obszary chronionego krajobrazu ^b <i>areas of protected landscape^b</i>	
			w hektarach <i>in hectares</i>			
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Pasym	11 747,2	78,7	173,1	-	11 379,8	-
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Dźwierzuty	7 709,4	29,3	12,4	-	5 374,0	7
Jedwabno	31 150,0	99,9	274,3	-	30 855,8	12
Rozogi	-	-	-	-	-	14
Szczytno	14 537,9	42,0	-	-	14 537,9	27
Świątajno	11 281,2	40,4	58,1	1 355,0	6 821,5	11
Wielbark	9 109,6	26,2	-	-	9 109,6	32
MIASTO NA PRAWACH POWIATU <i>CITY WITH POWIAT STATUS</i>						
Olsztyn	501,8	5,7	14,8	-	487,0	17

^a Bez otuliny. ^b Bez rezerwatów i pozostałych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

^a Excluding protection zones. ^b Excluding nature reserves and other forms of nature protection situated in the area of landscape parks and protected landscape areas.

**TABL. 7 (66). ODPADY ^a WYTWORZONE I DOTYCHCZAS SKŁADOWANE (NAGROMADZONE)
W 2010 R.
WASTE ^a GENERATED AND LANDFILLED (ACCUMULATED) IN 2010**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odpady wytworzone (w ciągu roku) Waste generated (during the year)					Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) Waste landfilled (accumulated) ^b (end of the year)
	ogółem w tysiącach ton total in thousand tonnes	na 1 km ² w tonach per 1 km ² in tonnes	poddane odzyskowi recovered	unieszkodliwione treated	magazynowane czasowo temporarily stored	
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	1 010,8	41,8	895,5	31,7	83,6	1 227,4
Podregion elbląski..... Subregion	728,5	97,2	676,7	6,3	45,5	570,6
Powiaty: Powiats:						
braniewski	1,8	1,5	1,8	-	-	-
działdowski	56,7	59,4	47,4	0,3	9,0	-
elbląski.....	4,2	3,0	4,1	0,1	-	-
ifański.....	66,7	48,2	59,2	2,5	5,0	-
nowomiejski	2,2	3,2	1,7	0,4	0,1	-
ostródzki.....	114,8	65,0	82,3	3,0	29,5	3,3
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Elbląg	482,1	6 026,3	480,2	-	1,9	567,3
Podregion etcki..... Subregion	99,0	15,6	65,6	14,1	19,3	9,4
Powiaty: Powiats:						
etcki	36,9	33,2	16,9	4,7	15,3	-
giżycki	7,5	6,7	7,5	-	-	-
gołdapski	9,6	12,4	4,3	5,3	-	-
olecki	30,1	34,4	24,7	1,4	4,0	-
piski	11,2	6,3	10,2	1,0	-	-
węgorzewski	3,7	5,3	2,0	1,7	-	9,4
Podregion olsztyński Subregion	183,3	17,7	153,2	11,3	18,8	647,4
Powiaty: Powiats:						
bartoszycki.....	6,6	5,0	6,1	0,3	0,2	-
kętrzyński	5,0	4,1	4,8	0,2	-	-
lidzbarski.....	1,7	1,8	1,7	-	-	-
mrągowski	4,9	4,6	4,2	-	0,7	-
nidzicki.....	18,0	18,7	16,5	1,5	-	-
olsztyński	38,9	13,7	36,4	2,5	-	-
szczywieński.....	11,0	5,7	6,2	4,8	-	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Olsztyn.....	97,2	1 104,5	77,3	2,0	17,9	647,4

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. ^b Na składowiskach (wysypiskach, hałdach, stawach osadowych) własnych.
a Excluding municipal waste. b On own landfills (waste dumps, sludge tanks).

TABL. 8 (67). ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE W 2010 R.
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Składowiska kontrolowane czynne ^a Controlled landfill sites in operation ^a		Odpady ^{bc} Waste				Nieczystości ciekłe wywiezione Liquid waste removed	
	liczba obiektów number of objects	powierzchnia w ha area in ha	ogółem total	zebrane z: collected from:			ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households
				gospodarstw domowych households	handlu, małego biznesu, biur i instytucji trade, small business, offices and institutions	usług komunalnych municipal services		
WOJEWÓDZTWO VOIVODSHIP	30	127,9	306,8	221,1	68,8	16,9	977,9	656,7
Podregion elbląski..... Subregion	9	47,6	108,8	79,5	24,3	5,1	431,4	271,4
Powiaty: Powiats:								
braniewski	2	6,2	6,9	5,3	1,3	0,2	30,4	26,9
działdowski	2	12,2	9,6	6,5	2,2	0,9	64,7	44,8
elbląski	-	-	10,2	7,7	2,4	0,1	44,6	26,0
iławski	1	1,9	14,5	11,1	2,5	0,9	85,8	52,5
nowomiejski	1	1,9	3,2	2,4	0,6	0,2	94,8	46,4
ostródzki	2	20,9	25,9	17,9	6,3	1,6	63,7	36,0
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status								
Elbląg	1	4,5	38,6	28,6	8,9	1,1	47,4	38,8
Podregion ełcki..... Subregion	7	15,2	53,4	38,8	11,8	2,7	135,0	85,7
Powiaty: Powiats:								
ełcki	1	1,8	20,0	14,7	4,6	0,7	28,2	23,9
giżycki	1	1,7	5,6	3,7	1,6	0,4	27,2	18,0
gołdapski	1	1,3	1,6	1,1	0,5	0,0	10,0	7,4
olecki	1	3,0	6,7	4,4	1,6	0,7	11,3	6,5
piski	2	4,0	14,0	11,0	2,4	0,6	52,6	26,8
węgorzewski	1	3,4	5,5	3,9	1,1	0,4	5,8	3,2
Podregion olsztyński Subregion	14	65,1	144,6	102,8	32,7	9,1	411,4	299,5
Powiaty: Powiats:								
bartoszycki.....	2	3,3	11,2	8,6	2,0	0,5	28,6	22,9
kętrzyński	4	21,1	13,9	11,2	1,7	1,0	30,1	20,1
lidzbarski.....	2	11,1	15,4	12,9	0,7	1,8	11,4	8,0
mrągowski	1	7,2	12,6	9,3	2,9	0,4	88,2	50,3
nidzicki.....	2	6,4	5,6	4,5	0,7	0,4	40,7	30,5
olsztyński	2	13,5	20,3	14,2	4,8	1,3	119,5	92,6
szczytyński	1	2,5	12,0	10,4	1,2	0,5	88,0	72,1
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status								
Olsztyn	-	-	53,6	31,8	18,6	3,2	4,9	3,1

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Dane szacunkowe. ^c Bez wyselekcjonowanych.

^a As of 31 XII. ^b Estimated data. ^c Excluding selected.

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
WOJEWÓDZTWO.....	402 206,6	65 195,5	308 094,0	24 653,2	119 316,3	88 135,6
VOIVODSHIP						
Podregion elbląski.....	130 363,9	54 810,7	69 644,4	2 771,7	35 944,8	18 081,4
Subregion						
POWIAT BRANIEWSKI	9 647,8	174,0	9 473,8	-	2 958,8	1 857,0
Gmina miejska Urban gmina						
Braniewo	628,7	174,0	454,7	-	-	-
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Frombork.....	-	-	-	-	-	-
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Pieniężno	1 275,0	-	1 275,0	-	1 363,0	324,0
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	1 039,0	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Braniewo	6 073,0	-	6 073,0	-	974,9	933,0
Lełkowo	1 671,1	-	1 671,1	-	620,9	600,0
Płoskinia	-	-	-	-	-	-
Wilczęta.....	-	-	-	-	-	-
POWIAT DZIAŁDOWSKI	9 000,5	-	8 701,2	-	652,9	651,2
Gmina miejska Urban gmina						
Działdowo.....	2 498,1	-	2 198,8	-	175,7	175,7
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina						
Lidzbark	664,2	-	664,2	-	255,4	255,4
w tym miasto..... of which city	370,9	-	370,9	-	6,7	6,7

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
Gminy wiejskie Rural gmina						
Działdowo.....	1 226,0	-	1 226,0	-	187,1	187,1
Iłowo-Osada	2 899,0	-	2 899,0	-	33,0	33,0
Płońnica	1 713,2	-	1 713,2	-	1,7	-
Rybno	-	-	-	-	-	-
POWIAT ELBLĄSKI	2 408,6	114,0	2 294,6	-	11 342,4	4 819,8
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Młynary	-	-	-	-	2 167,5	2 167,5
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Pasęk	907,6	-	907,6	-	678,6	678,6
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Tolkmicko	-	-	-	-	1 105,3	-
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Elbląg	1 387,0	-	1 387,0	-	6 623,1	1 566,0
Godkowo	-	-	-	-	-	-
Gronowo Elbląskie.....	-	-	-	-	212,5	201,7
Markusy.....	-	-	-	-	349,4	-
Milejewo.....	114,0	114,0	-	-	206,0	206,0
Rychliki	-	-	-	-	-	-
POWIAT IŁAWSKI	52 857,5	45 418,0	7 439,5	-	2 443,4	540,0
Gminy miejskie Urban gminas						
Iława.....	990,0	-	990,0	-	104,0	104,0
Lubawa	3 327,8	-	3 327,8	-	89,9	88,5

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Kisielice.....	45 418,0	45 418,0	-	-	3,9	-
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	3,9	-
Susz.....	1 995,7	-	1 995,7	-	1 110,1	166,9
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	38,3	-
Zalewo	951,0	-	951,0	-	-	-
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Ilawa	175,0	-	175,0	-	1 041,1	86,2
Lubawa	-	-	-	-	94,4	94,4
POWIAT NOWOMIEJSKI	14 815,4	-	14 815,4	-	1 832,4	1 694,6
Gmina miejska Urban gmina						
Nowe Miasto Lubawskie..	4 591,0	-	4 591,0	-	54,2	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Biskupiec.....	5 933,9	-	5 933,9	-	305,5	295,6
Grodziczno.....	-	-	-	-	1 202,8	1 202,8
Kurzętnik	2 744,4	-	2 744,4	-	20,0	20,0
Nowe Miasto Lubawskie..	1 546,1	-	1 546,1	-	249,9	176,2
POWIAT OSTRÓDZKI	30 878,2	6 628,5	21 478,0	2 771,7	2 913,0	1 504,9
Gmina miejska Urban gmina						
Ostróda.....	6 594,8	6 292,9	301,9	-	-	-
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Miłakowo.....	7 222,0	-	7 222,0	-	0,3	-
w tym miasto..... of which city	7 222,0	-	7 222,0	-	0,3	-

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
Miłomłyn	11,3	-	11,3	-	-	-
w tym miasto	11,3	-	11,3	-	-	-
<i>of which city</i>						
Morąg	335,6	335,6	-	-	73,3	-
w tym miasto	335,6	335,6	-	-	73,3	-
<i>of which city</i>						
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Dąbrówno	2 068,0	-	2 068,0	-	-	-
Grunwald	-	-	-	-	-	-
Łukta	-	-	-	-	1 330,5	-
Małdyty	1 112,0	-	1 112,0	-	-	-
Ostróda	13 534,5	-	10 762,8	2 771,7	1 508,9	1 504,9
MIASTO NA PRAWACH POWIATU <i>CITY WITH POWIAT STATUS</i>						
Elbląg	10 755,9	2 476,2	5 441,9	-	13 801,9	7 013,9
Podregion etcki	61 635,9	1 552,5	50 907,8	9 120,9	27 198,0	21 703,4
<i>Subregion</i>						
POWIAT EŁCKI	23 791,2	1 163,0	13 521,2	9 107,0	7 298,3	6 520,6
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Ełk	19 171,2	445,0	9 619,2	9 107,0	4 964,0	4 964,0
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Ełk	1 665,7	718,0	947,7	-	860,3	860,3
Kalinowo	2 954,3	-	2 954,3	-	735,6	-
Prostki	-	-	-	-	42,1	-
Stare Juchy	-	-	-	-	696,3	696,3
POWIAT GIŻYCKI	12 894,4	189,4	12 675,0	-	5 849,5	5 356,4
Gmina miejska <i>Urban gmina</i>						
Giżycko	1 429,5	189,4	1 210,1	-	537,6	533,9

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>	Ochrona środowiska <i>Environmental protection</i>				Gospodarka wodna <i>Water management</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody <i>of which water intakes and systems</i>
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarka ściekowa i ochrona wód <i>waste water manage- ment and protection of water</i>	gospodarka odpadami <i>waste manage- ment</i>		
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>						
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Ryn.....	9 983,0	-	9 983,0	-	4 069,1	4 025,0
w tym miasto..... <i>of which city</i>	-	-	-	-	44,1	-
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Giżycko	608,0	-	608,0	-	429,0	429,0
Kruklanki.....	-	-	-	-	-	-
Miłki.....	-	-	-	-	75,0	-
Wydminy	873,9	-	873,9	-	738,8	368,5
POWIAT GOŁDAPSKI	6 174,2	-	6 149,5	-	3 518,0	508,0
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Gołdap	6 174,2	-	6 149,5	-	3 010,0	-
w tym miasto..... <i>of which city</i>	3 224,9	-	3 224,9	-	3 005,0	-
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Banie Mazurskie	-	-	-	-	508,0	508,0
Dubeninki	-	-	-	-	-	-
POWIAT OLECKI	11 913,0	200,1	11 712,9	-	7 981,0	7 981,0
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Olecko.....	9 293,9	-	9 293,9	-	7 899,5	7 899,5
w tym miasto..... <i>of which city</i>	7 845,8	-	7 845,8	-	443,5	443,5
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>						
Kowale Oleckie	200,1	200,1	-	-	-	-
Świątajno.....	2 419,0	-	2 419,0	-	-	-
Wieliczki	-	-	-	-	81,5	81,5

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska <i>Environmental protection</i>				Gospodarka wodna <i>Water management</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>			ogółem <i>total</i>	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody <i>of which water intakes and systems</i>
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu <i>protection of air and climate</i>	gospodarka ściekowa i ochrona wód <i>waste water manage- ment and protection of water</i>	gospodarka odpadami <i>waste manage- ment</i>		
w tysiącach zł <i>in thousand zł</i>						
POWIAT PISKI.....	2 962,3	-	2 956,3	6,0	1 801,1	587,3
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural gminas</i>						
Biała Piska.....	6,0	-	-	6,0	-	-
w tym miasto.....	6,0	-	-	6,0	-	-
<i>of which city</i>						
Orzysz.....	68,9	-	68,9	-	918,7	-
w tym miasto.....	68,9	-	68,9	-	918,7	-
<i>of which city</i>						
Pisz.....	2 887,4	-	2 887,4	-	587,3	587,3
w tym miasto.....	424,4	-	424,4	-	202,1	202,1
<i>of which city</i>						
Ruciane-Nida.....	-	-	-	-	295,1	-
w tym miasto.....	-	-	-	-	-	-
<i>of which city</i>						
POWIAT WĘGORZEWSKI.....	3 900,8	-	3 892,9	7,9	750,1	750,1
Gmina miejsko-wiejska <i>Urban-rural gmina</i>						
Węgorzewo.....	3 271,8	-	3 263,9	7,9	733,9	733,9
w tym miasto.....	2 670,4	-	2 662,5	7,9	349,1	349,1
<i>of which city</i>						
Gminy wiejskie <i>Rural gminas:</i>						
Budry.....	575,0	-	575,0	-	-	-
Pozezdrze.....	54,0	-	54,0	-	16,2	16,2
Podregion olsztyński.....	210 206,8	8 832,3	187 541,8	12 760,6	56 173,5	48 350,8
POWIAT BARTOSZYCKI.....	8 615,1	-	8 495,1	120,0	7 048,1	6 738,3
Gminy miejskie <i>Urban gminas</i>						
Bartoszyce.....	2 697,7	-	2 697,7	-	-	-
Górowo Iławeckie.....	-	-	-	-	-	-

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Bisztynek	5 246,7	-	5 246,7	-	-	-
w tym miasto..... of which city	5 246,7	-	5 246,7	-	-	-
Sępólno.....	39,7	-	39,7	-	1 419,0	1 109,2
w tym miasto..... of which city	39,7	-	39,7	-	33,0	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Bartoszyce	-	-	-	-	882,1	882,1
Górowo Iławeckie	631,0	-	511,0	120,0	4 747,0	4 747,0
POWIAT KĘTRZYŃSKI	13 517,2	-	6 149,4	6 710,8	2 198,9	1 035,9
Gmina miejska Urban gmina						
Kętrzyn	1 007,8	-	79,2	928,6	180,0	180,0
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Korsze	5 931,2	-	149,0	5 782,2	380,0	380,0
w tym miasto..... of which city	5 861,2	-	79,0	5 782,2	-	-
Reszel	691,0	-	34,0	-	55,9	55,9
w tym miasto..... of which city	657,0	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Barciany	-	-	-	-	1 163,0	-
Kętrzyn	1 509,2	-	1 509,2	-	-	-
Srokowo.....	4 378,0	-	4 378,0	-	420,0	420,0
POWIAT LIDZBARSKI	4 466,6	-	4 466,6	-	2 853,4	2 112,5
Gmina miejska Urban gmina						
Lidzbark Warmiński	1 743,7	-	1 743,7	-	736,9	-

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina						
Orneta	2 016,0	-	2 016,0	-	4,0	-
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Kiwity.....	-	-	-	-	-	-
Lidzbark Warmiński	-	-	-	-	401,0	401,0
Lubomino	706,9	-	706,9	-	1 711,5	1 711,5
POWIAT MRĄGOWSKI	11 316,2	-	11 084,2	232,0	1 410,1	1 221,5
Gmina miejska Urban gmina						
Mrągowo	1 613,6	-	1 381,6	232,0	355,9	176,8
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina						
Mikołajki	8 301,0	-	8 301,0	-	9,5	-
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	-	-
Gminy wiejskie Rural gminas						
Mrągowo	131,6	-	131,6	-	989,3	989,3
Piecki	1 270,0	-	1 270,0	-	-	-
Sorkwity.....	-	-	-	-	55,4	55,4
POWIAT NIDZICKI.....	2 481,6	-	2 443,6	38,0	463,4	375,5
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina						
Nidzica	2 201,6	-	2 201,6	-	426,5	375,5
w tym miasto..... of which city	856,2	-	856,2	-	241,7	190,7

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (cd.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu protection of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
Gminy wiejskie Rural gminas						
Janowiec Kościelny	38,0	-	-	38,0	-	-
Janowo	-	-	-	-	36,9	-
Kozłowo	242,0	-	242,0	-	-	-
POWIAT OLSZTYŃSKI	29 652,1	1 834,0	27 818,1	-	8 214,6	8 116,2
Gminy miejsko-wiejskie Urban-rural gminas						
Barczewo	958,0	-	958,0	-	3 412,0	3 412,0
w tym miasto	492,0	-	492,0	-	258,0	258,0
of which city						
Biskupiec	4 436,2	-	4 436,2	-	241,9	241,9
w tym miasto	1 083,9	-	1 083,9	-	84,1	84,1
of which city						
Dobre Miasto	956,5	18,0	938,5	-	0,8	-
w tym miasto	18,0	18,0	-	-	0,8	-
of which city						
Jeziorany	369,0	-	369,0	-	588,7	552,1
w tym miasto	260,5	-	260,5	-	42,5	42,5
of which city						
Olsztynek	7 592,7	1 748,2	5 844,5	-	80,1	19,1
w tym miasto	1 816,7	1 748,2	68,5	-	80,1	19,1
of which city						
Gminy wiejskie Rural gminas						
Dywiły	7,8	7,8	-	-	-	-
Gietrzwałd	53,7	-	53,7	-	877,7	877,7
Jonkowo	11 155,0	-	11 155,0	-	-	-
Kolno	173,0	-	173,0	-	-	-
Purda	3 645,0	-	3 645,0	-	260,0	260,0
Stawiguda	93,0	60,0	33,0	-	2 689,0	2 689,0
Świątki	212,2	-	212,2	-	64,4	64,4

TABL. 9 (68). NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ W 2010 R. (ceny bieżące) (dok.)
OUTLAYS ON FIXED ASSETS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010 (current prices) (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska Environmental protection				Gospodarka wodna Water management	
	ogółem total	w tym of which			ogółem total	w tym ujęcia i doprowa- dzenia wody of which water intakes and systems
		ochrona powietrza atmosfe- rycznego i klimatu of air and climate	gospodarka ściekowa i ochrona wód waste water manage- ment and protection of water	gospodarka odpadami waste manage- ment		
w tysiącach zł in thousand zł						
POWIAT SZCZYCIENSKI.....	14 391,2	138,0	14 194,2	59,0	13 499,9	9 119,0
Gmina miejska Urban gmina						
Szczytno.....	1 406,2	138,0	1 268,2	-	-	-
Gmina miejsko-wiejska Urban-rural gmina						
Pasym	-	-	-	-	1 207,0	628,0
w tym miasto..... of which city	-	-	-	-	635,0	56,0
Gminy wiejskie Rural gminas						
Dźwierzuty.....	55,5	-	-	55,5	4 401,3	4 401,3
Jedwabno	-	-	-	-	-	-
Rozogi.....	5 192,0	-	5 192,0	-	40,0	40,0
Szczytno.....	2 673,2	-	2 673,2	-	358,7	358,7
Świętajno.....	2 058,5	-	2 055,0	3,5	-	-
Wielbark.....	3 005,8	-	3 005,8	-	7 492,9	3 691,0
MIASTO NA PRAWACH POWIATU CITY WITH POWIAT STATUS						
Olsztyn.....	125 766,8	6 860,3	112 890,6	5 600,8	20 485,1	19 631,9

TABL. 10 (69). NIEKTÓRE EFEKTY RZECZOWE INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W 2010 R.
SELECTED TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ochrona środowiska <i>Environmental protection</i>			Gospodarka wodna <i>Water management</i>		
	sieć kanalizacyjna odprowadzająca ścieki w km <i>sewerage system discharged waste water in km</i>	oczyszczalnie ścieków komunalnych <i>municipal waste water treatment plants</i>		ujęcia wody <i>water intakes</i>	uzdatnianie wody <i>water treatment</i>	sieć wodociągowa ^a w km <i>water-line system^a in km</i>
		obiekty <i>objects</i>	przepustowość <i>capacity</i>			
				w m ³ na dobę <i>in m³ per 24 hours</i>		
WOJEWÓDZTWO..... VOIVODSHIP	330,8	6	3 478	1 519	28 597	352,3
Podregion elbląski..... Subregion	108,3	4	1 985	-	7 213	88,7
Powiaty: Powiaty:						
braniewski	22,9	-	60	-	-	12,3
działdowski	15,9	1	48	-	-	19,8
elbląski.....	6,6	-	14	-	-	33,0
iławski.....	18,6	-	-	-	2 230	7,1
nowomiejski	27,3	-	-	-	-	6,8
ostródzki.....	13,0	3	1 863	-	583	-
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Elbląg	4,0	-	-	-	4 400	9,7
Podregion ełcki..... Subregion	74,9	1	43	-	-	108,1
Powiaty: Powiaty:						
ełcki	1,9	-	-	-	-	19,3
giżycki	20,5	-	-	-	-	49,6
gołdapski	18,7	-	13	-	-	9,2
olecki	7,7	-	-	-	-	16,8
piski	17,0	-	-	-	-	7,1
węgorzewski	9,1	1	30	-	-	6,1
Podregion olsztyński Subregion	147,6	1	1 450	1 519	21 384	155,5
Powiaty: Powiaty:						
bartoszycki.....	1,7	-	-	648	50	28,7
kętrzyński	20,4	-	10	-	-	10,4
lidzbarski.....	6,2	-	-	-	-	15,0
mragowski	14,9	-	-	-	-	2,0
nidzicki.....	6,9	-	-	-	-	2,5
olsztyński	30,0	1	1 440	864	1 560	51,5
szczycieński.....	24,6	-	-	-	190	10,7
Miasto na prawach powiatu: City with powiat status:						
Olsztyn.....	42,9	-	-	7	19 584	34,7

a łącznie z siecią wodociągową realizowaną na terenie wsi.
a Including the water-line system in rural areas.

UWAGI METODYCZNE

I. Źródła i zakres danych

Informacje uzyskano na podstawie sprawozdawczości GUS.

Materiałem uzupełniającym były dane ze sprawozdawczości Ministerstwa Środowiska, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministerstwa Zdrowia oraz z wewnętrznych systemów informacyjnych i źródeł administracyjnych Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, a także Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Marszałkowskiego.

Ponadto wykorzystano wyniki pomiarów, kontroli, ocen i analiz laboratoryjnych wykonywanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Dodatkowo wykorzystane zostały dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

II. Objaśnienia podstawowych pojęć

Dane zamieszczone w opracowaniu prezentowane są zgodnie z obowiązującym podziałem administracyjnym i agregowane na poziomie: kraju, województw, podregionów (grupujących jednostki szczebla powiatowego), powiatów i gmin.

Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku według stanu w dniu 30 VI.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Warunki naturalne

Granica państwowa to powierzchnia pionowa przechodząca przez linię graniczną, oddzielająca terytorium państwa polskiego od terytoriów innych państw i od morza pełnego. Rozgranicza ona również przestrzeń powietrzną, wody i wnętrze ziemi.

Średnie roczne temperatury powietrza zostały wyznaczone na podstawie średnich dobowych wartości liczonych z ośmiu obserwacji na stacjach synoptycznych IMGW.

Miesięczne sumy opadu atmosferycznego zostały obliczone na podstawie sum dobowych w oparciu o wybrane stacje i posterunki IMGW, które oddają przestrzenne zróżnicowanie przebiegu sum opadu atmosferycznego na określonym obszarze.

Wykorzystanie i ochrona powierzchni ziemi i gleby

Dane o stanie i zmianach w **ewidencyjnym przeznaczeniu gruntów** opracowano na podstawie rocznych wykazów gruntów sporządzanych przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii oraz wojewódzkie wydziały geodezji i gospodarki gruntami. Dane te prezentowane są według powierzchni geodezyjnej.

Ewidencja gruntów z 2001 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454) wprowadziła różnice zakresowe w stosunku do lat poprzednich polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (dotychczas ujmowanych w pozycji „grunty zabudowane i zurbanizowane”), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji „wody śródlądowe stojące”) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartość użytkową (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa rolnicza lub leśna zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej.

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty zrekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolniczemu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Informacje o **poborze wody** dotyczą:

1. w pozycji „na cele produkcyjne” – poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków.

Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;

2. w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
3. w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

Ścieki przemysłowe to ścieki nie będące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu, odprowadzane urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu. Dane o ściekach przemysłowych dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek określonych w pkt 1 – które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód i wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych), do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiającą zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie ścieków, np. oczyszczanie ścieków mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno–chemiczno–biologiczne zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Ścieki komunalne to ścieki bytowe (z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej) lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o ściekach komunalnych obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz od 1994 r. wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

Oczyszczalnie ścieków komunalnych obejmują wszystkie oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej. Nie są objęte badaniami statystycznymi oczyszczalnie przydomowe (przysagrodowe) lub oczyszczające ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalnie niepracujące na sieci kanalizacyjnej).

Dane o **ściekach oczyszczanych odprowadzonych kanalizacją** obejmują ścieki oczyszczane w oczyszczalniach mechanicznych, mechaniczno-biologicznych oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Większa ilość ścieków miejskich i wiejskich oczyszczanych od odprowadzonych siecią kanalizacyjną może występować w następujących w przypadkach:

- oczyszczalnia otrzymuje ścieki oddzielnym kolektorem z zakładu lub do kolektora zakładowego odprowadzone są ścieki socjalno-bytowe z miast/wsi,
- kolektor zakładowy pełni rolę sieci kanalizacyjnej, lecz nie został przejęty przez jednostki prowadzące działalność wodociągowo-kanalizacyjną,
- ścieki są dowożone do oczyszczalni,
- stosowania metody określania ścieków komunalnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną opartej głównie na odczytach wodomierzy, przyjmując ilość ścieków równą ilości dostarczanej wody i informacjach o ryczałtowych ilościach odprowadzonych ścieków.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna to przewody wodociągowe i kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi jest dostarczana woda lub którymi odprowadzane są ścieki.

Równoważna liczba mieszkańców (RLM) wyraża wielokrotność ładunku zanieczyszczeń w ściekach w stosunku do jednostkowego ładunku w ściekach odprowadzonych od jednego mieszkańca w ciągu doby (określonego jako BZT₅), równego 60 g O₂ na dobę.

Dane o **ludności miast i wsi korzystającej z oczyszczalni ścieków**, do 2000 r. określanej jako „ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków”, podano w oparciu o szacunek liczby ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie pracujące na sieci kanalizacyjnej, według stanu w dniu 31 XII.

Przez **osady ściekowe** rozumie się pochodzące z oczyszczalni ścieków osady z komór fermentacyjnych oraz innych instalacji służących do oczyszczania ścieków. Ilość i skład osadów uzależnione są od sposobu i stopnia oczyszczania ścieków.

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

Przez **źródło emisji zanieczyszczeń powietrza** należy rozumieć miejsce, w którym następuje wprowadzenie (wyemitowanie) do powietrza substancji zanieczyszczających. Źródłami zanieczyszczeń są: zakłady energetyczne (elektrownie i elektrociepłownie), zakłady przemysłowe, kotłownie komunalne, paleniska indywidualne (domowe), środki transportu, źródła wtórne powstałe w wyniku wydalania oraz utylizacji ścieków i odpadów (np. hałdy, wysypiska), rolnictwo (np. rozsiewanie nawozów sztucznych, stosowanie środków ochrony roślin), a także przemiany i reakcje chemiczne zachodzące w zanieczyszczonej atmosferze oraz źródła naturalne (np. pożary lasów, burze pyłowe, pyły kosmiczne).

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń (określonych prawnie) może być ustalona albo na drodze pomiarów, albo na drodze obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń charakterystyczne dla procesów technologicznych. Statystyka wykorzystuje oba źródła danych z tego zakresu.

Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza to tzw. punktowe źródła emisji zanieczyszczeń, do których zaliczono w latach 1971-1985 zakłady przemysłowe (w tym również zakłady energetyki zawodowej) uznane za szczególnie uciążliwe dla środowiska przez właściwe terenowo organa administracji rządowej. Od 1986 r. badanie statystyczne rozszerzono na wszystkie jednostki organizacyjne ustalone przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późn. zmianami). Ustalona w ten sposób zbiorowość jednostek sprawozdawczych (zakładów) utrzymywana jest corocznie, co m.in. zapewnia zachowanie ciągłości i porównywalności wyników badania. Zbiorowość ta może być powiększona jedynie w szczególnych wypadkach, np. o jednostki nowouruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń. Należy podkreślić, że wyniki tego badania nie charakteryzują całkowitej emisji zanieczyszczeń powietrza, lecz dotyczą sektora energetyczno-przemysłowego decydującego o skali i strukturze emisji.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych dotyczy ilości zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i pozostałe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych dotyczy ilości zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku i obejmuje: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 260, poz. 2176).

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych oraz dwutlenku siarki określana jest zazwyczaj metodami pomiarowymi, a w przypadku braku urządzeń pomiarowych dokonuje się oszacowania wielkości emisji. Wielkości emisji pozostałych rodzajów zanieczyszczeń gazowych opierają się przeważnie na ustaleniach szacunkowych, przy czym część sprawozdawców nie jest w stanie dokonać oszacowania wszystkich emitowanych do powietrza i objętych badaniem statystycznym rodzajów zanieczyszczeń. Dane pochodzące z badania GUS mają zatem charakter orientacyjny i niepełny, dają obraz w pewnym stopniu zaniżony w stosunku do rzeczywistych rozmiarów sumarycznej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dotyczy to m.in. danych o wielkości emisji dwutlenku węgla (CO₂), który objęty został badaniami statystycznymi od 1993 r. Ze względu na to, że wielkość emisji CO₂ charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, prezentowany w publikacji wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych został

wyliczony i przedstawiony podobnie, jak w latach poprzednich, bez uwzględnienia wielkości emisji CO₂.

Mimo powyższych zastrzeżeń, jednolita metodologia określania emisji poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń i w miarę stabilna w kolejnych latach zbiorowość zakładów pozwala na ogólną ocenę skali zjawisk oraz tendencji i dynamiki zmian zagrożenia atmosfery ze strony głównych przemysłowych i energetycznych źródeł zanieczyszczeń powietrza.

Dane o **ilości zatrzymanych i zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych** obrazują rozmiary zanieczyszczeń zredukowanych w urządzeniach do ochrony powietrza, zainstalowanych w zakładach uznanych za szczególnie uciążliwe dla atmosfery.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako **stopień redukcji zanieczyszczeń**, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. Wskaźnik ten wyraża się procentowym stosunkiem ilości zanieczyszczenia zatrzymanego do ilości zanieczyszczenia wytworzonego, tj.: zatrzymanego i wyemitowanego. Wartość tego wskaźnika może wahać się od 0 do 100%. Im bliższa jest 100%, tym większy jest potencjał ochronny danego źródła zanieczyszczeń.

Cyklon to odpylacz, w którym do wytrącenia cząstki pyłu wykorzystuje się siłę odśrodkową, jaką nadaje jej wirujący strumień gazu. Wytrącone ziarna pyłu opadają po ściankach odpylacza i gromadzą się w jego dolnej części, skąd są usuwane na zewnątrz. Cyklony połączone w baterię w celu zwiększenia skuteczności odpylania to **multicyklony**.

Filtry tkaninowe to urządzenia odpylające, których działanie polega na przepuszczaniu gazu przez przegrodę filtracyjną w postaci tkanin z różnych materiałów takich jak bawełna, wełna, elana, stylon lub wykonaną z teflonu bądź włókien szklanych, na której osadzają się cząstki pyłu. Należą do najbardziej skutecznych odpylaczy.

Elektrofiltry to elektrostatyczne urządzenia odpylające, gdzie zapyłony gaz ulega jonizacji w silnym polu elektrostatycznym, przez co ziarna pyłu są przyciągane przez elektrodę zbiorczą, gdzie koagulują (łączą się) i przy wstrząsaniu opadają do zbiornika pyłu. Urządzenia te charakteryzują się wysoką skutecznością działania oraz niskimi oporami przepływu, nawet dla bardzo dużych ilości gazów. Elektrofiltry stosowane są do odpylania dużych ilości gazów, np. spalin z kotłów energetycznych, w cementowniach, w produkcji metali i wyrobów z metali, w produkcji wyrobów chemicznych.

Urządzenia mokre to urządzenia odpylające, takie jak płuczki wieżowe, cyklony mokre, płuczki obrotowe, odpylacze ze zwężką Venturiego. Zasada ich działania polega na wykorzystywaniu zjawisk występujących przy zetknięciu się zapyłonego gazu z cieczą płuczącą tj. zjawisk kondensacji pary wodnej, dyfuzji, zderzenia się kropelek cieczy z ziarenkami pyłu, zjawisk elektrostatycznych, rozdrobnienia gazu, osadzania się pyłu. Urządzenia te przeznaczone są do odpylania gazów technologicznych z pyłów drobnych,

nieagresywnych i niecementujących. Charakteryzują się stosunkowo wysoką skutecznością odpylania). Mogą być równocześnie wykorzystywane do chłodzenia gazu.

Lasy. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej

Do **powierzchni gruntów leśnych** w rozumieniu ustawy o lasach, zalicza się grunty:

- o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub przejściowo jej pozbawione (powierzchnia niezalesiona). Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub stanowiące rezerwaty przyrody, wchodzące w skład parków narodowych lub wpisane do rejestrów zabytków. Są one definiowane określeniem „powierzchnia lasów”,
- związane z gospodarką leśną, zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna, urządzenia melioracji wodnych, tereny pod liniami energetycznymi, parkingi leśne i urządzenia turystyczne.

Powierzchnia zalesiona obejmuje grunty pokryte uprawami, młodnikami i starszymi drzewostanami oraz plantacjami: topoli, nasiennymi i drzew szybkorosnących.

Lesistość (wskaźnik lesistości) jest to stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni geograficznej.

Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych; siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; krajobrazu; zieleni w miastach i wsiach; zadrzewień.

Różnorodność biologiczna (bioróżnorodność) to zróżnicowanie żywych organizmów występujących w ekosystemach, w obrębie gatunku i między gatunkami oraz zróżnicowanie ekosystemów.

Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt i grzybów, oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi. Uznanie obszaru za rezerwat następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Utworzenie parku krajobrazowego lub powiększenie jego obszaru następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa.

Stanowiskami dokumentacyjnymi są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym, miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Stanowiskami dokumentacyjnymi mogą być także miejsca występowania kopalnych szczątków roślin lub zwierząt. Ustanowienie stanowiska dokumentacyjnego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzeczka, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Ustanowienie użytku ekologicznego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe i estetyczne. Ustanowienie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy.

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy.

Odpady

Informacje o odpadach do 2001 r. opracowane zostały w oparciu o ustawę z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach (Dz. U. 1997, Nr 96, poz. 592 z późn. zmianami) oraz zgodnie z Klasyfikacją odpadów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 24 grudnia 1997 r. (Dz. U. 1997 Nr 162, poz. 1135). Z tego powodu dane od 2002 r. nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Dane o odpadach za lata 2002-2010 opracowano w oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 251 z późn. zmianami), która weszła w życie 1 października 2001 r. oraz Katalog odpadów, wprowadzony w życie dnia 1 stycznia 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206). Dane o odpadach dotyczą jednostek wytwarzających w ciągu roku sumarycznie powyżej 1 tys. ton odpadów, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln ton i więcej odpadów nagromadzonych. Katalog odpadów dzieli wszystkie odpady na grupy, podgrupy i rodzaje ze względu na źródło ich powstawania. Prezentowane w dziale dane o odpadach innych, niż komunalne obejmują pierwsze 19 grup katalogu. Dane o odpadach komunalnych (grupa 20 katalogu) badane są i prezentowane w niniejszej publikacji oddzielnie.

Zawarte w dziale informacje o **odpadach (z wyłączeniem odpadów komunalnych)** prezentują ilości i rodzaje:

- odpadów wytworzonych w ciągu roku, z określeniem ilości odpadów poddanych odzyskowi, unieszkodliwionych, w tym składowanych na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych) własnych i innych, unieszkodliwionych termicznie, kompostowanych oraz magazynowanych czasowo,
- odpadów dotychczas składowanych (nagromadzonych) na terenach zakładów, tj. zalegających na składowiskach (wysypiskach, hałdach, w stawach osadowych).

Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii, określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania. **Recykling** to taki odzysk, który polega na powtórnym przetwarzaniu substancji lub materiałów zawartych w odpadach w procesie produkcyjnym w celu uzyskania substancji lub materiału o przeznaczeniu pierwotnym lub o innym przeznaczeniu.

Przedstawiony w publikowanej tablicy osiągnięty **poziom recyklingu** liczony jest jako stosunek wielkości odpadów poddanych recyklingowi ogółem (a nie faktycznie poddanych recyklingowi w danym roku sprawozdawczym) do wielkości wprowadzonych na rynek odpadów opakowaniowych podlegających obowiązkowi recyklingu.

Unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Do **procesów unieszkodliwiania odpadów** zalicza się m.in. składowanie na składowiskach, obróbkę w glebie i ziemi, retencję powierzchniową (np. umieszczanie odpadów na poletkach osadowych lub lagunach), termiczne przekształcanie odpadów. Przez **termiczne przekształcanie odpadów** rozumie się procesy spalania odpadów przez ich utlenianie oraz inne procesy, w tym zgazowanie, proces plazmowy, rozkład pirolityczny, prowadzone w przeznaczonych do tego instalacjach lub urządzeniach na zasadach określonych w przepisach szczegółowych.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce. Składowisko odpadów jest to obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów.

Magazynowanie odpadów jest to czasowe przetrzymywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem. Odpady przeznaczone do odzysku lub unieszkodliwiania, z wyjątkiem składowania, mogą być magazynowane, jeżeli konieczność magazynowania wynika z procesów technologicznych lub organizacyjnych i nie przekracza terminów uzasadnionych zastosowaniem tych procesów, nie dłużej jednak niż przez okres 3 lat. Odpady przeznaczone do składowania mogą być magazynowane jedynie w celu zebrania odpowiedniej ich ilości do transportu na składowisko odpadów, nie dłużej jednak niż przez okres 1 roku. Magazynowanie może odbywać się na terenie, do którego posiadacz odpadów ma tytuł prawny. Miejsce magazynowania odpadów nie wymaga wyznaczenia w trybie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrehabilitowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez, m.in. właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych oraz uregulowanie stosunków wodnych.

Odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu

na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Działalność inspekcyjno-kontrolna

Informacje o **ocenie sanitarnej wodociągów oraz jakości wody** pobieranej z tych urzędzeń w latach 2009-2010 opracowane są w ujęciu nieporównywalnym za lata poprzednie i zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417). Ponadto warunki zaopatrzenia w wodę i jakość wody określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858).

Wodociągi – zespoły urzędzeń rozprowadzających wodę w sposób ciągły, których głównym przeznaczeniem jest zaopatrywanie w wodę gospodarstw domowych na zasadzie powszechnej dostępności. Klasyfikacja wodociągów polega na pogrupowaniu wodociągów według ich wydajności dobowej.

Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady. **Nakłady na środki trwałe** są to nakłady na:

- nabycie gruntów (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu),
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej (w tym m.in. na roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe),
- urządzenia techniczne i maszyny,
- środki transportu,
- narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie,
- inne środki trwałe, których celem jest uzyskanie efektów ochronnych lub efektów w gospodarce wodnej.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Dane o **nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** dotyczą: osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i z wyłączeniem osób fizycznych i spółek cywilnych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – prowadzących księgi przychodów i rozchodów); jednostek budżetowych prowadzących działalność zaklasyfikowaną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w zakresie administracji publicznej oraz polityki gospodarczej i społecznej (grupa 84.1), usług na rzecz całego społeczeństwa (grupa 84.2), obowiązkowych zabezpieczeń społecznych (grupa 84.3), a także gmin oraz spółek wodno-ściekowych bez względu na liczbę zatrudnionych.

Fundusze ekologiczne są to fundusze tworzone z opłat za korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian, w tym za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych wynikających z ustawy prawo geologiczne i górnicze oraz z opłat za wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, a także z kar za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska, wydobywanie kopalin bez wymaganej koncesji lub z rażącem naruszeniem jej warunków – art. 128 prawa geologicznego i górniczego oraz innych wpływów (m.in. za żeglugę i spław oraz wydobywanie kruszywa i piasku z wód, zwroty niewykorzystanych w ustalonym czasie, z prowadzonych operacji finansowych, oprocentowania pożyczek, rachunków bankowych, uzyskane pożyczki). Środki funduszy przeznaczone są na finansowanie w całości lub w części działalności związanej z ochroną środowiska i gospodarką wodną.

U w a g a. Wszystkie wartości podawane są w cenach bieżących.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki znajdują się w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” GUS.